

PRIMORSKI DNEVNIK
je začel izhajati v Trstu
13. maja 1945, njegov
predhodnik PARTIZANSKI
DNEVNIK pa 26. novem-
bra 1943 v vasi Zakriž nad
Cerknim, razmnožen na
ciklostil. Od 5. do 17. se-
ptembra 1944 se je tiskal
v tiskarni »Doberdob«
v Govcu pri Gorenji Trebu-
ši, od 18. septembra 1944
do 1. maja 1945 v tiskarni
»Slovenija«
pod Vojškimi pri Idrji, do 8. maja 1945
pa v osvobojenem Trstu,
kjer je izšla zadnja števil-
ka. Bil je edini tiskani par-
tizanski DNEVNIK v za-
sužnjeni Evropi.

primorski dnevnik

TRST
Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-600
Tlx 460894 PD I
Fax 040/772418
GORICA
Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
ČEDAD
Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Poština plačana v gotovini
Abb. postale 1 gruppo

Cena 1.000 lir - Leto XLV. št. 200 (13.431)

Trst, nedelja, 27. avgusta 1989

»Ciellini« trdijo, da niso nameravali nikogar žaliti

Formigonijevemu gibanju je zmanjkalo samozavesti

*Kvirinal ostro obsodil klevete iz bele knjige - Širijo
se že glasovi o zamenjavah na vrhu Krščanske demokracije*

RIMINI — Namen bele knjige o grehah De Mite in njegovih najbližjih sodelavcih, ki jo je izdalo gibanje Comunione e liberazione, je bil predvsem nekoliko razgibati mirne poletne politične vodice. V resnici je knjiga sprožila silen slap kritik in zamer, nekateri pa že govorijo o drastičnih postopkih, s katerimi nameravajo oprati vso sramoto. »Ciellini« so nemara le šli nekoliko predaletč, ko so, potem ko so grobo opravili z De Mito, napadli tudi predsednika republike.

S Kvirinala je nemudoma prišlo sporočilo, da je zadržanje CL nesprejemljivo in žaljivo, in da bo notranje ministrstvo naredilo potrebne korake, da bi ugotovilo, ali gre dejansko za žalitev predsednika republike. Na tej podlagi bo tudi primerno ukrepalo. Notranji minister Gava je pojasnil, da sta bila razpust rimskega občinskega sveta in odstop župana Giubila, normalna praksa in je torej zaman iskati nepravilnosti v postopku. Občinski svet je namreč odstopil, ker ni v dogovorjenem roku predstavil občinskega proračuna, o čemer je bil redno seznanjen tudi rimski prefekt. Gavo pa še najbolj jezijo očitki, ki jih CL dela Cossigi, in sicer da je naselil pritisku komunistov in ni naredil ničesar, da do občinske krize ne bi prišlo. Prav tako nima nobene odgovornosti pri tem De Mita, ker ni podprl gibanja CL, ko je zahtevalo zakup rimskih šolskih menz. Na rob teh zdrah pa je tudi predsednik senata Spadolini izrazil Cossigi solidarnost, tajnik KD Forlani pa je zavzel zmernejši ton, saj je dejal, da so to »neumnosti, ki se najraje rodijo na ljudskih prireditvah.«

Samozavest »ciellinov« je kmalu poniknila, še zlasti, ko se je voditelj gibanja Movimento popolare (MP) Giancarlo

Cesana javno oprostil De Miti in nato še Cossigi. Najbrž je to storil, ker je malo prej lider rimske KD Vittorio Sbardella, ki je sicer zelo blizu »ciellinom« obžaloval, da je vsebina bele knjige užalila De Mito, »saj to ni bil njen namen, še najmanj pa njen cilj«. Učinek obeh nastopov pa je nepričakovano pokvaril drugi voditelj rimske celice MP Marco Bucarelli, ki je nerodno pojasnil, da »obsoja Cossigo, ker se je pustil zlorabiti komunistom in tako sprožil pravo politično-novinarsko kampanjo proti neki katoliški pobudi«. Cesana in Sbardella sta le stežavo prikrivala zadrego in zapredenost, kaj so si nato za kulisami rekli, pa je skrivnost.

Pa še ni vse. V naraščajočo polemiko so »ciellini« in MP vpletli nekatere »dobrohotno naklonjene« sodnike, kar so takoj vzeli v roke socialisti. Deželni tajnik Lacija Santarelli se tako sprašuje, čemu je treba zadevo nategovati kot kurja čreva. Sodstvo ima v rokah celoten primer šolskih menz in lahko takoj ukrepa oziroma razsodi, ali je šlo resnično za špekulacije z uparvnopolitičnimi posledicami ali ne. Skratka, nič ne kaže, da bo kmalu prišlo do pobotanja ali vsaj premirja. Cardinal Biffi, ki je pred dnevi povabil udeležence mitinga prijateljstva h krščanskemu razumevanju in zbliževanju, je menda govoril v prazno; prav tako ni zalegal pomirjevalni poseg »očka« Andreottija, ki je želel vso zadevo zmanjšati. »Nismo otroci, da bi jih lahko dobili po riti,« se je razburjal Sbardella. »Včasih pa je le treba dvigniti glas,« je odmeval Cesana. Pozno poletna politična gverila pa nič kaj obetavno ne vpliva na skorajšnji vsedržavni svet Krščanske demokracije. Nekateri namreč že šušljajo, da je vse le koprena, za katero bo svet odločal o novih zamenjavah v vodstvu stranke.

Apostolski pismi Janeza Pavla II.

Evropa naj popravi krivice iz druge svetovne vojne

RIM — Ob 50. obletnici začetka druge svetovne vojne je papež Janez Pavel II. naslovil na »vse vernike in ljudi dobre volje« apostolsko pismo. Osrednja misel pisma je hkrati tudi želja, da bi Evropa, ki je sprožila drugi svetovni konflikt in razširila njegove grozote po vsem svetu, postala glavni dejavnik v grajenju miru, spoštovanju človekovih svoboščin in nacionalnih pravic. V pismu, ki ga je javnosti predstavil kardinal Etchegaray (na sliki AP), papež obsoja vse namerne okoliščine, ki so razcepile Evropo in njene narode ter narodnosti, »zlasti Žide in tiste, ki se niso isto- vetili v dveh totalitarnih ideologijah, kakršni sta bili nacizem in marksizem, katerih največja napaka je bila ta, da sta se hoteli uveljaviti kot alternativna vera«.

Ločeno apostolsko pismo je papež naslovil na Poljake. V njem pozdravlja zgodovinski preobrat in si obeta, da bi Poljska kmalu postala država vsestranskega napredka, pri čemer pa ima odločilno vlogo mladina.

Polžev povratek iz turističnih središč
*Za vikend na cestah
6,5 milijona vozil*

Ob koncu tega tedna se bo po italijanskih avtocestah vozilo približno 6,5 milijona vozil. Povratek iz počitniških središč se je odvijal po polževo. Promet je bil po vsej državi izredno gost že včeraj, nič manjšo gostoto pa ne pričakujejo danes, ko naj bi se vračali izletniki, ki so se na pot podali v petek in včeraj, da bi izkoristili še zadnji avgustovski vikend. V Italijo naj bi se danes vrnili tudi še zadnji dopustniki iz nekaterih tovarn, ki bodo po letnem dopustu jutri spet odprle svoja vrata. Težave zaradi gostega prometa pa se lahko še povečajo zaradi nič kaj ugodnih meteoroloških napovedi (AP)

Intervju voditelja Solidarnosti za ameriško TV družbo ABC

Za premostitev težav na Poljskem Walesa pričakuje pomoč od povsod

VARŠAVA — Novi poljski premier Tadeusz Mazowiec-ki je že začel s serijo pogovorov za sestavo vlade, katero naj bi parlamentu predstavil že konec tega meseca. Včeraj se je Mazowiecki sestal s komandantom KGB generalom Krjuškovim, ki je na Poljsko prispel na povabilo vršilca dolžnosti poljskega notranjega ministra in vrhovnega komandanta varnostnih sil generala Kiszczaka. Novi poljski premier je šefa KGB seznanil z načrti nove vlade, Krjuškov pa mu je poročal o razvoju perestrojke v SZ.

Včeraj pa je vodja Solidarnosti Walesa v nekem intervjuju za ameriško TV mrežo ABC izjavil, »da upa, da bo komunizem, tak kot je bil na Poljskem še pred kratkim, dokončno propadel.« Walesa je še dejal, da bodo v državi skušali zgraditi tak sistem, ki bo temeljil na demokraciji in svobodi. »Vendar pa to ne bo kapitalizem, temveč neki boljši družbeni red,« je poudaril poljski opozicijski voditelj.

V intervjuju za ABC pa Walesa ni pozabil povedati, da zdaj pričakuje pomoč od vsega sveta, da bi se lahko uspešno soočili s težavami, ki izhajajo iz 39 milijard dolarjev zunanjega dolga. »Zdaj imamo svobodo, želimo pa si kruha,« je dejal Walesa, ki se ni hotel jasno izreči o potrebnem času, v katerem naj bi se pokazala uspešnost ali neuspešnost nove vlade. »Če ne bomo uspeli, to ne bo samo naša krivda, temveč krivda vseh in tudi Združenih držav Amerike,« je za ameriške gledalce poudaril voditelj Solidarnosti. Walesa je ob zaključku intervjuja tudi dejal, da ni sprejel vloge premierja predvsem zato, ker je njegova prva naloga, da s svojimi nasveti pomaga ministrskemu predsedniku.

»PZDP tudi v bodoče glavna sila v državi«

MOSKVA — Glasilo KPSZ Pravda v včerajšnji številki piše, da ostaja poljska komunistična partija še vedno vodilna sila v držbi. »PZDP s svojima dvema milijonoma članov si je vedno prizadevala za dobrobit poljskega naroda,« piše Pravda, ki še poudarja, »da se poljski komunisti ne bodo odpovedali vlogi, ki jo imajo pri obnovi socializma in pri gospodarskih reformah.«

Vatikan in Poljska izmenjala poslanike

VARŠAVA — Med Vatikanom in Poljsko je prišlo do normalizacije diplomatskih odnosov. Včeraj je namreč general Jaruzelski za veleposlanika v Vatikanu imenoval Jerzyja Kuberskega, papež Janez Pavel II. pa je za papeškega nuncija na Poljskem imenoval Poljaka Jozefa Kowalczyka. Poljska je prva država iz vzhodnega bloka, ki je sprejela papeškega nuncija.

*Danes VN Belgije v F1
Senna in Prost
spet v prvi vrsti*

□ □ □

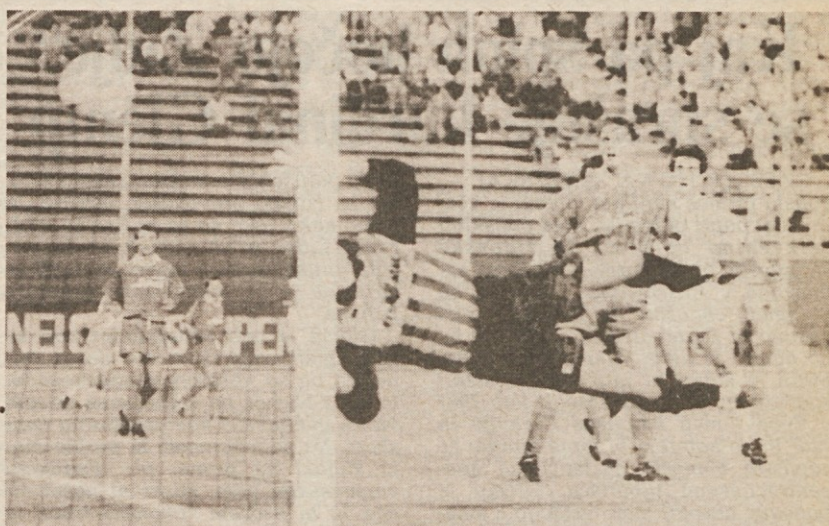
*Na kolesarskem SP
Včeraj dva naslova
Danes profesionalci*

□ □ □

*Mladinsko atletsko SP
Velika zmaga
Pajkičeve (Jug.)*

NA 14. STRANI

Danes spet za točke

Z začetkom A in B lige se bo danes italijanskim nogometašem in ljubiteljem tega športa začela dvigati temperatura, ki bo dosegla višek z mundialom 1990

Pred skupščino SFRJ v Beogradu jutri zborovanje kmetov

Miting kot pritisk na odgovorne za rešitev težav v kmetijstvu

BEOGRAD — Miting kmetijcev bo in to že jutri v Beogradu. Potem ko se nekaj časa zaradi različnih razlogov ni vedelo, če miting sploh bo, se je v petek zvečer več kot 300 kmetov iz enajstih vojvodinskih vasi v Gardinovcih odločilo, da organizirajo miting jutri ob 16. uri pred jugoslovansko skupščino v Beogradu.

Kmetje so ustanovili tudi poseben organizacijski odbor, ki je zadolžen za sprejem kmetijcev v Beogradu, že včeraj pa so se pogovarjali s predsednikom skupščine SFRJ Slobodanom Gligorijevićem in guvernerjem Narodne banke Jugoslavije Dušanom Vlatkovićem. V obrazložitvi za odločitev o mitingu proizvajalcev hrane je še rečeno, da želijo kmetje na tak način opozoriti odgovorne, da je treba čim prej rešiti nagomilane probleme v kmetijstvu. Vojvodinski kmetje tudi trdijo, da niso bile izpolnjene njihove zahteve z novosadskega kmetijskega mitinga 20. junija letos in da niso zadovoljni z ukrepi, ki jih načrtuje ZIS in jih mora skupščina SFRJ šele potrditi. V skupščini naj bi te ukrepe potrdili do 5. oktobra, kar pa je po mnenju kmetov prepozno.

Predsedujoči petkovega zbora v Gardinovcih in

predsednik organizacijskega odbora mitinga Govorčić je poudaril, da jutrišnji miting nikakor nima za cilj rušenja zvezne vlade, temveč naj bi kmetje le želeli, da ZIS in skupščina SFRJ čim hitreje rešita vse probleme kmetijstva. Kot piše Tanjug v poročilu z zbora vojvodinskih kmetov, naj bi ti zagovarjali tako agrarno politiko, ki bi izboljšala gospodarski položaj kmetijskih pridelovalcev. Organizacijski odbor naj bi tudi zavračal vsako politikanstvo in izkoriščanje jutrišnjega mitinga za drugačne cilje, kot jih zagovarjajo kmetje. Zato se bo organizacijski odbor sestel že danes, da bi pripravil konkretne zahteve, ki jih bodo postavili na jutrišnjem mitingu. Organizatorji mitinga pa so tudi pozvali kmete iz Srema in Južnega Banata ter iz okolice Beograda, da se pred skupščino pripeljejo s kmetijsko mehanizacijo.

Na petkovem zboru so tudi odločno obsodili dejstvo, da na njem ni bil prisoten noben predstavnik zvezne ali pokrajinske SZDL. Zato so predlagali, da na mitingu zahtevajo odstop vseh članov pokrajinske sekcije SZDL za kmetijstvo in odstop predsednika kmetijske sekcije pri SZDLJ dr. Ljubisava Markovića.

Protest žrtev iz Bhopala

Na stotine žensk iz Bhopala, kjer je pred leti prišlo do eksplozije v tovarni Union Carbide in ki so v nesreči, poleg tega, da jih je plin zastrupil, imele tudi mrtve med svojci, so te dni zahtevale pospešitev postopka za določitev odškodnine (Telefoto AP)

Umor afriškega priseljence je ponovno odprl vprašanje ustreznije zakonodaje

Tragičen požar v pariškem hotelu

PARIZ — Pariška prefektura je sporočila, da je 7 ljudi bilo ob življenje v požaru, ki je zajel hotel v predmestju francoskega glavnega mesta. Bilo je tudi sedemnajst ranjenih. Gre za najhujši požar, ki je zajel neko poslopje v Parizu po letu 1986, ko je drugih sedem ljudi umrlo v ognjenih zubljih, ki so divjali v neki hiši v Rue Gambetta. Vendar pa tragični požari v Parizu niso redkost: leta 1985 je v Rue Labat umrlo 8 ljudi, predvsem doseljencev, ko je v nekem hotelu izbruhnil ogenj. Po dosedanjih poročilih kaže, da je bil hotel, ki je gorel včeraj, dokaj dotrajan: ogenj je najprej zajel lesene stopnice, tako da je večina gostov ostala blokirana v višjih nadstropjih in

so morali skočiti skozi okna. Lastnik je baje hotel skoraj povsem prenoviti hotel, vendar marsikateri gost ni hotel zapustiti sob, v katerih so živeli že leta. Večina gostov je prihajala iz Afrike in policija ne izključuje shriljive možnosti, da je spet šlo za rasistični atentat in da je nekdo podtaknil ogenj, da bi se znebil Afričanov, ki jih je v Parizu zelo mnogo in so francoski desnici pravi trn v peti. Vest seveda še ni potrjena, ker pa prihaja zadnje čase do številnih rasističnih izpadov, policija možnosti kriminalnega dejanja ni izključila.

Na sliki (telefoto AP): ožgana fasada pariškega hotela.

RIM — Preiskave v zvezi z umorom temnopoltega političnega begunca Jerryja Masla doslej še niso privedle do oprijemljivih rezultatov. Policija je v petek aretirala tri mladeniče, eden od teh je še mladoleten, vendar jih je včeraj izpustila zaradi pomanjkanja dokazov, čeprav črnici, ki so živeli v istem bivališču kot žrtev, menijo da so v njem prepoznali enega od udeležencev četrtkovskega napada. Neka druga oseba pa je včeraj dobila sodni poziv zaradi lažnega pričevanja in oviranja preiskave. V vsej okolici Ville Literno pa so policija in karabinjerji poostri nadzorstvo.

Umor v Villi Literno pa je včeraj odjeknil tudi v vladnih krogih. Notranji minister Gava se je obvezal, da bo spodbudil sestavo novega zakona v zvezi s tujimi priseljenici, predvsem s priseljenici iz držav, ki niso članice Evropske skupnosti. Gava je poudaril, da se ni mogoče več oslanjati na obstoječe zakone, ki so izredno omejevalni, skopi in večkrat nedosledni, predvsem pa se nikakor ne usklajujejo z zakoni, ki veljajo v državah ES. »Nova zakonodaja bo morala upoštevati predvsem prost pretok tujcev v ES, vendar tudi različne pogoje, ki jih tudi drugje nudijo priseljencem različnega izvora, ne

da bi jih pri tem diskriminirali,« pravi Gava. Notranji minister je tudi obžaloval, da se razisem oživlja prav na italijanskem jugu, ki ima za seboj že pravo izseljensko zgodovino. Priznal pa je tudi, da je seznanjen z dogodki, ko organiziran kriminal naroči in vodi podobne napade. To je največkrat povezano s trgov mamil, na katerem se vse bolj uveljavljajo črnopolti kurirji.

Pogreb Jerryja Masla bo verjetno jutri v Villi Literno. Žalni obred bo opravil škof iz Averse msgr. Gazza. Maslo je bil katoličan baptist in je bil zelo veren. Tovariši, s katerimi se je seznanil v dobrodelni skupnosti Sant'Egidio, so imeli z njim zelo dobre stike, čeprav so bili nekateri muslimani in še drugih veroizpovedi. Tudi voditelji te skupnosti, ki so žrtev dobro poznali, so o njej povedali vse najboljše, večkrat pa so poudarili, da je bil Maslo miren, nenasičen človek, ki se je v prostem času najraje učil in je že skoraj tekoče govoril italijanščino in angleščino. Ko mu je organizacija Sant'Egidio ponudila sezonsko delo kot nabiralec paradižnika, je bil Maslo zelo vesel, saj bi z zaslužkom prej prišel do potrebnega denarja za izselitev v Kanado.

Še nejasnosti o skrivnostnem »samomoru«

MILAN — Sodnomedicinski strokovnjaki so preiskovalnemu sodniku dostavili strokovno mnenje o skrivnostnem samomoru 33-letnega Umberta Santangela iz Milana, čigar truplo so našli maja letos v sobi hotela Windsor v Milanu. Iz poročila izhaja, da je Santangelovo smrt povzročil barbiturat Tiopental, ki lahko povzroči smrt že v dvajsetih sekundah.

Ko so ga našli, je imel Santangelo na roki tri vbodljaje od igle, katere pa niso našli. V preiskavi so kasneje odkrili, da naj bi se Santangelo že mesec dni pred smrtjo pogovarjal z ustanoviteljem »kluba za evtanazijo« Guidom Tassinarijem in ga prosil za »pomoč« pri samomoru, ker naj bi bil neozdravljivo bolan. V noči, ko je »kandidat« za samomor umrl, je bil v istem hotelu tudi Tassinari, ki je nato prejel sodno obvestilo zaradi domnevnega spodbujanja k samomoru.

Santangelova smrt ostaja še naprej skrivnostna, saj iz strokovnega mnenja izhaja, da je umrl skoraj v trenutku in da najbrž brez pomoči drugih ne bi mogel odstraniti igle.

1. SEPTEMBER 89

BTP

Buoni del Tesoro Poliennali

● BTP so **štiriletna** obveznice s koriščenjem 1. septembra 1989 in zapadlostjo 1. septembra 1993.

● Obveznice dajejo letno **12,50%** bruto obresti, izplačljive v dveh šestmesečnih obrokih.

● Privatni varčevalci lahko rezervirajo obveznice pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih **29. avgusta do 13.30.**

● BTP bodo dodeljeni po **marginalnem sistemu** (asta marginale); rezervirajo se po ceni, ki je lahko 97,20% ali višja. Cena, ki bo iznešena na dražbi, bo objavljena v časopisju.

● Dodeljene obveznice je treba poravnati **1. septembra** po ceni, ki jo je določila dražba, ne da bi plačali kakršnokoli provizijo.

● BTP imajo široko tržišče in se po potrebi z lahko to novčijo.

Rok rezervacije za občinstvo: do 29. avgusta

Izklicna cena dražbe

Rok

Letni donos izklicne cene

bruto

neto

97,20%

4 leta

13,88%

12,11%

BTP

Kaj pa sploh hočejo Židje? se sprašuje kardinal Glemp

CZESTOCHOWA (POLJSKA) — Poljski primas kardinal Glemp je včeraj spet odprl polemiko med poljskimi cerkvenimi oblastmi in židovsko skupnostjo glede karmeličanskega samostana v Auschwitzu. »Židje se ne bi smeli obnašati do Poljakov tako ošabno in zahtevati nekaj, kar jim ne bo dano,« je dejal Glemp v svoji homiliji, v kateri ni niti enkrat omenil sporazuma, ki so ga dosegli leta 1987 v Ženevi med katoliško Cerkvijo in Židi in po katerem bi nune morale že zapustiti območje nacističnega koncentracijskega taborišča. Glemp je ponovno obsodil manifestacijo 8 ameriških Židov, ki so pred časom demonstrirali pred Auschwitzom in dejal, da ni prišlo do žrtev med karmeličanki

in do porušenja samostana samo zato, ker so Poljaki pravočasno posegli. In vemo kako: tako da so se fizično lotili osmih Židov in jih ozmerjali v klasičnem antisemitskem slogu, ki je bil in kaže, da je še, značilen za nekatere Poljake.

Glemp je tudi očital Židom, da so sicer imeli svoje žrtve med drugo vojno, da pa so nekateri vendarle sodelovali z Nemci, po vojni pa so prispevali k uveljavitvi komunizma na Poljskem. Na odgovornosti, ki pa jih imajo Poljaki na primer pri likvidaciji varšavskega geta, ko se ni našel nihče, ki bi tisočim židovskih otrok in starcev ponudil roko, pa je msgr. Glemp v svoji protizidovski ihti, hotel ali nehoti, gladko pozabil.

Politični september v F-JK bo še kar zanimiv Še vedno nesoglasja med KD in PSI o razpletu krize na deželni ravni

Čez teden dni v deželnem odboru KPI o primeru dvojne izkaznice posl. Bordona

TRST — Deželni svetovalci, ki se bodo v Trstu sestali v prvih septembrskih dneh, se bodo najbrž morali zadovoljiti z izjavo predsednika Biasuttija in načelnikov skupin strank večinske koalicije, da so pogajanja med temi strankami še vedno v teku in da bo že nekaj mesecev trajajoča kriza trajala še nekaj časa. Tudi politiki so v avgustu bili na počitnicah, pa čeprav so nekateri med njimi imeli srečanja in sestanke. Tako demokratki kot socialisti so se ločeno posvetovali z dosedanjimi partnerji koalicije kot tudi z nekaterimi skupinami, ki so doslej bile v opoziciji. V petek je končno bil v Vidmu sestanek med demokratki in socialisti. Konkretnega rezultata pa ni bilo. Nov sestanek bo šele konec tega tedna, ker so demokratki zadržani na sestanku njihovega osrednjega vodstva, ki bo v prihodnjih dneh v Rimu. V svetem mestu bo zelo vroče, saj se De Mita ne more kar tako zadovoljiti, da so ga spodili s položajev tajnika stranke in predsednika vlade. Kakšna koalicija se poraja v naši deželni vladi? Do krize je prišlo, ker je bivši socialdemokrat Gonano zapustil svojo stranko in prestopil k socialistom. Ti so krizo napovedali že na njihovem deželnem kongresu pred evropskimi volitvami. Gonanov prestop pa jim je prav prišel, ker so želeli ohraniti tudi njegovo mesto v deželnem odboru, imeti koalicijo le z demokratki, ter spoditi manjše koalicijske stranke, ki imajo le po enega svetovalca. To svojo zahtevo so opus-

tili že pred počitnicami, saj je KD nedvoumno povedala, da PSDI, PRI, PLI in SSK noče pustiti na cedilu. Spor med socialisti in socialdemokrati je bil začasno utišan, sedaj se PSI zavzema za trojno koalicijo med KD, PSI in PSDI, tržaški socialisti pa predlagajo, da bi v večino prišla tudi Lista za Trst. Očitno gre za obljube iz časov pred evropskimi volitvami. Precejšen del krivde za krizo pa ima tudi krščanska demokracija. Precej obtožb na njen račun, oziroma na predsednika Biasuttija, je letelo ob izbruhu krize v Cogolovih tovarnah in o vlogi Dežele in deželne družbe Friulia pri vsem tem. Krščanski demokrati si sedaj želijo hiter razplet krize, obnovo večstrankarske koalicije. Tudi oni hočejo dodati svoj lonček s pristopom ostankov Furlanskega gibanja v koalicijo. Furlansko gibanje je namreč na evropskih volitvah podprlo kandidata Mizzaua. Najbrž bo vse ostalo pri starem. Socialisti se bodo morali zadovoljiti z dosedanjim številom odbornikov. Ker pa bodo skoro gotovo Gonana poslali v odbor, se bo eden dosedanjih svetovalcev moral mestu odpovedati. V njihovih vrstah so tudi taki, ki bi radi Tržačana Carboneja izrinili s položaja podpredsednika deželne vlade in na njegovo mesto izvolili nekoga iz Furlanije. V deželni PSI se je notranje razmerje sil že spet spremenilo. Trenja so tudi znotraj KD. Po De Mitovem odstopu ni več v naši deželi tiste velike enotnosti okrog Biasuttija.

Bivši minister Santuz si išče svoj prostor. Neizvoljeni evropski poslanec Mizzau grozi, da hoče na prihodnjih parlamentarnih volitvah kandidirati v senat. Novopečeni podtajnik Rebulla že išče nova zaveznikstva. Sredi septembra bo v Gradežu Gorja zbral okrog sebe svoje somišljenike. Bivši morotejci s Comellijem na čelu že čakajo na osveto. V Trstu so se razmerja sil spremenila. Odprtih vprašanj je nič koliko v dveh večinskih strankah. A ne le v teh. Komunisti se bodo na začetku prihodnjega tedna soočili z vprašanjem tržaškega poslanca Bordona in njegove dvojne izkaznice KPI-radikalna stranka. Znano je, da je Bordon javno nastopil na nekaterih pomembnih shodih radikalne stranke, plačal izkaznico te stranke. Sam pravi, da bo konec tega tedna sodeloval na shodu vsedržavnega vodstva radikalcev. Pred nekaj tedni je svojo odločitev zagovarjal v dnevniku L'Unità. Tajnik tržaške federacije Costa mu je v istem listu odgovoril, da tako ne gre. V Trstu so nekateri člani federalnega odbora KPI zbirali podpise za sklic izredne seje pokrajinskega vodstva stranke. Na tej seji naj bi obsodili stališča Bordona. Podpisnike pa je prestregel deželni tajnik Viezzi, ki je sklical za prve dni septembra izredno sejo deželnega odbora KPI. Na tej seji naj bi razpravljali o vprašanju dvojne Bordonove izkaznice. Politični september v naši deželi bo torej kar zanimiv. (mw)

Italijanski partizani ponovno prispevali za bolnico Franjo

IDRIJA — Mirko Kranjc, upokojeni direktor Kompasove poslovalnice v Opatiji, je prišel v Idrijo in Mestnemu muzeju izročil 761.000 lir za sanacijo in obnovo znamenite partizanske bolnice Franje. Mirko Kranjc namreč že vrsto let vodi bivše italijanske partizane po Jugoslaviji, kjer obiskujejo prvenstveno zgodovinske kraje NOB Jugoslavije. Tokrat je vodil avtobus članov ANPI Ville Unite Santo Stefano (Ravenna) in s pomočjo njihovega vodje Luciana Leghija zbral 761.000 lir za sanacijo in obnovo tudi italijanskim partizanom znane primorske partizanske bolnice Franje, ki je vračala zdravje tudi italijanskim partizanom. Po izročitvi prispevka si je Mirko Kranjc v spremstvu ravnatelja Mestnega muzeja Sama Bevka še na kraju samem ogledal sanacijo in obnovo Franje in zagotovil, da bo še druge skupine italijanskih partizanov seznanjal z obnovo edinstvene partizanske bolnice. Ob tem še velja omeniti, da je Mirko Kranjc, doma iz Postojne, primorski partizan. Pred časom so gostje hotela Eta v Cerknem, ki jih je tja pripeljala danska turistična agenci-

ja Slodania (izpeljanka iz SLOvenija-DANska), darovali sredstva za obnovo partizanske bolnice Franja. Lastnika agencije Irene Fürberg in Hasse Turnberg sta ob tej priložnosti gostiteljem zagotovila, da bosta na Danskem predstavila katastrofo, ki je prizadela Franjo, ta edinstveni spomenik partizanske humanosti. Zato bo v septembru v Cerkno pripotovala skupina novinarjev neodvisne tiskovne agencije, ki pokriva predvsem Švedsko in Dansko. Za njihova sredstva obveščanja bodo pisali o Franji, cerkljanski Eti in turizmu v tem predelu Slovenije. Danski novinarji so vodstvo idrijskega Mestnega muzeja zaprosili, da naj jim med bivanjem v Sloveniji omogočijo pogovor s predsednikom slovenskih komunistov Milanom Kučanom, da bi lahko svojim bralcem predstavili razmere v Sloveniji in njeno politično usmeritev. 19. julija pa so v idrijskem Mestnem muzeju vknjžili še dva prispevka za Franjo: člani združenja ANPI iz Gradišča ob Soči so darovali 200.000 lir, a člani ANPI iz Vileša pa 105.000 lir. JOŽE OBLAK

Pismo uredništvu »Oštarija« na Vremščici? Prostorsko raznarodovanje

Najprej to, da podpišem vse, kar je zapisal prof. Pavletič v svojem pismu uredništvu, razen zaključka: »Se je čas!« Za razmislek namreč. Vse daje slutiti, da časa ni več. Ne sklepam tako, ker bi razpolagal s kaj več podatki o dovoljenjih, naložbi in sami gradnji, temveč zato, ker poznam obse- denost ljudi, tudi iz planinskih krogov, ki nosijo v sebi atavično potrebo po razdevičenju vsega, kar jih obkro- ža. Podobno se dogaja ali se bo zgodi- lo tudi v Vremščico.

V redu, pravim. Vsakdo se odloča po svoje in pri nas si zadnje čase pol- nimo usta s pluralizmom, demokraci- jo in svobodo, vse skupaj pa je eno samo sprenevedanje. Če so se že od- ločili za gradnjo, naj lepo jasno pove- do, da bo tam gostilna s prenočišči in naj se pri tem ne sklicujejo na pojme, kot so planinstvo, gornišтво, približ- nje narave delovnemu človeku, ovrednotenje nerazvitih krajev in kar je še podobnega. Takih fraz smo ne- kateri več kot siti.

V vzhličnosti "slovenske pomladi" je seveda tudi pojem slovenstva do- brodošel, da prepričaš javno mnenje o potrebi takega posega. Prepričan sem in trdim, da je odpiranje "oštarije" na Vremščici pojav prostorskega razna- rodovanja, če se že vnaprej veselimo tistih, ki bodo iz Trsta prihajali na pr- st, sir in teran. Še bolj se bodo tam čutili gospode, ki so prišli razdeljevat miloščino gostoljubnim Kraševcem, še bolj se bodo širokoustili, da so pravzaprav prišli na svoje, kot sta se prejšnji teden samovšečno izrazila dva italijanska Tržačana nekemu Mi- lančanu celo pod Prehodavci. Pa bo kdo rekel, da je vendar Vremščica itak dosegljiva vsem in je gradnja ob- jekta kvečjemu izboljšanje ponudbe. Seveda to res, vendar je kakovost obiska drugačna. Tisti, ki hodimo po kucjih z nahrbtnikom, se doslej ni- smo čutili odtujene in celo osramoče- ne pred tistimi, ki se navadno okoli drugih gostišč in restavracij potikajo v špičakah, ker so se nad gozdno mejo pripeljali v klimatiziranih mercede- sih.

Ovrednotimo najprej to, kar že ob- staja, kar je že bilo zgrajeno in propa- da zaradi naše muhavosti, nesposob- nosti, komodnosti in končno, ker se ni izkazalo kot neobhodna potreba. Za zadnji primer mislim na Iztokovo kočjo pod Golaki, sicer pa na planin- sko sramoto v Trenti z zaprtim Zlato- rogom. Kaj naj pa to zanima sezanske planince? Saj nista objekta na njihov- vem območju. Ravno za to gre. Za vr- tičkanje, za tri Slovence in štiri dru- štva, kot smo po izročilu navajeni. Kaj šele, da bi se Tolminci, Novogoričani, Sežanci, Goričani in Tržačani iz vseh slavnih Planinskih društev domenili in poskrbeli, da se lahko člani in ne- člani ustavijo v Trenti, kadar se vra- čajo z gora, in jih ne mečejo kot gar- jave pse iz restavracije Orel, kot se je zgodilo konec letošnjega julija. Ali pa gre v primeru Vremščice spet za za- vestno ali podzavestno potrebo po al- koholnem aufbiksanju v zaprti družbi za Silvestrovo, Prvi maj in 29. novem- ber. Pa brez zamere, izkušnja pač uči. In prosim, prihranite mi dodatek, da je taka gradnja tudi v skladu s potre- bami splošnega ljudskega odpora. V zasnovi SLO sem tudi sam prepričan, če je ne uporabljamo v primerih, ko naj stara teta dobi dotacijo za počitni- ce na Vrsarju, ker bo s tem odpornej- ša v enoti Civilne zaščite.

Potem je še tu tranzverzala. Ne bom pisal v imenu vseh mogočih tranzver- zalcev, ker nisem med njimi opravil ankete. Oporekam pa komurkoli iz- med načrtovalcev, da po svoje govori v imenu vseh. Mene in nekatere iz planinskih vrst, ki jih poznam, naj pustijo izven svojih razlag. Ko sem pred več kot dvajsetimi leti prvič pre- hodil to planinsko pot, sem se pač prilagodil razmeram od Postojne do Slavnika, ki so drugačne kot v Julij- cih in spet drugačne kot na Pohorju ali v Savinjskih gorah. V raznolikosti je tudi čar. Ni me raznolikost odvrnila od tega, da ne bi kasneje spremeljal na isti poti še ženo, pa sina in da ne bi tranzverzale opravil še drugič. Pus- tite nam nekaj samote.

Spet se kdo najde in poreče, naj jaz zganjam svoje planinstvo, naj pa dru- gim dovolim, da ga po svoje. Ne gle- de na to, da smatram vzpon z vzpe- njačo do Velega polja ali celo do Kre- darice in potem važenje, da bi tako lahko prišli na Triglav v japankah, za kič in ne za planinstvo, menim, da je zgornji način postavljanja vprašanja samo navidezno odprto in "pluralis- tično", dejansko pa je sofizem. Podob- no kot pri kajenju, kjer naj bi morali imeti tudi kadilci svobodo kajenja vedno in povsod. Kaj pa ostali? Kak- šno svobodo izbire lahko imajo? Kak- šno svobodo izbire imam, če mi tak način postavljanja in uresničevanja "razvoja" jemlje možnost poslušanja vetra med počitkom zaradi razsajanja okoli gostišč, ali možnost srečanja z gorskimi in gozdnim življenjem, ker trume neosveščenih kričočev onemo- gočajo tak stik s svojim objestnim le- tantjem po lesu? Kakšno možnost izbi- re imam, če v kočah, do katerih pripe- lje cesta, ne morem kot tranzverzalec k potrebnemu počitku, ker prirejajo v njih družinske praznike? Tako je bilo predlansko leto celo v koči pod Radu- ho, tako je bilo lani v Vratih. Kdo bo na Vremščici utišal zvečer goste, ki bodo dvajsetkrat rentabilnejši od treh, štirih tranzverzalcov? Zato nas ne me- šajte v to godljo. Morda pa si kdo obeta, da bo v koči žig, da mu ne bo treba na vrh.

Na tak način razmišljanja dobiš na- vadno iztuhtanko te vrste: »Vendar turistični objekti približajo naravo ši- rokim slojem ljudi, ki bi se sicer va- njo nikoli ne podali; s tem se večja krog prijateljev narave.« Moj odgovor je enostaven: sprenevedanje. Naravo spoznamo in se vanjo živimo (avto- matizmov pa tudi v tem ni), če se podamo na pot z nahrbtnikom, čutari- co in pelerino; če nas malo zažaja ali zmoci, tudi ne škodi, ker spada zra- ven.

Seveda so vsa le osebna mnenja, ali bolje povedano mnenje enega. Stvari bodo tudi glede Vremščice šle svojo pot. Umestno pa je, da ne bomo ravno vsi razburjeno slavnostni, ko bodo postavili temeljni kamen. Taki se oglašamo bolj po redko ali pa sploh ne, včasih pa se nam gre, da tudi drugi preberete, kako mislijo tisti, ki se prikažejo iz globine gozda, v tišini prečkajo senožen, se sklonijo, da poberejo jagodo ob poti in izginejo za prvim robom brez vriskanja in jodla- nja, brez sindakalnih požrtij, brez pre- našanja nad tisoč metrov histeričnega odnosa med starši in otroki, brez pre- pričanja, da je vse "naše", češ kje pa se bomo počutili "svobodno" če ne v naravi.

Že vem za nekoga, ki bo rekel, da sem skregan s časom.

ALDO RUPEL

Predora na Pločah zaenkrat ne bo

CELOVEC — Predor na Plo- čah (Plöckenpass, Monte Croce Carnico) je bil več let predmet vročih razprav. Mnogo je bilo ljudi, ki so svarili pred to cestno povezavo: tisti, ki živijo v sosed- njih vaseh in občinah, so se bali, da bi cesta skozi predor na Plo- čah postala ena glavnih tranzit- nih poti, drugi pa so svarili pred tem, da je ta cesta samo v inte- resu vojaške zveze NATO, ki bi tako na pr. lahko hitreje preva- žala svoje orožje. Edini argu- ment zagovornikov predora pa je bil ta, da je taka pot potreb- na, da bi na Koroško privabili več italijanskih turistov.

Kot piše celovski Slovenski vestnik so zdaj dokončno uspeli vsi tisti, ki so se v raznih inia- tivnih skupinah borili proti predoru. Čeprav je bil na ravni zveznih vlad v Avstriji in Italiji že pripravljen tekst za meddr- žavno pogodbo, je najprej prej- šnji koroški deželni glavar Pe- ter Ambrozy napovedal, da bo o gradnji predora odločalo prebi- valstvo, zdaj pa sta Jörg Haider in avstrijski zunanji minister mock uradno izjavila, da predora na Pločah sploh ne bodo zgradili, čeprav so se zanj svoj- čas soglasno izrekli socialisti, ljudska stranka in svobodnjaki.

S.A.C.A.T.

nadomestni deli za

FIAT - ZASTAVA - ALFA - LANCIA

in za tuje znamke avtomobilov

UPRAVA:
Ul. Marconi 6 - Tel. 775483 - 4

Ul. sv. Frančiška 38
TRST - Tel. 768667 - 772002

poročni seznami

ginaldi

olimpia

PORCELAN DARILA KRISTAL

ULICA OBERDAN 4 — TRŽIČ

v bližini tržnice

Partizansko zborovanje v Postojni

POSTOJNA — Pred dnevi je bila v Postojni seja odbora za organizacijo in izvedbo partizanskega zborovanja nekda- njih borcev topničarjev-prekomorcev in političnih pregnan- cev na Sardiniji (domicil imajo v Postojni).

Partizansko zborovanje organizirajo v počastitev 45-let- nice ustanovitve artilerijske grupe 8. korpusa, kasneje prei- menovane v artilerijsko brigado 8. korpusa oziroma 4. ar- made in v počastitev 45-letnice ustanovitve "slovenskih čet" na otoku Sardiniji in Korziki.

Sklenili so, da bo skupna proslava topničarjev in "sar- dincev" v Postojni v soboto, 16. septembra 1989, ob 11. uri in sicer v telovadnici Srednje tehniške in naravoslovne šole. Slavnostni govornik bo Tomaž Tušar, predsednik skupščine občine Postojne. V izvedbi kulturnega programa bodo sodelovali Moški pevski zbor iz Postojne, pod vod- stvom Nede Nanut, pihalna godba iz Postojne, pod vod- stvom Leandra Pegana in recitatorji Srednje tehniške in naravoslovne šole iz Postojne.

Po zborovanju pa bodo nadaljevali v tovariškem sreča- nju, ki ga bodo organizirali v jedilnici omenjene šole.

Organizatorji proslave pričakujejo, da se bodo nekdanji borci artilerijskih prekomorskih enot NOVJ in pripadniki "slovenskih čet" množično udeležili omenjene prireditve v Postojni. Pričakujejo tudi udeležbo nekdanjih borcev iz za- mejstva, Istre, Zadra, Reke in Splita ter od drugod.

Znano je, da je bilo v artilerijskih prekomorskih enotah ustanovljenih več kot petdeset baterij različnih kalibrov z višjimi komandami in štabi ter potrebnimi zalednimi usta- novami. Te enote so bile zvečina ustanovljene na Visu ali v Italiji. V njih so bili povečini primorski Slovenci in istrski

Hrvati, med njimi je bilo precej šoferjev in mehanikov, drugi pa so bili pri topovih in havbicah ter pri radijskih postajah. V prekomorskih artilerijskih enotah je bilo več kot 6.000 borcev, od teh čez 3.000 primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov. Vsi ti so pomagali, da so artilerijske enote 4. armade tako hitro in brez večjih izgub dospеле v Trst in na Sočo ter kljub mnogim oviram tudi na Koroško. Artil- eristi prekomorci so bili tudi v 1. in 2. korpusu ter se udele- žili bojev na sremski fronti in drugod.

Prav tako je znano, da je na otoku Sardiniji bilo 15.000 primorskih Slovencev in istrskih Hrvatov in med njimi ve- liko število aktivistov OF ter bivših jugoslovanskih vojnih ujetnikov. Živelii so v pogojih popolne izolacije ter politič- nega preganjanja kot konfiniranci, interniranci, zaporniki in pripadniki posebnih kazenskih enot, neoboroženi in brez vsakršnih človeških pravic. Toda kljub hudemu pritisku in represalijam so se pod vodstvom KPJ samostojno organi- zirali in začeli z NOB z jasnim namenom, da se vključijo v NOVJ. Zavezniška vojska je nad 6.000 ljudi (skupaj 32 čet) sicer v nekem smislu rešila italijanske oblasti ter jih vklju- čila v sestavo 7. ameriške armade, jih premestila s Sardinije na Korziko in potem v južno Francijo. Toda ker so se odloč- no opredelili za NOVJ, podpisali izjave, da so Jugoslovani in pripadniki Titove vojske ter odločno zahtevali, da se jim dovoli odhod v NOVJ in vrnitev v domovino, so prihajali v ostre konflikte z zavezniško vojaško oblastjo. Domov so se morali vrniti šele pozno jeseni 1945. Vrnili so se zagrenjeni, čeprav prepričani, da so dali pomemben delež v skupnem boju proti okupatorju.

ALBERT KLUN

Dež končno prinesel osvežitev, a tudi celo vrsto nevšečnosti

Včerajšnje neurje povzročilo poplave ter hude težave in zastoje v prometu

Po večtedenski soparni vročini je včerajšnji dež prinesel osvežitev, z njo pa tudi vrsto nevšečnosti, posebno v mestnem središču, ki je bilo v poznih dopoldanskih urah povsem paralizirano. Voda je poplavlila ceste in kleti, ponekod pa tudi pritlična stanovanja, tako da so imeli gasilci

posebno na Furlanski cesti, ki so jo nekaj po 14. uri celo zaprli za promet. Nekaj sto metrov od svetilnika v smeri proti Proseku se je ustvarila ogromna luža, v katero so zašli tudi nekateri avtomobili, ki so seveda ostali blokirani. Prišli so gasilci, ki so s črpalkami skušali vsaj nekoliko ublažiti težave avtomobilistov, pa tudi prebivalcev Furlanske ceste in bližnje Ulice Perarolo, kjer so se ustvarili pravi deroči potoki. Spet se je izkazalo, da je tamkajšnja kanalizacija zelo pomanjkljiva in da pristojna občinska telesa niso naredila ničesar, da bi voda tudi ob hujših nalivih lahko odtekala po kanalih. Potem ko so pred leti občinski delavci odpravili "črno točko" pod železniškim nadvozom v Miramarskem drevoredu, kjer se je ob vsaki plohi ustvarila velika luža, je včeraj prišlo do manjših težav le še pred kopališčem Ferrovioario. Takojšen poseg občinskih delavcev pa je na srečo preprečil najhujše.

Voda je včeraj dopoldne močno načela staro stavbo v Ul. Molino a Vento 45, kjer je praktično deževalo v notranje prostore. Posegli so gasilci in mestni redarji, ki so s pomočjo strokovnjakov ugotovili, da je poslopje, v katerem so do včeraj živele tri osebe, neprimerno za bivanje. Stavbo so izpraznili, prizadeti ljudje pa bodo začasno gostje občinske skrbstvene službe. Mestni redarji so imeli polne roke dela tudi z manjšimi prometnimi nesrečami, pri katerih pa na srečo ni bilo ranjenih, temveč samo delo za mehanike in avtolicarje.

Kljub dežju pa je bil včeraj promet na vseh cestah precej gost. Iz Jugoslavije se množično vračajo predvsem italijanski turisti, ki so letos obiskali istrske in dalmatinske letovišarske kraje, mnogi Italijani pa so si za dopust izbrali konec avgusta in prvo polovico septembra, kar je nekoliko presenetilo obmejne organe, ki niso pričakovali tako gostega prometa proti sosednji državi. Največ prometa je bilo na Pesku in posebno pri Škofijah, kjer je bilo treba za vstop v Italijo čakati približno eno uro. Do manjših in večjih zastojev je prišlo tudi na Trbiški cesti med Opčinami in Prosekom, pri Moščenicah pa je bilo za vstop na avtocesto potrebno čakati približno pol ure. Tudi danes napovedujejo gost promet na mejnih prehodih in na avtocestnem odseku.

Na zgornji sliki (foto Križmančič) vidimo občinska delavca na delu v Miramarskem drevoredu, na spodnji pa gost promet pri Barkovljah med včerajšnjim nalivom.

Trst kandidira za sedež Evropskega sklada za raziskave o Vzhodni Evropi

Predsednik izvršnega sveta Evropske skupnosti Jacques Delors je s precejšnjim zanimanjem sprejel v vednost predlog predsednika Dežele Furlanije-Juljske krajine Adriana Biasuttija, da bi Trst lahko postal primeren sedež bodočega Evropskega sklada za raziskave o Vzhodni Evropi. O tem je deželnemu odboru poročal sam Biasutti, ki je svoj predlog med drugim utemeljil s trditvijo, da Trst ni primeren samo zaradi svoje zemljepisne lege, pač pa tudi zaradi svojih številnih mednarodnih kulturnih in znanstvenih ustanov, ki so pripravljene za sodelovanje z Vzhodno Evropo. Predsednik Delors naj bi Biasuttiju zagotovil, da bo komisija upoštevala kandidaturo našega mesta in da bo skupaj z Deželo Furlanije-Juljsko krajino preučila vse možnosti, da bi se predlog uresničil.

CGIL o tečaju za ladjedelce

Tajnik šolskega sindikata pri CGIL Bruno Zvech se je včeraj sestel z namesnikom šolskega skrbnika Vitom Campom in ravnateljem tržaške navtične šole Raffaelejem Cassiom, da bi skupno preučili možnosti, kako preprečiti ukinitve tečaja navtične šole za ladjedelce, o čemer se v zadnjem času vztrajno govori.

Ukiniti ta tečaj bi namreč pomenilo še bolj obubožati kulturno življenje našega mesta, medtem ko se le malo naredi, da bi nudili nove zaposlitvene možnosti. Prav navtični sektor ima po mnenju sindikata velike možnosti razvoja, ki jih v naši deželi doslej še niso dovolj izkoristili. S tega vidika ima navtična šola neprecenljivo vlogo, saj je pravzaprav edina šola, ki nudi specifično pripravo na tem področju.

Zaradi tega je tajništvo šolskega sindikata pri CGIL že poslalo sporočili ministru za javno šolstvo in ravnateljstvu za tehnično izobrazbo pri ministrstvu ter zahtevalo od vsedravnega vodstva sindikata, naj se zavzame za ohranitev tega tečaja.

razstave

V Beneški hiši v Miljah bo še danes odprta razstava o morju, ki jo je organizirala Lega per l'ambiente v sodelovanju s Fameia muiesana in z M. Marzarjem. Urnik: od 10.00 do 13.00.

šolske vesti

Glasbena matica obvešča vse tiste, ki niso še potrdili vpisa za šolsko leto 1989/90 naj to storijo do petka, 1. septembra.

28. 8. 1988 28. 8. 1989
Minilo je 1. leto, odkar si za vedno odšla od nas, draga žena, mama in nona

Alojzija Križmančič

Z ljubeznijo in hvaležnostjo se je spominjajo mož, hčerke in sin z družinami

Bazovica, 27. avgusta 1989

† Nenadoma nas je zapustila naša draga žena, mama in nona

Viktorija Boschetti roj. Pertot

Pogreb drage pokojnice bo jutri, 28. t. m., ob 13.30 izpred nabrežinske cerkve.

Žalujoči mož Tommaso, sin Mario, snaha Vanda in vnukinja Elisabetta

Žalovanju se pridružuje družina Nicotra.

Nabrežina, 27. avgusta 1989

† Sporočamo žalostno vest, da nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče in brat

Stanko Stepančič

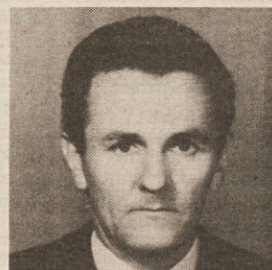
Pogreb bo jutri, 28. t. m., ob 17. uri iz hiše žalosti na pokopališče v Movražu.

Žalujoči žena z otrokoma ter sestri z družinama

Movraž, Lakotišče, 27. avgusta 1989

† Dne 19. t. m. je v Novem Beogradu preminil naš dragi ljubljeni brat, mož, oče in ded

Slavko Širca

po rodu iz Slivnega

Žalostno vest sporočajo sestra Slavka z družino, žena Nevenka, sin Savo z ženo Oliviero, hči Jelica z možem Brankom in vnuki Duško, Jelena in Marija.

Slivno, Novi Beograd, 27. avgusta 1989

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki so na kakršenkoli način počastili spomin naše drage

Ivanke Gregurić por. Jerič

Posebna zahvala družinskem zdravniku Jevnikarju in Mariu Briščiku za njegovo skrbno prizadevnost.

Briščiki, 27. avgusta 1989

ZAHVALA

Mama in oče

Aleksandra Peterosa

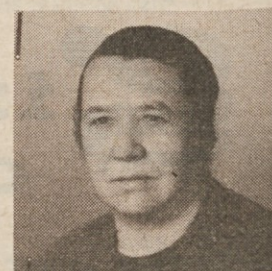
izrekata prisrčno zahvalo vsem, ki so jima stali ob strani v tem težkem trenutku.

Posebna zahvala prijateljem, sorodnikom in društvom za izražena sožalja.

Trst, 27. avgusta 1989

28. 8. 1988 28. 8. 1989
Ob 1. obletnici smrti naše drage

Kristine Rešaver vd. Hussu

se je z ljubeznijo spominjajo vsi njeni Bani, Opčine, Divača, 28. avgusta 1989

ves dan polne roke dela, med 11. in 13. uro pa je v mestu in v predmestju nekajkrat prišlo tudi do prekinitve električne energije, kar je še dodatno obremenilo delo gasilcev in delavcev podjetja ACEGA. Tudi na Krasu je lilo kot iz škafe, kaže pa, da plohe niso povzročile večje škode.

Vreme se je poslabšalo že ponoči, močno grmenje pa je bilo uvod v ploho, ki se je končno vendarle sprostila v poznih jutranjih urah. Kot se žal večkrat dogaja v podobnih primerih, so številni semaforji naenkrat povsem odpovedali, kar je seveda nemudoma povzročilo zmedo v prometu. Mestni redarji so sicer takoj "zasedli" najpomembnejša križišča, vendar pa vsega niso zmogli. Isto velja tudi za gasilce, ki so v skopih dveh urah opravili več kot trideset nujnih posegov. Morali so pomagati predvsem ljudem, ki so zaradi prekinitve električnega toka ostali blokirani v dvigalih, največ dela pa so imeli v kletih in tudi v nekaterih stanovanjih, ki jih je preplavila voda.

Do pravcatih poplav je prišlo v Drevoredu sv. Andreja, kjer je bil promet nekaj časa ustavljen, najhujše pa je bilo tudi tokrat v Barkovljah, v Miramarskem drevoredu in

Obvestilo Občine Dolina

V zvezi z nekaterimi informacijami, ki jih je prejela, uprava Občine Dolina sporoča, da ni naročila ne svojemu osebju in niti zunanjim tehnikom, naj izmerijo prostore poslopij, ki so podvržena občinskemu davku na delovanje tvrdk in umetnostnih delavnic ter na opravljanje poklicnih storitev.

V septembru in oktobru

Zanimiv spored koncertov ustanove Cappella Civica

Glasbeni navdušenci bodo septembra in oktobra imeli na voljo res dolgo vrsto kvalitetnih koncertov. Poleg Glasbenih sprehodov in Glasbenega septembra so v prihodnjih mesecih na sporedu tudi tradicionalni koncerti glasbene ustanove Cappella Civica, ki že 11 let prireja v stolnici sv. Justa razvejan spored glasbenih prireditvev.

Namen letošnje prireditve, ki so jo predstavili na včerajšnji tiskovni konferenci, je po eni strani predstaviti štiri izmed najpomembnejših orglarjev iz dežel Alpe-Jadran, po drugi pa predstaviti dejavnost in glasbenike same Cappelle civice. Organizatorji pripravljajo tudi krajše koncerte mladih tržaških glasbenikov, med katerimi so tudi taki, ki bodo imeli prvič možnost, da se predstavijo širšemu občinstvu.

Na prvem koncertu, v ponedeljek, 4. septembra, bo nastopil ženski pevski zbor Cappelle Civice, ki bo izvajal skladbe Fauréja, Alaina in Poulencea. Od 11. septembra do 2. oktobra bodo vsak ponedeljek nastopili znani mojstri orglarji iz dežel Alpe-Jadran. Prvi bo 11. septembra nastopil Madžar Gabor Lehotka, nato bosta nastopila še Bavarec Wolfgang Zerer, Avstrijec Ernst Triebel, zadnji pa bo 2. oktobra na vrsti Slovenec Hubert Bergant.

Zadnji "veliki" koncert bo posvečen spominu tržaškega skladatelja, glasbenega kritika in pedagoga Giulia Viozzija, ki je umrl pred petimi leti. Njegovi učenci Bibalo, Sofianopulo in Zanetovich so za to priložnost in na osnovi Viozzijeve Messa a S. Eufemia napisali daljšo komemorativno skladbo, ki jo bodo izvedli pevski zbor Cappelle Civice, simfonični orkester iz Bekescsaba in orglar Mauro Macri pod taktirko Marca Sofianopula.

Mladi glasbeniki se bodo v stolnici zvrstili od nedelje, 3. septembra, do nedelje, 15. oktobra, vsakič od 18.30 do 19. ure. Nastopili bodo Rieko Katsumata, Quintetto d'Ottoni Triestino, Veronica Vascotto, Črtomir Šiškočič, Elisabetta Richter, Furio Belli in Gruppo Cameristico Triestino.

Pobuda Trgovinske zbornice in FIPE

Zaključek natečaja za nove tržaške recepte

S pokušnjo nagrajenih jedi oziroma receptov in izbranih vin se je v petek zvečer v restavraciji "Ai Fiori" na Trgu Hortis zaključil letošnji natečaj z naslovom »Novi recepti tržaške kuhinje«, ki sta ga priredila tržaška Trgovinska zbornica in združenje upravnikov javnih lokalov FIPE.

Kot je v kratkem pozdravnem nagovoru povedal predsednik Zbornice inž. Tombesi, se je natečaja s svojimi izvirnimi recepti udeležilo 128 posameznikov oziroma amaterjev in 28 gostincev, ki pa so predstavili 51 receptov, tako da se je na koncu nabralo kar 179 gastronomskih sugestij, med katerimi je morala žirija izbrati zmagovalce. Vse te recepte so prireditelji natečaja zbrali v knjigo, ki bo izšla iz tiska še pred koncem leta.

Med ponujenimi jedmi sta bila seveda tudi krožnika zmagovalcev iz obeh sekcij, poklicne in amaterske. V sekciji gostincev si je prvo nagrado prisvojil Arturo Rimini, lastnik restavracije "Ai Fiori", in sicer s krožnikom krhke škobre obložene s paradižnikom in kraškim timjanom, med amterji pa je zmagala Lucia Seriani s svojimi škampi na buzaro. Na pokušnjo so bile še jedi drugo in tretje uvrščenih udeležencev natečaja, med njimi »sardoni« Lidie Samer (3. nagrada med amaterji), tim. »penete al tocio« restavracije Cantine sociali Franca Martinellija (2. nagrada med gostinci), za konec pa še poslastici »nosele de coco« restavracije Galleria Fabris in »crostoli in salsa zabaglione al cioccolato« po receptu gostilne v Čamporah.

Naj omenimo še odlična vina, ki so bila posebej izbrana za spremljavo posameznih jedi: peneci se Puiatti Magnum »champenoise« 1985, rumena rebula Brda 1988 zadruge iz Števerjana, belo furlansko vino »La Delizia« 1988, sauvignon »Colli Orientali del Friuli« - Fornaz 1988, Kantetova kraška malvazija iz leta 1987 in »Malvasia passita« z otokov Lipari - Hauner 1984.

Na Repentabru se s poroko zaključi 14. Kraška ohcet Dunja in Davorin si bosta danes izmenjala svoja poročna prstana

Po sinočnjem prevozu bale bo danes na Repentabru poroka in upamo le, da ji bo vreme naklonjeno. Svatje se bodo pred 10. uro zbrali na »nevestinem«¹ domu, pri "Vlkovih" na Colu, kjer jih bosta "nevestina" velika mati Mara Seražin Guštin - "Vlkova" in veliki oče Alojz Milič - "Čeledinov" pogostila s fancelji, štravbami in z majoli-ko vina. Nato bosta s tisoč priporočili in s solzami v očeh predala nevesto v ženino ve roke. Dunja in Davorin se seveda ne bosta smela prijeti za roko, ampak bosta do oltarja stiskala vsak svoj vogalček belega robčka. Svatje bodo nato z zaročencema in harmoni-karjem na čelu v sprevodu prehodili strmo pot do cerkvice na griču Tabor, kjer bo kraška zaročenca poročil re-pentabski župnik Tone Bedenčič.

Po poroki, približno ob 11. uri, bosta novoporočenca, z roko v roki, skupaj s svati v nošah prišla s Tabra na Poklon, kjer jih bo v restavraciji Furlan čakal »žvacet«² (telečje meso v omaki). Spre-vod bo ob 12.30 krenil s Poklona proti "ženinovemu" domu, Kraški hiši v Repnu. Tu bosta ohcetarje za zaprtimi vrati čakala "ženinova" velika mati Marija Guštin Milič - "Stršinova" in Emil Škabar - "Kuninken".

»Mati uodprtel! Smo vam prpelale nevesto!«³ bodo vzklikali svatje in trka-

Dunja Sosič in Davorin Smotlak na Kraški ohceti pred dvema letoma, ko še zdaleč nista mislila na poroko

li na vrata. Velika mati in oče bosta radovedno odprla vrata, da bi preveri-la, ali so svatje res pripeljali pravo ne-vesto. Kmalu se bo izkazalo, da je do-mnevna nevesta veliko prestara za "njunega" sina in veliki oče bo jezno

zaloputnil vrata. Svatje pa se seveda ne bodo tako hitro vdali in bodo kma-lu spet začeli vpiti in tolči po vratih. Staršem se bo tokrat prikazala nekoli-ko mlajša žena, ki pa ne bo deležna materinega naklonjenja, češ da »ni buh ve kaj«. Končno bodo starši uzrli pravo nevesto, ki bo k hiši prinesla »mir in žjegen božje«. Velika mati bo v dar prejela predpasnik, veliki oče pa poročni kolač. Starši bodo nato sva-tom, ki bodo do zadnjega koticčka na-polnili dvorišče Kraške hiše, ponudili slaščic in vina.

Novoporočenca bosta potem s svoji-mi sorodniki in prijatelji odšla na po-ročno kosilo v gostilno Križman. Ob 17. uri bosta spet na repenskem trgu, kjer bosta ob sodelovanju TFS Stu ledi odprla ples. Takoj nato se bodo lahko vsi obiskovalci zavrteli ob zvo-kih narodno-zabavnega ansambla Ta-ims.

LOREDANA GUŠTIN

Seznam daril za poročni par

Objavljamo seznam daril, ki so jih ustanove, podjetja in posamez-niki darovali poročnemu paru:

- **Ijudska noša za nevesto** - pri-spevek repentabske občinske up-rave
- **Ijudska noša za ženina** - dari-lo Slovenske kulturno-gospodar-ske zveze
- **zlata poročna prstana** - darilo draguljarne in urarne Malalan
- **poročno potovanje na Palmo de Mallorca** - darilo turistične agencije Aurora Viaggi/Atlas
- **obutev za nevesto in ženina** - darilo trgovine s čevlji Malalan
- **poročni šopek in nageljni** - dar cvetličarne Švagelj
- **10 kg konfetov** - darilo trгови-ne jestvin Škabar
- **hranilna knjižica s 300.000 li-rami** - darilo Tržaške kreditne banke
- **hranilna knjižica s 300.000 li-rami** - darilo Hranilnice in poso-jiłnice na Opčinah
- **usnjen album za poročne fo-tografije** - darilo Foto Egon
- **enoletna naročnina na Pri-morski dnevnik** - darilo Založniš-tva tržaškega tiska
- **knjižna zbirka** - darilo Tržaš-ke knjigarne
- **Poročni kolač** - darilo pekarne Čok
- **srebrna slika z repentabskim motivom** - darilo urarne in zlatar-ne Mikolj
- **24 steklenic terana** - darilo vi-nogradniškega podjetja Lupinc iz Praprta
- **umetniška slika** - darilo Sta-neta Žerjala iz Boljunca
- **150 litrov vina** - darilo Kmeč-ke zveze
- **oblikovan lopar** - darilo Gale-rije kraške umetnosti BOR
- **kozmetični tretman obraza** - darilo kozmetičarke Irene Kebar
- **kuhinjski komplet SIMAC** - darilo trgovine Vatovec
- **10 kilogramov kave** - darilo podjetja Cremcaffe
- **dva abonmaja za koncertno sezono 1989/90** - darilo Glasbene matice
- **umetniški leseni krožnik** - dari-lo Zveze slovenskih kulturnih društev
- **otročka zibelka** - dar trgovine s pohištvom Korsič od Sv. Ivana
- **kristalni servis** - darilo repen-tabskih deklet
- **keramična vaza** - darilo Gab-rijele Ozbič.

Poročni menu

Tak bo menu današnjega po-ročnega kosila:

- **rezanci v juhi**
- **telečja pečenka in kuhana govedina**
- **krompir v kozici in kislo zelje**
- **pohan piščanec**
- **mešana solata**
- **kuhani štruklji.**

Vse skupaj bodo mladopo-ročenca in njuni gostje seveda zali-vali s pristnim domačim vinom.

Zadruga kraška mlekar
zadruga z o. z.

COL - REPENTABOR
Tel. (040) 327427

ZLATARNA - DRAGULJARNA - URARNA

PRSTANI Z DRAGULJI
DIAMANTI Z GARANTNIM LISTOM

TRST - LARGO SANTORIO 4 - TEL. 772770

ADRIATRANS
S.r.l.

Zadružna organizacija avtoprevoznikov

KAMIONSKI TERMINAL FERNETIČI
34016 Repentabor (Trst)
Tel. (040) 212328 — Fax (040) 213029

draguljarna malalan

Opčine - Narodna ulica 28 - Tel. 211465 - Trst

Na ogled razstava v prostorih
kraškega muzeja v Repnu

START sport

Vse za šport

Narodna ul. 160
OPČINE
Tel. 213193

PODJETJE

Alojz Daneu

Prodaja GRADBENEGA MATERIALA - LESA - IZOLACIJSKEGA MATERIALA - ŽELEZNINE IN DRUGEGA

OPČINE - Proseška ulica 13 - Tel. 211044

MARKET PRALNIH PRAŠKOV

UDOVIČ s. d. f.

OPČINE - Narodna ulica 28 - tel. 213574
(pri openskem tramvaju)

SEDAJ POSLUJEMO V CENTRU

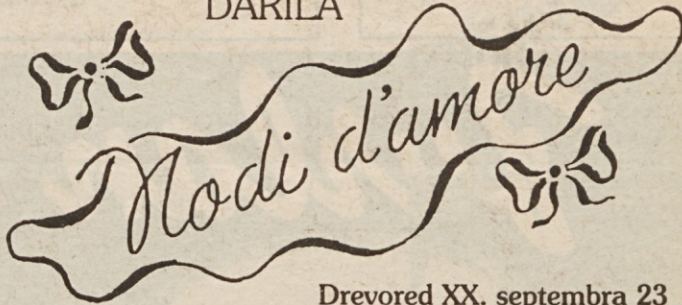
Obiščite nas v

Ul. S. Caterina 7, I. nadstropje
TRST

Tel. 361777 — Fax 362153

VABILA
BOMBONIERE
DARILA

Drevored XX. septembra 23
TRST — Tel. 764042

USNJENA GALANTERIJA
ŽENSKA OBUTEV

TORBICE
ROKAVICE

OPČINE - Proseška ul. 18 - Tel. 212720
Včlanjena v »Skupaj na Opčinah«

POHITITE!

ZADNJI DNEVI SEZONSKE RAZPRODAJE

adriacimpex
UVOZ-IZVOZ PREDSTAVNIŠTVA

D.D.

POOBlašČENI IZVOZNIK

IVECO FIAT LANCIA **PIRELLI COMETTO**

34132 Trst, Ul. Geppa 9, tel. 040/68802 - telex 460231 ADEXI - Fax (040) 68227
34170 GORICA, Korzo Verdi 51, tel. 0481/33576

Najbolj živahno je bilo ob slovesu od »ledih stanu« Priprave na ohcet potekle v veselju in ob zanimivih spremnih prireditvah

Letošnja 14. Kraška ohcet bo torej danes, s poroko Dunje Sosič in Davorina Smotlaka, doživela svoj višek. Današnja novoporočenca sta v prejšnjih dneh imela vse polno dela in obveznosti. V četrtek sta povabila prijatelje na deklščino v gostilno Pod Tabrom oziroma na fantovščino v gostilno Škabar. Oba novoporočenca sta člana pevskih zborov, in sicer MePZ Primorec-Tabor in MPZ Valentin Vodnik, zato je povsem razumljivo, da so se poleg drugih prijateljic in prijateljev Dunjinega slovesa od »ledih stanu« udeležile tudi pevke zbora Primorec-Tabor, medtem ko so pevci dolinskega zbora s svojim petjem popestrili Davorinovo fantovščino. Dekleta so Dunji podarila okrašeno metlo, ki ji bo od slej zvesta družica pri gospodinskem delu, in se nato postavila v krog. Dunja je prišla metlo in se ob spremljavi harmonike večrat zavrtela. Fantje so medtem ob spremljavi priložnostnega ansambla peli ljudke napeve, pri čemer zlasti pesmi »Že dolgo nismo pili ga« ni in ni hotelo biti konca. Pozno zvečer sta spreveda deklet in fantov prispela na repenski trg, kjer sta zaročenca zaplesala svoj zadnji ples v »ledih stanu«.

Petkov večer je za Davorinove pevke sposobnosti gotovo predstavljal veliko preizkušnjo. Skupno z moškim zborom Valentin Vodnik se je moral posebno potruditi, da bi s čim lepšim petjem privabil Dunjo na okence njene kamrice. Njegove načrte pa je povsem »nepričakovano« prekržila velika mati, ki je Davorina in fante pošteno oštela in jezno zaloputnila polkna. Davorin je s prijatelji vztrajal in njihov trud je bil tudi poplačan, ko se je na oknu končno prikazala Dunja. Velika mati pa se še ni pomirila in je fante nagnala s škafof mrzle vode. Vendar to ni ohladilo ženina, ki je po lestvi splezal Dunji v objem.

Ob že ustaljenem vrstnem redu predporočnega in poročnega obreda smo si letos lahko v Kraškem muzeju

Dunjin in Davorinov ples z metlo

(Foto Križmančič)

ogledali lepljenko Vaški vrtljak v izvedbi dramske skupine KD Kraški dom pod vodstvom režiserja Draga Gorupa. V četrtek pa je bilo na dvorišču Kraške hiše odprtje razstave

umetne obrti članov obrtne sekcije SDGZ in fotografske razstave predvojnih poročnih slik Trenutek v spomin, ki jo je pripravil Odsek za zgodovino NSK.

LOREDANA GUŠTIN

FOR TRANS S.R.L.

ŠPEDITERSKO PODJETJE

DNEVNI ZBIRNI
SERVIS ZA

- BLIŽNJI VZHOD
- JUGOSLAVIJO
- VZHODNO EVROPO

CARINSKE KONZULENCE

TERMINAL FERNETIČI - Tel. 040/213831

URAD V NOVEM PRISTANIŠČU HG 71

Tel. 040/308004 - Tlx. 460247 - Tfx 040/214181

Jestvine in drogerija

Guštin

REPENTABOR - COL 43
Tel. 327121

NORDSPEDIZIONIERI S.N.C.

Špeditersko podjetje

CARINSKE USLUGE

34135 TRST - Trg Libertà 11/A
Tel. 62462

34016 FERNETIČI
(Tovorni terminal)
Tel. (040) 212252

ZETA SHIPPING S. R. L.

POMORSKA AGENCIJA ZA MEDNARODNE ŠPEDIČIJE

FILIALA

TERMINAL FERNETIČI - REPENTABOR

Tel. 040/213755-211492

Telex: 461033 ZETAFAE

TRST - TRŽIČ - FERNETIČI - OPČINE - RABUJEZ

**ROSADA
&
PAVONE**

POKLICNA DRUŽABNIKA

ŠPEDITERIJA
IN CARINSKE DEKLARACIJE

TERMINAL FERNETIČI (TRST)
Tel. 040/213353 — Fax 213758

**CORINNA
NEGRIN**

ŠPEDITER

CARINSKE USLUGE
IN KONZULENCE

TERMINAL FERNETIČI

Repentabor (Trst)

Tel. (040) 214257

**TRATTORIA
PINETA**

DI PAOLA OREL

Svečana kosila ob
poroki, krstu, birmi

Specialitete:
divjačina, jedi na žaru,
žabe, polži, ribe.

**Restavracija
PINETA**

OPČINE

Repentabrska ulica 913

Tel. (040) 211408

(zaprta ob sredah)

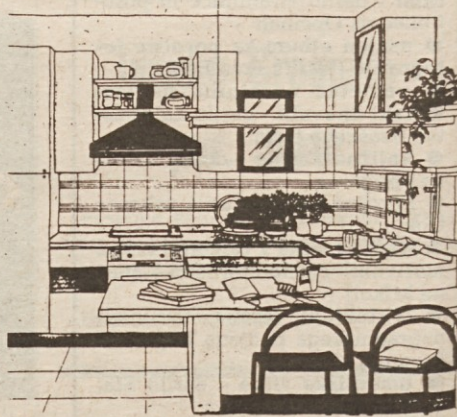
Selva

oprema
za dom

V trgovini SELVA ARREDAMENTI v Trziču imajo novo kuhinjsko pohištvo, ki zadovoljuje najzahtevnejše kliente. Izdelano je po najstrožjih merilih, iz najboljših materialov in z najmodernejšo tehnologijo.

SELVA ARREDAMENTI je stalno na razpolago kupcem pri dobavi pohištva: v lastnih mizarskih delavnicah lahko adaptirajo katerokoli pohištvo po naročilu kupca.

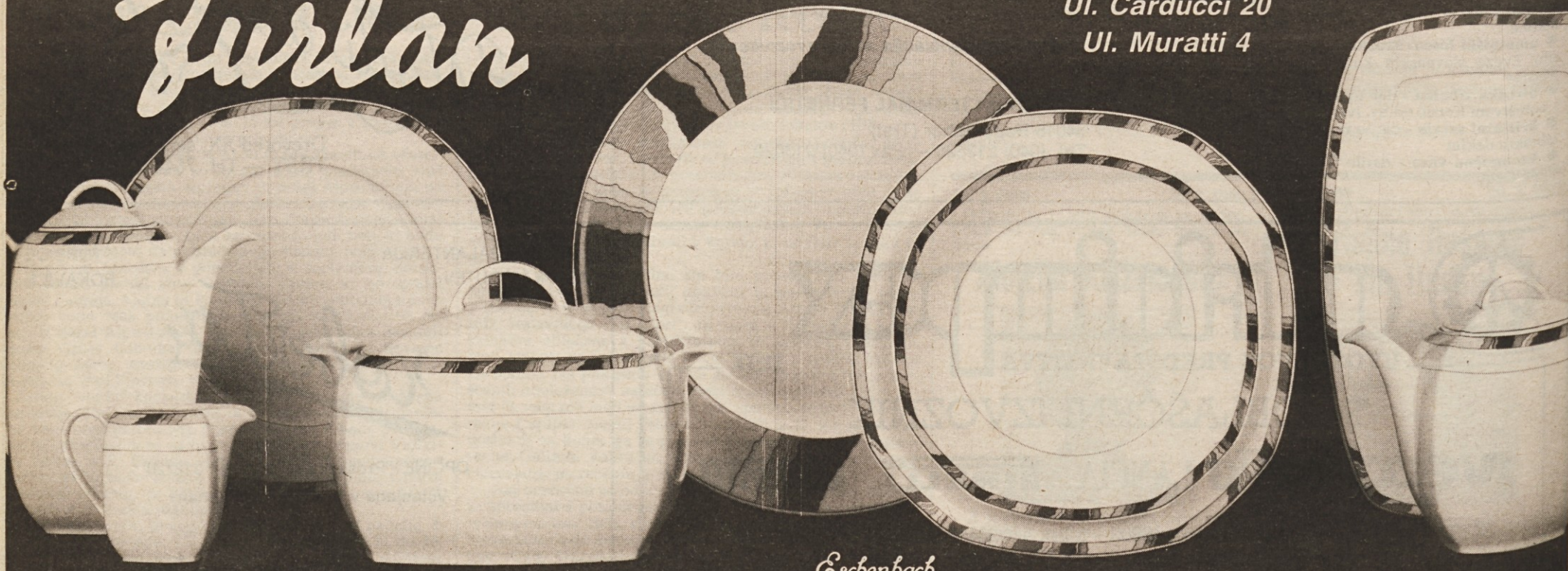

Tudi v avgustu vam na razpolago

TRŽIČ — UL. VALENTINIS 18 — TEL. 72395

Zurlan

Ul. Carducci 20
Ul. Muratti 4

Eschenbach

S petkovega predavanja v repenski Kraški hiši

Naj bo ljudska ali narodna noša terja spoštljiv odnos

»In z občutkom pazite na ljudsko in na narodno nošo!« S tem pozivom na kritičen odnos do noše, ki terja spoštovanje, pa najsibo "ljudska" ali "narodna", je etnolog Janez Bogataj zaključil svoje izčrpno predavanje o noši na Slovenskem. Nosilci tega večera, ki ga je organizator letošnje Kraške ohceti kot zanimivo novost vključil v pester potek prireditve, so bili člani Odseka za zgodovino pri NSK ter tržaške folklorne skupine Stu ledi.

Večer o noši je bil pravzaprav nekakšna dolžnostna obveza vseh, ki se na Tržaškem posvečajo raziskovanju slovenskega ljudskega izročila. Odlična priložnost za razgovor o tem je prav Kraška ohcet, za katero se marsikdo rad obleče v oblačilo, ki mu še najraje pravi narodna noša. O tem, ali je slovenska tržaška noša narodna ali ljudska, se je po zaslugi našega dnevnika razvnela mala polemika med nami. Zato je bil petkov večer kot naroden, da se o tem pogovorimo: izkazalo se je, da sta imeli obe strani prav, le da sta govorili o dveh ločenih pojmi.

Vendar pa se večer o noši ni rodil v duhu polemik, pač pa so ga pobudniki zasnovali predvsem kot priložnost, da bi širše občinstvo seznanili z osnovnimi prvinami noše v prepričanju, da samo pravi odnos do noše lahko privede do lepe noše. Na prejšnjih Kraških ohceti je bilo namreč videti več oseb, ki so se korektno oblekle v tržaško nošo, veliko pa se jih je prepustilo raznim osebnim interpretacijam.

In spet smo pri sklepnem vabilu profesorja Janeza Bogataja s filozofske fakultete ljubljanske univerze, ki je na petkovem večeru v repenski Kraški hiši obširno govoril o slovenski ljudski in o slovenski narodni noši. Najprej je poudaril, da sta ljudska in narodna noša tako razvojno kot tudi povsem povsem ločena termina. Če skrajno poenostavimo izvajanje profesorja Bogataja, lahko rečemo, da ljudska noša predstavlja načine oblačenja določene skupnosti v določenem obdobju. Narodna noša je na Slovenskem kasnejši in tudi umeten pojav, ki v prvi vrsti naglaša nacionalno privrženost.

Ljudska in narodna noša torej nikakor nista sinonima, vendar pa se lahko zgodi, da imamo na sebi slovensko tržaško ljudsko nošo, ki je istočasno narodna. Pod pojmom ljudska noša torej razumemo originalno nošo ali tudi verodostojno kopijo oblačila, ki so ga v

Noše ob glasbeni spremljavi Oskarja Kjudra

(Foto Križmančič)

določenem obdobju prebivalci določenega kraja res nosili, narodna noša pa je tisto oblačilo, ki neizpodbitno priča o narodnostni pripadnosti osebe, ki se je demonstrativno oblekla vanj. Ljudska noša na Slovenskem je nedvomno kmečka, narodna noša pa je iz te črpala nekatere elemente in jih tudi prilagajala posameznim zahtevam.

Po predavanju prof. Bogataja, ki je svoje izvajanje opremil s posrečenimi diapozitivi, je Nadja Kriščak predstavila slovensko tržaško nošo v obeh po-

znanih inačicah. Ob tem je dala vrsto koristnih nasvetov vsem, ki na primer želijo za Kraško ohcet obleči eno ali drugo. V ilustracijo so člani TFS Stu ledi oblekli nekaj dragocenih primerkov slovenske ljudske noše na Tržaškem. Večer, ki ga je s kratkim pozdravom uvedel predsednik zadruga Naš Kras Egon Kraus, je popestril Oskar Kjuder, ki je na diatonično harmoniko zaigral nekaj domačih motivov.

BREDA PAHOR

HOTEL RESTAVRACIJA KRIŽMAN
GUŠTIN BRANKO & C.
NAGRADA: ZLATE VILICE 1988
VELIKI REPEN 76 (TS) — Tel. (040) 327115, 327468
(ob torkih zaprto)

HOTEL - RESTAVRACIJA

LANARO - VOLNIK

REPEN 151 Tel. 327349

ZA VSE SVEČANE PRILOŽNOSTI
PROSTORNA DVORANA

IN
VSAKOVRSNE TOPLE IN MRZLE JEDI

HOTEL RESTAVRACIJA

Furlan

Lastnik Karlo Guštin

REPENTABOR - Tel. 327125

GOSTILNA

»POD TABROM«

COL (Repentabor) št. 8

Tel. 327120

FRIZERSKI SALON

MAJDA

OPČINE - Proseška ul. 20

Tel. 211359

PIZZERIA - BAR - GOSTILNA

»VETO«

DEBENJAK NADA in FABRIZI ERINO snc

OB TORKIH ZAPRTO

Proseška ulica 35 - Tel. 040-211629 - OPČINE

AVTOPREVOZNIŠTVO

Cunja R. Eredi s.r.l.

PREVZEMAMO VSE VRSTE PREVOZOV
ZA EVROPO - AZIJO - SEVERNO AFRIKO

34016 FERNETIČI (Trst)

Tel. (040) 213850-213944-212616
Telefax 211994
Telex 460441 CUNJA I

Elektromaterial

MALALAN LAURA

OPČINE - Narodna ul. 128
Tel. 211189

Gospodinjski stroji
lestenci
in namizne svetilke

"Gastronomia Opicina"

piščanci, pizze, tople jedi

OPČINE Narodna ulica 48

OBUTVE - USNJENA GALANTERIJA

Heart

OPČINE Ul. Nazionale 122
Tel. 040/213900

**CASSA RURALE
OPICINA
POSOJILNICA
OPČINE**

vse bančne
usluge
in storitve

- neprekinjena blagajna
- Bancomat
- Bancamericard Visa
- investicijski sklad Aureo
- menjalnica
- vse vrste posojil in vlog
- poslovanje z inozemstvom

urnik:
ponedeljek - petek
08.20 - 13.00
v nedeljo
14.20 - 15.40
10.00 - 12.00

34016 OPČINE - Bazoviška ul. 2
Tel. 040/212494

Rigutti confezioni

Nudimo široko izbiro oblek za slavnostne priložnosti

TRST

Ul. Mazzini 43

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje prireja v šolskem letu 1989/90 v Trstu sledeče tečaje:

1. za uradnike s kvalifikacijo - 1. letnik (1200 ur)
2. za dodeljene v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur)
3. za dodeljene v podjetjih import-export - 2. letnik (1200 ur)
4. za obdelovalce kamna - 1. letnik (1200)
5. za marketing in managment (80 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
6. za bančno tehniko (30 ur)
7. za operaterje v zunanji trgovini (40 ur)
8. nemščine za poslovno uporabo (120 ur)
9. za programerje elektronskih računalnikov (175 ur) - pogoj za vpis dokončana višja srednja šola
10. personal computing (160 ur)
11. za animatorje na družbeno-vzgojnem področju (80 ur)
12. za naravoslovne vodiče (300 ur) - pogoj za vpis višja srednja šola
13. za fiskalno vodenje nekomercialnih ustanov (društev) (30 ur)
14. za biodinamiko (30 ur)
15. za splošno živinorejo (30 ur)
16. čebelarstva (60 ur)
17. enologije (30 ur)
18. za splošno kmetijstvo (150 ur).

Vpisovanja in podrobnejše informacije do 22. septembra na sedežu Zavoda, Ul. Ginnastica 72 (Dijaški dom), tel. 577941, (razen sobote) od 9. do 13. ure. Za tečaje iz kmetijstva je vpisovanje tudi na Kmečki zvezi v Trstu, Ul. Cicerone 8/B, tel. 362941.

BAZOVSKI DOM

priredi **dan**es, 27. t. m.,

VAŠKO ŠAGRO

na vrtu Gospodarske zadruge v Bazovici.

Danes ob 9. uri ex tempore za otroke in mladino.

Delovali bodo dobro založeni kioski, za zabavo bo poskrbel ansambel KRT

Kulturno gospodarska zadruga BAN

vabi na tradicionalno

ŠAGRO POD KOSTANJI

pri Banih

1., 2. in 3. septembra 1989

Maffioli

SAMI IZDELAJTE POROČNE BOMBONIERE

Ul. Manzoni 18 - TRST - Tel. 728096

koncerti

Trg Barbacan - Rihardov slavalok

Nocoj ob 21.00 večer z naslovom »Sera del di di festa«, v organizaciji Krožka Maritain. Na sporedu bo koncert za harpo in kontrabas dua Stecchina-Bartolomai, intermezzo, katerega bosta podala Gabriella di Mauro in Riccardo Battilana ter gledališka predstava SIORA ROSETA E LA MAMA DEI GATI v izvedbi Teatrocome.

TRG UNITA'

Jutri ob 20.30 bo na sporedu koncert mestne godbe na pihala G. Verdi.

ŠTIVANSKA CERKEV

V četrtek ob 20.30 bo glasbena skupina »Insieme da camera LACUS TIMAVI« priredila komorni koncert. Na sporedu skladbe Tartinija, Viozzija, Villa-Lobosa, Castelnuova, Tedesca, Brittena, Blocha, Iberta in Honeggerja.

GLASBENI SPREHODI

V ponedeljek, 4. septembra, ob 12. uri bo v dvorani Granzotto na sedežu ANSE (Ul. Campo Marzio 10) dirigent Severino Zanerini predstavil koledar pete priredbe GLASBENIH SPREHODOV PO MIRAMARSKEM PARKU, ki jih je organizirala Opera Giocosa Furlanije-Juljske krajine.

KAM PO BENCIN

Danes, 27. avgusta, bodo v Trstu odprte naslednje bencinske črpalke:

AGIP:

- Trg padlih za svobodo (Milje)
- Trg Piave
- Drevored Campi Elisi 59
- Sesljan - drž. cesta 133 (km 14)
- Trg Sonnino 10
- Trg Sansovino 6

MONTESHELL:

- Trg Bošket 1
- Ul. Baiamonti 1
- Nabrežje N. Sauro 6/1
- Miramarski drevored 233/1
- Istrska ulica 212

ESSO:

- Rojanski trg 3/5
- Opčine - drž. cesta 202 (križišče)
- Ul. Giulia 2

IP:

- Nabrežje Ottaviano Augusto 2
- Trg Libertà 3
- Ul. F. Severo 2/8

ERG:

- Ul. Piccardi 46

API:

- Ul. Baiamonti 48

FINA:

- Ul. F. Severo 2/3

gledališča

MIRAMARSKI PARK - LUČI IN ZVOKI

V torek, 29. t. m., ob 21.00 predstava v angleščini in ob 22.15 predstava v italijanščini.

POLETJE PRI SV. JAKOBU

V torek, 29. t. m., ob 20.30 bodo na Trgu Puecher pri Sv. Jakobu, v organizaciji Kulturnega združenja Franco Basaglia in Centra za umsko zdravje uprizorili delo Giovannija Testorija IN EXITU s Francom Branciarolijem in samim avtorjem G. Testorijem.

Ponovitev bo v sredo, 30. t. m., ob 20.30 na Trgu Cavana.

kino

ARISTON - 21.00 Caruso Pascoski di padre polacco, r. Francesco Nuti.

EXCELSIOR - 17.30, 22.15 Ore 10: calma piatta, srh., r. Philip Noyce.

EXCELSIOR AZZURRA - 17.15, 21.45 Amori in corso, r. Giuseppe Bertolucci, i. Amanda Sandrelli.

LJUDSKI VRT - 21.00 Una vedova allegra ma non troppo.

NAZIONALE I - 15.30, 22.15 Vampiri, □

NAZIONALE II - 15.30, 22.15 Cioccolato bollente, kom., i. Vanessa Redgrave.

NAZIONALE III - 16.20, 22.10 La scuola dei piaceri proibiti, porn., □□

NAZIONALE IV - 15.30, 22.10 L'ultima Salomé, r. Ken Russel, i. Glenda Jackson, □□

GRATTACIELO - 17.30, 22.15 La casa 4, srh., i. D. Hasselhoff, L. Blair.

MIGNON - 15.15 22.15 Il bacio del terrore, srh., □

EDEN - 16.00, 22.00 Bestialità bitransesual gay, porn., □□

VITTORIO VENETO - Zaprto do septembra zaradi popravil.

CAPITOL - 16.15, 22.00 La bella addormentata nel bosco, prod. Walt Disney.

LUMIERE FICE - Zaprto.

ALCIONE - Zaprto.

RADIO - 15.30, 21.30 La ragazza del sexy shop, porn., □□.

Prepovedano mladini pod 14. letom □ - 18. letom □□

razne prireditve

Župnijska skupnost iz Mačkolj vabi na PRAZNOVANJE svojega župnijskega zavetnika SV. JERNEJA. Danes, 27. t. m., bo ob 10.30 slovesna maša s petjem. Popoldne ob 17. uri pa bo maša na prostem (na prostoru praznika češenj). Maševal in govoril bo g. Andrej Vouk, župnik iz Kubeđa. Tradicionalen blagoslov vozil bo opravil misijonar g. Ivo Miklavc iz Ankarana. Sledilo bo bratsko srečanje. Igral bo narodnozabavni ansambel trio Stefano iz Postojne. V primeru slabega vremena bo isti program v domači cerkvi in bližnji srenjski hiši.

Župnija sv. Jerneja na Opčinah vabi na slovesno praznovanje svojega zavetnika SV. JERNEJA danes, 27. t. m., ob 8.30 pritrkovanje, ob 9. uri slovesna sveta maša - ob lepem vremenu procesija okrog cerkve, ob 20. uri glasbeni večer: Janez Majcenovič - bariton, Rok Lapbas in Tomaž Plahutnik - citre. Prisrčno vabljeni!

SKD Vigred iz Šempolaja prireja v petek, 1. septembra, ob 21. uri na šolskem dvorišču v Šempolaju KONCERT ANSAMBLA OTTAVIA BRAJKA iz Izole. Vstop prost. Vljudno vabljeni!

čestitke

Danes praznuje svoj 50. rojstni dan **MARIJA VIDALI** por. **URŠIČ**. Vse najboljše ji želijo mož Cesare ter sinova Igor in Marko.

Danes praznuje **RAFKO BUCIK** 80. rojstni dan. Mnogo sreče, zdravja in dobre volje mu želita sestra Iva z možem ter nečakinja Marta z družino.

Jutri praznuje v Trnovci svoj rojstni dan **EMA ŠKRK**. Na vsezgodnji in prijazni raznašalki Primorskega dnevnika voščijo vse naj, naj, najboljše vaščani.

Jutri praznuje svoj rojstni dan naša mama **DANICA**. Vse najboljše ji želijo Rosana, Tanja, Martina, posebno pa mali Jan.

Danes praznuje nono **MARJO** 65. rojstni dan. Vse najboljše mu želi Miran in vsi, ki ga imajo radi.

SKD IGO GRUDEN in ARS NOVA

vabita na

KONCERT ANSAMBLA AVSENIK

v nedeljo, 3. septembra, ob 20. uri v športnem igrišču Sokol v Nabrežini.

Deloval bo tudi dobro založen kiosk.

V primeru slabega vremena bo prireditev potekala v občinski telovadnici v Nabrežini.

Potovalni urad AURORA

vabi na

križarjenje z m/l "ISTRA" od 2. do 11. oktobra 1989

Obiskali bomo KORČULO, KRF, ITEO, PIREJ (ATENE), SANTORINI in KATAKOLON.

Cene od 750.000 lir dalje!

Od 25. septembra do 5. oktobra - potovanje po TURČIJI (ISTAMBUL, ANKARA, KAPADOKIJA, EFES, PERGAMON, BURSA).

Cena 1.190.000 lir;

Od 3. do 10. oktobra - potovanje po TUNIZIJI.

Cena 785.000 lir;

Od 13. do 20. oktobra - v MOSKVO in LENINGRAD s hoteli 1. kategorije.

Cena 1.295.000 lir.

Počitnice na KRETI, RODOSU, v HAMMAMETU, na SANTORINIJU, na KOSU, na PALMI DE MALLORCA, IBIZI in na COSTI BRAVI po zelo ugodnih cenah.

Informacije in vpisovanja pri potovalnem uradu **AURORA** - Ul. Milano 20, tel. 60261.

I. de Felszegy succ.

lastnik O. BETZ s.n.c.

ARTIKLI ZA ZOBOZDRAVNIKE

TRST

TRG S. GIOVANNI 6

I. nadstr. - Telef. (040) 767334/5

— Zastopnik IVOCLAR

— Vsi domači in tuji artikli za zobozdravniško rabo

— Zajamčeno zlato za zobe v vseh zlitinah

izleti

Kmečka zveza organizira v sredo, 30. t. m., v sodelovanju z Zadružno zvezo Slovenije strokovni izlet na 35. mednarodni vinski sejem v Ljubljani. Program obiska predvideva tudi strokovno poskusnjo vin. Odhod bo ob 10. uri izpred vinske kleti v Sežani. Vabimo vinogradnike, ki se želijo udeležiti izleta, da to sporočijo uradu naše zveze, Ul. Cicerone 8/b, tel. 362941.

Darujte v sklad **Mitje Čuka**

Danes, **NEDELJA**, 27. avgusta 1989

ZLATKO

Sonce vzide ob 6.20 in zatone ob 19.53 - Dolžina dneva 13.33 - Luna vzide ob 1.47 in zatone ob 18.12.

Jutri, **PONEDELJEK**, 28. avgusta 1989

MILIVOJ

PLIMOVANJE DANES: ob 2.19 najnižje -46 cm, ob 9.23 najvišje 30 cm, ob 14.47 najnižje -5 cm, ob 20.05 najvišje 29 cm.

PLIMOVANJE JUTRI: ob 2.55 najnižje -53 cm, 9.45 najvišje 37 cm, 15.22 najnižje -14 cm, ob 20.49 najvišja 35 cm.

VREME VČERAJ: temperatura zraka 21,2 stopinje, zračni tlak 1010,2 mb raste, veter 18 kilometrov na uro vzhodnik, vlaga 85-odstotna, padlo je 5,6 mm dežja, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 24,5 stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Andrea Fichera, Lisa Simunich, Erminia Jenny Garritano, Nicolò Adovasio, Robin Bartolini, Alessia

IMAM JIH ZA VSE OKUSE!

Segulin foto kino optika

TRST Ul. Mazzini 51 ☎ 0233-361

PD KOLONKOVEC prireja v soboto, 2., in nedeljo, 3. septembra,

TRADICIONALNI PRAZNIK SOLATE

V soboto, 2. septembra, ob 16.30 se bo vršilo v njivi Justa Kariša, v Ul. Gravisi 16, TRADICIONALNO TEKMOVANJE V SAJENJU SOLATE.

mali oglasi

STAREJŠA UPOKOJENKA, Slovenka, išče žensko za pomoč v gospodinjstvu in družbo. Tel. 828603.

V DOLINI št. 363 pri Križcu prodaja Čelo domače slive.

FIAT panda 45, avgust 1982, prevoženih 95.000 km za 3.500.000 lir prodam. Tel. 228352.

PRODAM prikolico za frezo 1,50 m x 1,10 m, nosilnost 8 q. Tel. 228352.

PRODAM renault 4, letnik 1983 v dobrem stanju. Tel. (040)251063.

PRODAM knjige za 1. razred vzgojitel-ske šole. Tel. 225817.

DOBRO ZALOGO domače svinjine in kraškega vina lastne proizvodnje dobite v osmici pri Drejčetu v Vrtni ul. v Doberdobu.

PRODAM opet kadett GSI 2000, letnik 1987, 50.000 km, v zelo dobrem stanju. Za informacije klicati po 19. uri na št. 228174.

UGODNO PRODAM po polovični ceni, nov nerabljen umivalnik, ovalne oblike, shampagne barve, ki meri 57 cm za 43 cm. Tel. 51853.

UNIVERZITETNI ŠTUDENT išče sobo ali stanovanje v bližini nove univerze v Trstu. Tel. na št. (0481)882174.

IŠČEM primeren prostor, približno 50 kv. m, z električno napeljavo za obrtno dejavnost, po možnosti v dolinski ali miljski občini, pri Domju ali industrijski coni. Tel. ob uri obedov na št. 231037 ali 232149.

IŠČEM kuharico s prakso. Tel. 226112.

MLADENIČ, ki se želi vplejati v slaščičarsko stroko naj tel. na št. 213055.

SLAŠČICARNA na Krasu zaposli gospo, staro največ 29 let, kot pomočnico v laboratoriju. Tel. 213055.

PIZZERIA PERIC v Slivnem išče delavko iz okraja od 19. ure dalje. Tel. na št. 200640.

ŠKOTSKO terrierko, staro tri mesece, z rodovnikom, cepljeno in tetovirano prodam. Tel. (003861)348226.

MARLIJIV in natančen Novogoričan mlajših srednjih let, zaveden Slovenec, visokoizobražen, dober poznavalec manjšinske stvarnosti, išče kakršnokoli delo znotraj gospodarskih, kulturnih ali šolskih struktur slovenske manjšine v Italiji. Osební moto: službo kot ekstensteno nujno združiti s konkretnim služenjem slovenstvu. Tel. (003865)53352 (Nova Gorica).

včeraj - danes

Scognamilio, Stefano Cociani, Haron Secchi.

UMRLI SO: 85-letni Giuseppe Gandolfo, 78-letni Guido Dri, 79-letna Giuseppina Farneti, 78-letni Francesco Leconte, 88-letna Margherita Ramani, 87-letna Iolanda Simonetta, 75-letna Valeria Klemse, 78-letna Angela Tempo, 81-letna Gertrude Frankl, 80-letna Maria Fabretto, 88-letna Giovanna Felc.

DNEVNA IN NOČNA SLUŽBA LEKARN

Nedelja, 27. avgusta 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 20.30

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

Dnevna služba - od 13.00 do 16.00

Ul. Mazzini 43, Ul. Tor S. Piero 2, Ul. Felluga 46, Ul. Mascagni 2, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Ul. Giulia 1, Ul. S. Giusto 1, Ul. Flavia 89 (Žavljje).

FERNETIČI (tel. 416212) - Odprta od 8.30 do 13.00. Od 13. ure dalje (dnevna in nočna služba) samo po telefonu za nujne primere.

ZA VSAKOGAR NEKAJ POSEBNEGA

optika

Vikj.

kontaktne leče

Ul. Buonarroti 6 (pr. Ul. Rossetti) TRST ☎ Telefon 77-29-96

Upravni odbor in uslužbenci Kmetijske zadruge v Trstu čestitajo svojemu dolgoletnemu predsedniku

ALOJZU MARKOVICU

ob prejemu priznanja za udelestvo v zadrugi, ki ga je podelila Zadruga zveza Slovenije.

Čestitke naj grede tudi **MIRU ŽIGONU**.

Kmečka zveza in Konzorcij kmetijskih zadrug Grmada s svojimi člani čestitajo

ALOJZU MARKOVICU in MIROTU ŽIGONU

za priznanje Zadruga zveze Slovenije, ki sta ga prejela na dan zadrugištva v Gornji Radgoni.

Danes praznujeta v Križu 50 let skupne življenjske poti

SLAVA in VINKO KOŠUTA

Še mnogo lepih trenutkov v družinskem krogu jima želita družini

Švagelj in Vidoni

Danes se vzameta na Kraški ohceti

DUNJA in DAVORIN

Sreče in razumevanja na skupni življenjski poti jima želijo

mama ter brat Walter z ženo Elizo in Anjo

TIČKO se je oženil, tra, la, la

DUNJA ga je vzela, hopsa, sa

MPZ in **KD Valentin Vodnik**

DAVORIN pa **DUNJI** miga tra la la, češ pa se vezimva hopsa sa.

Mi se veselimo tra la la, na ohcet vsi hitimo hopsa sa.

Vse najboljše mladinska skupina P. Tomažič

Danes se poročita na Kraški ohceti

DUNJA in DAVORIN

Obilo sreče na novi življenjski poti jima želi

ZKMI zahodni Kras

Večno zvestobo si danes obljubita

DUNJA in DAVORIN

Srečno, veselo in zdravo skupno življenjsko pot jima voščita

Fantovska in dekleška dolinske MAJENCE

Obvestilo naročnikom Primorskega dnevnika

Priporočamo vsem naročnikom Primorskega dnevnika, ki želijo prejemati časopis na kraju letnih počitnic, da obvestijo naš ekspedit (tel. 040/7796610) vsak dan razen ob nedeljah ob 8. do 14. ure) o spremembi naslova vsaj pet dni pred odhodom.

Uprava Primorskega dnevnika

Od ponedeljka, 28. avgusta, do sobote, 2. septembra 1989

Dnevna služba - od 8.30 do 19.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, MILJE, Lungomare Venezia 3.

PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Dnevna služba - od 19.30 do 20.30

Largo Sonnino 4, Trg Libertà 6, Erta S. Anna 10 (Kolonkovec), Lonjerska cesta 172, Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE - Lungomare Venezia 3.

PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

Nočna služba - od 20.30 do 8.30

Korzo Italia 14, Ul. Giulia 14, MILJE, Lungomare Venezia 3.

PROSEK, (tel. 225141 in 225340) - samo po telefonu za nujne primere.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nočna služba od 20. do 8. ure, tel. 7761, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure.

LOTERIJA

BARI	42	17	80	58	25
CAGLIARI	10	77	83	82	9
FIRENCE	40	87	80	89	65
GENOVA	25	61	77	87	58
MILAN	83	61	72	78	22
NEAPELJ	64	56	41	5	14
PALERMO	19	4	60	58	46
RIM	78	71	9	10	74
TURIN	33	41	72	82	86
BENETKE	30	49	4	48	47

ENALOTTO

X 1 X	1 2 2	1 2 X	1 X 2
-------	-------	-------	-------

KVOTE:

12	28.675.000.—
11	1.069.000.—
10	119.000.—

nedeljski televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Risanke: Ape Maia
9.50 Koncert pianista Daniela Barenboima (Lisztove in Wagnerjeve skladbe)
10.25 Kolesarstvo: cestno SP za profesionalce (prenos iz Chamberija)
11.00 Maša in nabožna oddaja
12.15 Zelena linija
13.30 Dnevnik
13.55 Kviz: Toto-TV Radiocorriere
14.00 Športne vesti
14.10 Film: Il figlio di Lassie (pust., ZDA 1949, r. Richard Thorpe, i. Jeanette MacDonald)
15.30 Šport: kolesarstvo - cestno SP za profesionalce (iz Chamberija), vmes (16.00-17.00) SP v motonavtiki
18.15 90. minuta
18.40 Nanizanka: Julien Fontanes magistrato - Per sempre
19.50 Vreme in dnevnik
20.30 Nad.: Inganni (1. del)
22.05 Športna nedelja
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.10 Ritmična gimnastika: finale EP (iz Hannoverja)
0.30 Nad.: Annika (1. del)

CANALE 5
8.30 Nanizanki: Fantasilandia, 9.30 Cover Up
10.30 Film: La pila della Peppa (kom., Fr. 1963, r. Claude Autant-Lara, i. Anna Magnani, Pier Brasseur)
12.00 Nanizanka: Mac Gruder & Loud
13.00 Glasbena oddaja: Superclassifica Show
14.00 Nad.: Colorado
15.00 Film: Il principe degli attori (dram., ZDA 1955, r. Philip Dunne, i. Richard Burton, Eva Gallienne)
18.00 Nanizanka: Love Boat - Crociera in Pacifico
19.45 Kviz: Cari genitori (vodi Enrica Bonaccorti)
20.30 Film: Quarto comandamento (dram., ZDA 1987, r. Paul Bogart, i. Lee Remick, Tate Donovan, zadnji del)
22.30 Nanizanki: Casa Vianello, 23.00 Ovidio
23.30 Film: L'angelo della vendetta (dram., ZDA 1981, r. Abel Ferrara, i. Zoe Tamerlis, Jimmi Laine)
1.20 Nanizanka: Mannix

RAI 2
9.00 Nanizanki: Lassie, 9.30 La pietra di Marco Polo
10.15 Srečanja včeraj in danes
10.45 Video week-end: Filmi na domu
11.15 Film: Terrore dell'Ovest (western, ZDA 1939, r. Lloyd Bacon, i. Humphrey Bogart)
12.30 Iz rubrike o zdravju
13.00 Dnevnik in vreme
13.00 Nanizanka: Le strade di San Francisco
14.20 Šport: avtomobilizem F1 - VN Belgije (iz Spaja) in motociklizem - VN Češkoslovaške, 500 ccm (iz Brna), nato 45. minuta
18.45 Variete: Tirami su
18.50 It. prvenstvo A lige
19.35 Vreme in dnevnik
20.00 Šport: Domenica sprint
20.30 Film: Il giorno dello sciacallo (krim., ZDA 1973, r. Fred Zinnemann, i. Edward Fox)
22.50 Dnevnik - nocoj in vreme
23.05 Videocomic
23.30 Rubrika o židovski kulturi
24.00 Glas. oddaja: Umbria Jazz '89 - Joe Williams and Normann Simmons Trio

RETE 4
8.00 Jutrišnji svet
8.30 Dokumentarec: Pianeta Big Bang
10.00 Nanizanke: Due onesti furorilegge, 10.50 Bonanza, 11.45 Harry 'O, 12.40 Mississippi, 13.35 Giovani avvocati, 14.30 Arabesque, 15.30 Longstreet - La vecchia cornetta rubata
16.30 Film: Una scarpa = assassinio (krim., ZDA 1980, r. William Hale, i. Robert Mitchum)
18.30 Nan.: Marcus Welby M.D., 19.30 Baretta
20.30 Film: La parola di un fuorilegge... è legge! (western, ZDA 1975, r. Anthony M. Dawson, i. Lee Van Cleef, Catherine Spaak)
22.30 Film: Rapporto a quattro (dram., ZDA 1969, r. George Cukor, i. Anouk Aimée, Michael York, Dirk Bogarde)
0.40 Nanizanki: Agente speciale - Un esperimento stupefacente, 1.40 Ironside - Processo a mezzanotte

RAI 3
6.55 SP v kanuju (iz Plovdiva)
11.40 Motociklizem: VN Češkoslovaške - 125 ccm (prenos iz Brna)
12.35 Variete: Dancemania '88
13.25 Motociklizem: VN ČSSR - 250 ccm (iz Brna)
14.00 Deželne vesti
14.20 Tenis: Grand Prix (prenos iz San Marina)
17.05 Balet: Carmen mito del gitano (nastopata Jose Carreras in Alicia Nafé)
18.35 Šport: Domenica gol
19.00 Dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Nogomet: Pescara-Barletta
20.30 Film: Paolo Roberto Co-techino centravanti di sfondamento (kom., It. 1983, r. Nando Cicero, i. Alvaro Vitali, Carmen Russo)
22.00 Dok. oddaja: Drobci
22.30 Dokumentarna oddaja: 27 agosto 1939 - Sta arrivando la bufera
22.55 Filmske novosti
23.00 Nočni dnevnik
23.15 Deželni nogomet

ITALIA 1
8.30 Otroška oddaja: Bim bum bam in risanke
10.30 Nanizanki: Dimensione Alfa, 11.10 Master
12.10 O nogometnem prvenstvu
13.00 Šport: Grand Prix
14.00 Film: Una spada per l'impero (pust., It. 1964, r. Sergio Grieco, i. Lang Jeffries)
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka
18.00 Nanizanka: Il falco della strada
19.00 Risanke: Foofur superstar, 19.30 Gli amici cercafamiglia, 20.00 I Puffi
20.30 Film: I fichissimi (kom., It. 1981, r. Carlo Vanzina, i. Diego Abatantuono, Jerry Calà)
22.05 Variete: Trisitors
23.05 Film: Quando i mondi si scontrano (fant., ZDA 1951, r. Rudolph Maté, i. Barbara Rush)
0.30 Nanizanki: Star Trek, 1.30 Giudice di notte

ODEON
13.00 Variete: Sugar
13.30 Film: Maurizio, Peppino e le indossatrici (kom., It.

RTV Ljubljana 1
9.15 Video strani
9.25 Otroška matineja: Živ Žav, 10.15 nan. Delfin Flipper (pon.)
10.45 Nadaljevanka: Boljše življenje (12. del)
11.30 Piknik v Rogaški Slatini (2. odd.)
12.00 Kmetijska oddaja
13.00 Glasbena oddaja: Gostje Sanremo '89
15.45 Video strani
15.55 Nadaljevanka: Zapisani šoli (12. del)
17.00 Dnevnik in poslovne informacije
17.10 Film: Samov sin (dram., ZDA 1984, r. Michael Landon, i. Eli Wallach, Anne Jackson)
18.45 Risanke, 19.00 TV Mernik
19.15 Oddaja za goste iz tujine
19.20 TV Okno
19.30 Dnevnik
19.55 Vremenska napoved
19.59 Zrcalo tedna
20.20 Nadaljevanka: Djekna še ni umrla, kdaj bo, pa ne vemo (zadnji del)
21.20 Zdravo, vmes dnevnik
22.50 Oddaja za goste iz tujine
22.55 Video strani

1961, r. Filippo Walter Ratti, i. Maurizio Arena)
15.30 Film: La prima volta (dram., ZDA 1982, r. Noel Nosseck, i. Susan Anspach)
17.30 Nanizanki: Sanford and Son, 18.00 Zufall
19.30 Nanizanke: Misfits, 20.30 Mister Ed, 21.00 Sul luogo del delitto
23.00 Film: Super Ninja (pust., Filip. 1987, r. Wu Kuo-Jen, i. Alexander Lou)

TMC
10.00 Risanke: Snack
10.25 Kolesarstvo: cestno SP za profesionalce
11.15 Risanke: Snack
11.35 Motociklizem: VN ČSSR, 125 ccm (prenos iz Brna)
12.35 Papežev blagoslov
12.50 Dokumentarec: La lumaca di latte
13.45 Avtomobilizem F1: VN Belgije (iz Spaja)
16.15 Motociklizem: 250 ccm
17.00 Kolesarstvo: cestno SP
18.30 Motociklizem: 500 ccm (povzetki)
19.0 Nanizanka: Misteri di Nancy Drew
20.00 Vesti: TMC News

TV Koper
11.00 Šport spektakel (pon.)
13.30 TVD Novice
13.40 Tenis: Wimbledon '89, finale Edberg-Becker (pon.)
20.00 Juke box (pon.)
20.30 Nogometni pregled: A tutto campo
22.00 TVD Novice
22.15 Avtomobilizem F1: VN Belgije (povzetki)
22.45 Nogomet: kvalifikacije za SP '90, Peru-Urugvaj

RTV Ljubljana 2
10.00 Danes za jutri, nato nad. Odpisani (zadnji del)
14.20 Avtomobilizem F1: VN Belgije (prenos iz Spaja)
15.45 EP v atletiki za mladince
20.05 Dokumentarec: Organizirani kriminal
20.55 Dnevnik
21.00 TV Razstava
21.10 Moderna svetovna poezija
21.40 Reportaži: Mednarodni konjeniški miting na Adi, 22.50 Olimpijada kmečkih športnih iger
23.05 Nogomet: Olimpija-Hajduk
23.35 Športni pregled

20.30 Film: Missili di ottobre (dram., ZDA 1974, r. Anthony Page, i. William Devane, Martin Sheen)
23.15 Dok. oddaja: Galileo
24.00 TV film: Morte allo stadio del ghiaccio (krim.)

TELEFRIULI
10.30 Dok. oddaja: Možje in narodi 20. stoletja
12.00 Aktualno: Velike razstave - Giovannj Michelucci
13.00 Rubrika: Župan in njegovi ljudje
14.30 Film: L'impero del sole (dok., r. Grass-Caveri)
16.30 Music box
18.00 Nanizanka: Justice
19.00 Dnevnik - šport
19.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
20.00 Dnevnik in nemščini
20.30 Film: Fosca (dram., It., r. Enzo Muzii, i. Catherine Spaak)
22.30 Nanizanka: Angoscia
23.00 Športne vesti
23.30 Dražba
24.00 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dnevnik in šport
20.30 Zadnje vesti in šport

RADIO TRST A
8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00 Poročila; 8.20 Koledarček; 8.30 Iz Kmetijskega tednika, nato Glasbeni listi; 9.00 Maša; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Matineja: Glasbeni listi, 10.15 Mladinski oder: Ljubezen med lutkami; 11.45 Vera in naš čas, 12.00 Antologija humorja Borisa Kobala in Sergeja Verča: Prežganka ali Brodo brus-tola, 12.40 Godbe; 13.20 Popoldanski zbornik: Glasba po željah, 14.00 Deželna kronika, 14.10 Na počitnice, 15.30 Počitniški rendez-vous, 17.30 Šport, vmes Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.00, 23.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Radijska igra; 9.05 Še pomnite tovariši; 9.45 Pesmi boja in dela; 10.05 Matineja; 10.35 Reportaža; 11.03 Poslušalci čestitajo; 12.00 Na današnji dan; 13.20 Za naše kmetovalce; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Lojtrca domačih; 17.05 Amaterski zbori; 17.30 Radijska igra; 18.20 Glasbena medigra; 18.30 Operne melodije; 19.30 Zabavna glasba; 19.35 Lahko noč, otroci!; 19.45 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nočturno; 23.15 Nočni program in nočna glasba.

RADIO KOPER (slovenski program)
10.30, 14.30 Poročila; 19.00 Radijski dnevnik; 10.00 Glasba, Sosednji kraji in ljudje, Pozdrav, Napoved, Na današnji dan, reportaže, intervjuji, zanimivosti; 11.30 Polje, kdo bo tebe ljubil; 12.00 Glasba po željah; 12.45 Vanka in Tonca; 14.45 Pesem tedna; 15.00 Nedeljski ritem; 15.30 Radio Koper na obisku; 16.30 Lestvica popevk Radia Koper: Vročih deset; 19.30 Radio Lj.

RADIO KOPER (italijanski program)
7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 6.00 Glasba; 6.05 Almanah; 6.30 Zgodovinski utrinki; 6.50 Simfonija zvezd in horoskop tedna; 7.35 Glasba; 8.00 Vse o radiu; 8.25 Pesem tedna; 8.30 Prijeto nedeljsko jutro; 9.15 Mix time; 9.30 Dragi Luciano; 10.00 Najlepših sedem; 10.40 Družinsko veselje; 11.00 Knjižna polica; 11.30 Superpass; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Čestitke v živo; 14.33 Pesem tedna; 15.00 Glasba, športni dogodki in komentarji; 16.05 Disco scop; 16.45 Made in YU; 17.45 Summer song; 18.00 Najnovejša plošče; 19.00 Superpass; 20.00 Prenos Radia Lj.

RADIO OPČINE
10.30, 14.30, 16.30 Poročila; 10.00 Jutranji val; 12.30 Oddaja z odborniki SKD Tabor z Opčin; 13.00 Glasba po željah; 20.00 Nočna glasba.

ponedeljkovi televizijski in radijski sporedi

RAI 1
9.00 Risanke: Ape Maia
9.25 Dok.: Giramondo
10.15 Film: La principessa di Moak (pust., ZDA 1956, r. K. Neuman)
11.30 Risanke
11.55 Vreme in dnevnik
12.05 Nad.: Santa Barbara
12.30 Nan.: Gli occhi dei gatti
13.30 Dnevnik
14.00 Variete: Srečno poletje!
14.10 Film: Il delitto di Giovanni Episcopo (dram., It. 1947, r. Alberto Lattuada)
15.45 Ponedeljkov šport
16.35 Mladinska oddaja: Big
17.30 Nadaljevanka: Quer pasticciaccio brutto de via Merulana (1. del)
18.35 Aktualno: Tutti a cavallo
19.10 Nad.: Santa Barbara
19.40 Almanah, vreme, dnevnik
20.30 Film: Uomini selvaggi (western, ZDA 1971, r. Blake Edwards, i. William Holden, Ryan O'Neal)
22.20 Dnevnik
22.35 Glasbena oddaja: Salvatore Accardo igra Mozarta
23.30 Pred izbiro Miss Italia
24.00 Nočni dnevnik in vreme
0.10 Opolnočna rubrika

CANALE 5
8.30 Nanizanke: Fantasilandia, 9.15 Peyton Place, 10.15 Una famiglia americana
11.15 Aktualno: Forum
12.00 Kviz: Doppio slalom, 12.30 OK il prezzo è giusto
13.30 Variete: Rivediamoli
14.30 Nanizanka: Love Boat
15.30 Film: Judith (dram., VB 1965, r. Daniel Mann, i. Sophia Loren, Peter Finch)
16.45 Nan.: Hotel, 17.45 Mai dire sì, 18.45 Top Secret
19.45 Kviz: Cari genitori
20.30 Film: Tai-Pan (dram., ZDA 1986, r. Dary Duke, i. Joan Chen, Bryan Brown)
23.00 Kviz: Il gioco dei nove
23.45 Variete: Maurizio Costanzo Show Estate
1.15 Film: Colpita da improvviso benessere (kom., It. 1976, r. Franco Giraldi, i. Giovanna Ralli)

RETE 4
8.15 Nanizanka: In casa Lawrence
9.05 Film: I sette peccati (kom., It. 1942, r. Laszlo Kish, i. Maria Denis, Massimo Serrato)

RAI 2
9.00 Nanizanke: Lassie, 9.30 La pietra di Marco Polo, 10.10 Monòpoli
11.00 Rubrika o protestantizmu
11.30 Odlomek iz International DOC Cluba: Ladri di biciclette in Jack Daniels
12.05 Nanizanka: Amore e ghiaccio
13.00 Dnevnik - ob trinajstih
13.25 Rubrika: Trentatre
13.45 Nadaljevanka: Capitol
14.30 Dnevnik - gospodarstvo
14.45 Poletna oddaja: Tutti frutti
15.25 Nan.: Lassie, nato risanke
16.30 Film: Aria di Parigi (kom., It.-Fr. 1954, r. M. Carné)
18.10 Videocomic, nato sport
18.45 Nanizanka: Perry Mason
19.30 Horoskop, vreme, dnevnik, športne vesti
20.30 Nanizanka: L'ispettore Derrick
21.35 Dnevnik - nocoj
21.45 Gledališče na RAI 2: Un cappello pieno di pioggia
22.35 Nagrada Marrazzo
0.10 Nočni dnevnik
0.20 Film: Guai ai vinti (dram., It. 1955, r. Raffaello Matarazzo, i. Lea Padovani)

10.45 Nanizanki: Bonanza, 11.45 Harry 'O
12.45 Otroška oddaja: Ciao ciao, vmes risanke
13.45 Nad.: Sentieri
14.45 Nanizanka: California
15.40 Nadaljevanka: Una vita da vivere
16.35 Nan.: Storia di vita
17.00 Film: La crisi interna (dram., ZDA 1975, r. James Frawley, i. Walter McGinn, Carmine Caridi)
18.30 Nanizanki: Marcus Welby, 19.30 Baretta
20.30 Film: Beniamino segugio celeste (kom., ZDA 1980, r. Joe Camp, i. Chevy Chase, Omar Sharif)
22.30 Film: Domani si balla (fant., It. 1982, r. Maurizio Nichetti, i. Maurizio Nichetti)
0.30 Nanizanki: Agente speciale, 1.30 Ironside

ITALIA 1
8.15 Nanizanke: Skippy, 8.45 I gemelli Edison, 9.15 La gang degli orsi, 9.45 Superman, 10.15 La terra dei giganti, 11.10 Kronos, 12.05 Mork & Mindy, 12.35 Stre-

RAI 3
12.00 Magazine 3 - povzetki najboljših oddaj tretje TV mreže RAI
14.00 Deželne vesti
14.10 Evropsko prvenstvo v ameriškem nogometu
15.00 Atletika: moški in ženski troboj med Italijo, Avstrijo in Veliko Britanijo (iz Gatesheada)
18.00 Glasbena oddaja: Video-box (ureja Beatrice Serani)
18.45 Športna oddaja: Derby (ured. Aldo Biscardi)
19.00 Vreme in dnevnik
19.30 Deželne vesti
19.45 Deželne športne vesti
20.00 Dokumentarna oddaja: Geo Estate (vodi Caterina Vertova)
20.30 Aktualno: Dan na Preturi (proces za pokol na bolonjski železniški postaji - pripravila Roberto Scardova in Rita Bogana)
21.55 Komični drobci
22.25 Večerni dnevnik
22.30 Aktualno: Ponedeljkov proces
24.00 Nočni dnevnik
0.15 Dok. oddaja: Pred 20 leti

ga per amore, 13.00 Simon & Simon
14.00 Zabavna oddaja: Megal-show
14.15 DeeJay Beach
15.00 Nanizanka: Ralph Supermaxieroe
16.00 Otroška oddaja: Bim bum bam, vmes nanizanka Baliamo e cantiamo con Licia
18.00 Nadaljevanka: Alla conquista del West
19.00 Nanizanka: Riptide
20.00 Risanke: Siamo fatti così
20.30 Film: I ragazzi del surf (kom., ZDA, r. Fritz Kiersch, i. Keith Coogan, Danielle Von Zerneck)
22.20 Nanizanka: Starsky and Hutch
23.20 Dok. oddaja: Cinque anni di avventura
23.50 Nan.: Starman, 0.50 Brothers, 1.20 Taxi

ODEON
10.45 Nadaljevanki: Signore e padrone, 11.45 Marcia nuziale
12.15 Nanizanka
13.00 Otroški variete: Sugar
15.30 Nadaljevanki: Anche i ricchi piangono, 16.30 Maria

RTV Ljubljana 1
15.50 Video strani
16.05 Poletna noč (pon.), vmes nanizanki Delo na črno in Samo bedaki in konji
17.25 Mozaik. Zrcalo tedna, 17.40 Naš utrip
17.55 Video strani
18.00 Dnevnik
18.05 Poslovne informacije
18.10 Spored za otroke in mlade: Radovedni Taček - Pravljica, 18.30 Legende sveta (2. del)
19.05 Risanke
19.15 TV Okno
19.19 Informativna oddaja za goste iz tujine
19.30 Dnevnik in vreme
20.05 TV drama: Na sušni zemlji (Janoš Herzog, r. Karolj Viček, i. Ištvan Biček, Eleonora Revid, Enver Petrovci)
21.45 Dnevnik in vreme
22.05 Informativna oddaja za goste iz tujine
22.10 Poletna noč s krajšim zapisom z letošnje Kraške ohceti, vmes nanizanki Delo na črno (6. del) in Alo, Alo (zadnji del)
1.10 Video strani

17.30 Nanizanki: Rituals, 18.00 Zufall
19.30 Risanke
20.30 Nanizanka: Mister Ed
21.00 Film: Cose di Cosa nostra (kom., It. 1971, r. Steno, i. Carlo Giuffrè, Pamela Tiffin)
23.00 Nanizanka: T & T
23.30 TV film: Lyndon B. Johnson - 1 primi anni (biog., ZDA, r. Peter Werner, 3. del)

TMC
11.00 Nanizanka: Ai confini dell'Arizona
12.00 Nadaljevanka: La guerra di Jenny
12.45 Ogledalo življenja
13.30 Vesti in šport
14.15 Risanke: Beatles
14.30 Dok. o naravi
15.00 Nanizanka: I viaggiatori del tempo
16.00 Film: La donna dell'anno (kom., ZDA 1976, r. Jud Taylor, i. Renée Taylor)
18.00 Nanizanki: Flamingo Road, 19.00 Operazione ladro
20.00 Vesti: TMC News
20.30 Film: Al di là del ponte (dram., VB 1957, r. Ken An-

TV Koper
13.30 TVD Novice
13.40 Dokumentarna oddaja: Campo base (pon.)
14.05 Nogomet: Peru-Urugvaj (pon.)
15.15 Košarka: finale Pokala pravakov '89 (pon.)
17.00 Tenis: odprto prvenstvo ZDA, srečanja prvega kola (iz New Yorka)
19.00 Odprta meja
19.30 TVD Stičišče
20.00 Tednik: Settegiorni
20.30 Tenis: odprto prvenstvo ZDA (iz New Yorka)
22.00 TVD Novice
22.10 Športna rubrika: Sportime
22.30 Košarka: turnir MacDonald '88, Boston Celtic-Real Madrid (pon.)

RTV Ljubljana 2
19.30 Dnevnik
19.55 Premor
20.00 Inf. oddaja: Po sledeh napredka - Na pragu 21. stoletja (12. oddaja)
20.30 Dokumentarna oddaja: Televizija
21.25 Balet: Božji klovn (Vaslav Nijinski)

nakin, i. Rod Steiger, David Knight)
22.25 Nanizanka: Ray Bradbury presenta
22.55 Vesti in šport
24.00 Film: Keefer agente segreto (krim., ZDA 1978, r. B. Shear, i. William Conrad)

TELEFRIULI
11.30 Nanizanka: Medusa
12.00 Dokumentarec: Možje in narodi 20. stoletja
13.00 Vesti
13.30 Nanizanka: Justice
15.30 Glas. odd.: Music box
18.30 Nadaljevanka: La Medea di Porta Medina
19.00 Dnevnik
19.30 Nanizanka: La guerra di Tom Grattan
20.00 Dnevnik in nemščini
20.30 TV film: Gli eroi di Antropoid (vojni)
22.30 Nanizanka: Angoscia
23.30 Dnevnik in dražba
0.30 Vesti: News

TELE 4
(Se povezuje s sporedi Italia 1)
Lastne oddaje:
19.30 Dogodki in odmevi
23.45 Dogodki in odmevi

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, Koledarček; 8.10 Iz četrtkovih srečanj: Muzejstvo na Slovenskem; 9.15 Otroški kotiček: Zaklad pri samotni roži (1. del), vmes Glasbeni listi; 10.00 Pregled tiska; 10.10 S koncertnega repertoarja; 11.30 Pisani listi: Glasbeni listi, 12.00 Sonatina za glas in klavir (pon.); 12.40 Koroška poje: Plazniška dekleta iz St. Lipša (vodi Irena Brežjak); 13.20 Glasbeni listi; 14.45 Beležka; 15.30 Utrinki; 16.00 In ti, kam pojdeš v soboto zvečer?; 17.10 Klasični album; 18.00 Kmetijski tednik (pon.), nato Glasbeni listi; 19.20 Zaključek.

LJUBLJANA
5.00, 6

Mednarodna manifestacija bo od četrтка do nedelje Festival folklorne trka na vrata

V Gorici potekajo mrzlične priprave na skorajšnji mednarodni festival folklorne, ki bo od četrтка, 31. avgusta, do nedelje, 3. septembra. Letošnji 19. festival bo tako kot lani netekmovalnega značaja. V naše mesto bodo pripotovale folklorne skupine iz Argentine, Španije, Portugalske, Madžarske, Jugoslavije, Poljske, Kostarike, Izraela, Italije, Avstrije in Avstralije.

Skupine bodo vsak večer nastopale na razstavišču Espomego pri Ločnikem mostu, v primeru slabega vremena bodo nastopi na pokritem. Trgovci v Ul. Garibaldi so letos sklenili, da bodo med dnevi festivala priredili od četrтка do sobote od 17. do 19. ure "Ulico Folklore": ulico bodo zaprli prometu in postavili oder, na katerem bodo kar med ljudmi nastopale folklorne skupine. Goričani naj bi se tako поблиže spoznali z nastopajočimi in z njimi navezali nove prijateljske vezi.

V nedeljo popoldne bo tradicionalna, letos že 24. folklorna parada. Na njej bo sodelovalo 23 folklornih skupin in godb na pihala. Letošnji potek parade je nekoliko drugačen od prejšnjih let, saj bodo skupine šle z Battistijevega trga po Ul. Petrarca do Verdijevega Korza in naprej po Korzu Italija, Ulici Aquileia in Ulici della Barca do

Folklorna skupina Stara Loka iz Škofje Loke

razstavišča, kjer bo zaključna slovesnost.

Goriški župan je odredil s tem v zvezi za nedeljo, 3. septembra, od 15. ure dalje vse do zaključka parade zaprtje prometu vseh ulic, po katerih se bodo pomikale folklorne skupine.

Prav tako bodo mestni redarji zaprli za ves promet Ulico Garibaldi od četrтка, 31. avgusta, do sobote, 2. avgusta, med 16. in 19. uro. V teh urah bo v odseku Ul. Morelli med Ul. Garibaldi in Contavalle dovoljen promet v obe smeri.

V petek popravni izpiti za 116 slovenskih dijakov

Čez slab mesec dni se bo pričelo že novo šolsko leto. Že v petek, 1. septembra, pa bodo prišli na vrsto dijaki, ki niso uspeli opraviti lanskega šolskega leta brez dodatnih popravnih izpitov. Na slovenskih višjih srednjih šolah bo opravljalo popravne izpite precejšnje število dijakov. Vsega skupaj jih je 116, kar pomeni tretjino vseh naših višješolcev.

Na gimnaziji liceju Primož Trubar bo skušalo popraviti lanski neuspeh 18 dijakov. V IV. gimnaziji bodo popravljali štirje dijaki, v V. gimnaziji osem, v 1. liceju pet, v 2. liceju le eden. Izpiti se bodo pričeli v petek, 1. septembra, s slovensko nalogo, zaključili pa se bodo v sredo, 6. septembra. Na učiteljsko Simon Gregorčič bo kandidatov 8, in sicer štirje v 1. razredu, po dva pa v ostalih dveh razredih. V petek bodo na sporedu slovenska in italijanska pisna naloga, ustni del pa se bo zaključil 5. septembra.

Kar 37 dijakov bo popravljalo na zavodu za trgovino Ivan Cankar. Petnajst jih je iz 1. A in 1. B razreda, šestnajst iz 2. A in 2. B razreda, sedem iz 4. razreda. V petek bo naloga iz italijanske, stenografije in praktična vaja iz strojepisa in strojnega računstva. Na tem zavodu se bodo popravni

izpiti zaključili v četrtek, 7. septembra.

Na tehničnem trgovskem zavodu Žiga Zois bo polagalo izpite 28 dijakov, in sicer šest v 1. A in 1. B razredu, dvanajst v 2. razredu, šest v 3. in štirje v 4. razredu. V petek, 1. septembra bo pismena naloga iz slovenščine in knjigovodstva, ustni del pa se bo zaključil v torek, 5. septembra.

Petindvajset je kandidatov na slovenski sekciji tehnično industrijskega zavoda Galileo Galilei. Največ in sicer deset jih je v 1. razredu, trije so v 2., devet jih je v 3. razredu, trije pa v 4. razredu. Pismi del se bo pričel v petek, 1. septembra, ustni del pa se bo zaključil v četrtek, 7. septembra.

■ V Ločniku se bo jutri zvečer ob 20.30 na sedežu na Trgu San Giorgio 37 sestal rajonski svet. Nadomestili bodo pred kratkim umrlega rajonskega svetovalca in odločili o uporabi sklada, s katerim razpolaga rajon.

razna obvestila

Občina Sovodnje bo pogodbeno zaposlila šoferja šolskega avtobusa za šolsko leto 1989/90. Prošnje je treba predložiti najkasneje do 4. septembra.

Občina Sovodnje obvešča, da bodo odpadni papir pobirali v četrtek, 31. avgusta.

Kmečka zveza obvešča, da je treba do 6. septembra prijaviti zaloge vina v kletah na dan 31. avgusta polnoči.

Urad šole Glasbene matice v Gorici (Ul. Croce 3, tel 531508) je odprt za informacije od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure. Vpisovanje se začne v petek, 1. septembra, in se nadaljuje do 13. septembra vsak dan od ponedeljka do petka od 10. do 12. in od 14. do 16. ure. Prosimo za pravočasen vpis, ker se redni pouk začne že 14. septembra. Za vpisovanja po podružnicah bomo sporočili naknadno.

kino

Gorica

CORSO 15.15-22.00 »Rain man - l'uomo della pioggia«.

VERDI 16.00-22.00 »Ho sposato un alieno«.

VITTORIA 16.00-22.00 »Ogni volta di più«.

Nova Gorica in okolica

SOČA (Nova Gorica) 18.30-20.30 »Umri pokončno«.

SVOBODA (Šempeter) 18.30 »Noč in dan Makroa«, 20.30 »Desert s smetano«.

DESKLE 19.30 »Izzivalec«.

pogrebi

Jutri v Gorici ob 11. uri Anna Goriup por. Minguzzi iz Chietija na glavno pokopališče.

† Umrla je
Doroteja (Dora) Lukman vd. Gulin

Pogreb bo jutri ob 13.30 iz krminske bolnišnice, ob 14. uri v cerkvi v Sovodnjah.

Žalostno vest sporočajo sinovi z družinami

Sovodnje, 27. avgusta 1989
Pogrebno podjetje Preschern

ZAHVALA

Ob boleči izgubi mame, none in tašče

Ludvike (Vike) Masten vd. Cijak

se lepo zahvaljujemo darovalcem cvetja in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti.

SVOJCI

Gorica, Sovodnje, 27. avgusta 1989

29. 8. 1988 29. 8. 1989

Ob prvi obletnici smrti

Ernesta Mahniča

se ga z ljubeznijo spominja

žena Emilija

Števerjan, 27. avgusta 1989

V goriški splošni bolnišnici Nov postopek za testiranje krvi

V centru za transfuzije v goriški splošni bolnišnici so se opremili za testiranje prisotnosti virusa hepatitisa C. Gre za eno od prvih bolnišnic v Italiji, ki je nabavila opremo za tovrstno testiranje. Hepatitis C se razlikuje od bolj znanih hepatitisov A in B, ki se pojavita zaradi uživanja pokvarjene hrane ali infekcije krvi. V goriški bolnišnici bodo tako zagotavljali še vedno varnost pri transfuzijah.

Sezonsko zaposlovanje ob trgatvi

Bliža se čas trgatve. Tudi letos bodo v Uradu za zaposlovanje dodelili večje število sezonskih delovnih mest. V prejšnjih dneh se je sestala komisija, ki je preučila način zaposlovanja ob trgatvi. Kdor želi trgati grozdje in je na višjih mestih prednostnih lestvic, naj se zgleda v uradu v Ul. Scodnik 1 do srede, 30. avgusta. Tako bo imel možnost izbire kmetije, kjer bi želel trgati grozdje. Po tem datumu bo Urad dodeljeval mesta le na osnovi prednostnih lestvic.

Španski filmi na odprtem v Krminu

V Krminu se na dvorišču osnovne šole Vittorino da Feltre nadaljuje cikel šestih filmskih večerov na odprtem, ki ga prirejajo kulturni krožek Micron C. Piccolo Cineforum in odborništvo za kulturo pri Občini Krmin. Nocoj ob 21. uri bodo predvajali film »Pascual Duarte«, rež. Riccardo Franco, jutri ob isti uri pa film »A un dios desconocido«, rež. Jaime Chavarrí.

■ V Gradežu se bo danes pričel tradicionalni že 23. seminar nemških in avstrijskih zdravnikov, ki ga prirejata zdravniški poklicni zbornici teh dveh držav. Simpozij se bo udeležilo okrog 400 zdravnikov.

Obisk in nastop v okviru priprav na evropsko prvenstvo »Plavi« odbojkarji v Kulturnem domu

Skoraj polne tribune telovadnice goriškega Kulturnega doma so v sredo zvečer sprejele jugoslovanske odbojarske reprezentante, ki so se med seboj pomerili v ekshibicijskem srečanju. Čeravno je šlo za srečanje dveh postav iste ekipe, so gledalci prisostvovali zanimivim in kakovostnim odbojarskim potezom. Jugoslovanski odbojkarji sodijo v evropski vrh in na bližnjem evropskem prvenstvu, ki bo konec septembra na Švedskem, imajo precejšnje možnosti, da se potegujejo tudi za medaljo.

Srečanje v Kulturnem domu je bilo priložnost, da so si jugoslovanski športniki ogledali naše središče in spoznali stvarnost slovenske narodnostne skupnosti v Italiji. S tem jih je seznanil tajnik TO SKGZ in upravitelj doma Igor Komel, več o naši problematiki pa so lahko izvedeli po srečanju, ko so goste pozdravili predstavniki naših športnih in družbenih organizacij.

Na sliki trenutek ob sprejemu v Kulturnem domu (foto Pavšič)

ABONMAJSKA KAMPANJA REGULAR SEASON

ITALIJANSKO KOŠARKARSKO PRVENSTVO
LIGA A2 1989-90

PRVA FAZA OD 10. DO 31. AVGUSTA JE NAMENJENA STARIM ABONENTOM
DRUGA FAZA OD 1. SEPTEMBRA DALJE

SEKTOR	POLNI	S POPUSTOM	VSTOPNICA	S POPUSTOM
BOLJŠI PARTER	450.000	250.000	30.000	18.000
NAVADNI PARTER (družinska formula)	210.000	120.000	25.000	15.000
TRIBUNA	240.000	140.000	18.000	12.000
STOPNIŠČE	120.000	80.000	10.000	8.000

Predprodaja

gego centro viaggi

GORICA
Ul. Contravalle 9
Tel. 33044 - 87124
Telex 461169

Organizacija
publnews

**CARTOGIOCATTOLO
REGALO**

GORICA

Ul. Alfieri 17 - Tel. 0481/520879

Vse za šolo po znižanih cenah

nahrbtniki	po 24.500 lir
zvezki - 29 listov	po 650 lir
veliki zvezki	po 850 lir
škafli - 12 flomastrov	po 1.000 lir

V goriških tiskarnah v letih pred prvo svetovno vojno

Stotine slovenskih knjig in listov v Gorici

Že v prvi polovici prejšnjega stoletja so v Gorici tiskali slovenske knjige. Tiskar Giovanni Paternolli je leta 1836 natisnil drugo in razširjeno izdajo Staničeve knjige Pesme za kmete ino stare ljudi. V tej tiskarni so tja do prve svetovne vojne in tudi po njej tiskali največ italijanskih knjig in listov, tiskali pa so tudi slovenska in nemška dela. Med slovenskimi omenimo povesti Štefana Kocjančiča, zbirke pregovorov, Levčevo biografijo Valentina Staničiča, slovensko — italijanski slovarček. V sedemdesetih letih so tu tiskali Sočo ter Gospodarski list in še vrsto drugih občasnih listov ter zbornikov.

Več slovenskih listov so takrat tiskali v goriški tiskarni Seitz. Več opravka s slovenskimi tiski je imela Hilarijanska tiskarna. V tej so tiskali predvsem periodiko in knjige verske vsebine. Tu so tiskali veliko v slovenskem in v italijanskem jeziku. Omenimo Rimskega katoličana, Cvetje za vrtove sv. Frančiška, Šolo, Sočo, Primorski list, Delavski prijatelj.

Prva slovenska tiskarna je bil naslov tiskarni markiza Andreja Obizzija, ki jo je ta odprl ob koncu osemdesetih let. Markiz Obizzi je

bil italijanske rodovine, kljub temu vidna osebnost v takratnem slovenskem taboru v Gorici. Bil je predsednik Sokola, tajnik Slovenskega političnega društva, itd. V tej tiskarni so tiskali Novo Sočo, Sočo, Primorca, Slogo, Goriški vestnik, ter vrsto slovenskih knjig.

Leta 1893 je svojo Goriško tiskarno odprl Andrej Gabršček. Ker je bil politično zelo angažiran v slovenskem taboru si je znal pridobiti precej klientov. V njegovi tiskarni so tiskali slovenske liste. Najpomembnejši med temi je bil Soča. Gabršček je izdal tudi celo vrsto knjig. Nekaj časa je poskušal tudi z listom v italijanščini. S tem je Italijane obveščal o slovenskem gledanju na takratna dogajanja. Podvig pa mu ni uspel. Goriška tiskarna je bila v Gosposki (danes Carduccijski) ulici, v stavbi, ki je postala last Goriške ljudske posojilnice.

Ob koncu stoletja, ko je prišlo do političnega razdora, je dr. Anton Gregorčič od Obizzija odkupil tiskarske stroje in ustanovil Narodno tiskarno. Ta se je kmalu vselila v prostore v ulici Vetturini (danes Favetti), leta 1908 pa v Simon Gregor-

V Gorici tiskane slovenske knjige

čičev dom, ki so ga takrat zgradili na križišču Križne ulice in ulice Vetturini. V tej tiskarni so tiskali Gorico, druge liste, knjige.

Takrat je Gorica bila središče velike pokrajine s pretežno slovenskim prebivalstvom. V goriških tis-

karnah se niso tiskali samo časopisi in knjige, marveč tiskovine za več kot sto občin, za stotine slovenskih trgovcev in obrtnikov. Posel je bil zelo donosen. Tudi tiskarja sta bila vpletena v politični boj in zaradi tega sta Gabršček in Gregorčič

imela kliente vsak v svojem taboru. Še zlasti Gabršček, ki je imel trgovsko žilico, si je prizadeval, da bi posodobil tiskarno. Leta 1912 si je nabavil stroj Linotype, ki je takrat bil edini v Gorici. V njegovi tiskarni je bilo 25 delavcev. Leto kasneje si je podoben stroj omislila tudi Narodna tiskarna. V njej je takrat bilo 15 delavcev. Vodja v tiskarni je bil Ludvik Lukežič.

Tudi v tistih letih so nekatere slovenske liste — v Gorici jih je takrat izhajalo veliko — tiskali v nekaterih drugih goriških tiskarnah, katerih lastniki so bili Italijani.

Po vojni so le nekatere tiskarne obnovile delovanje. Delo je nadaljevala Narodna tiskarna, ki jo je pozneje v celoti prevzel Ludvik Lukežič. Katoliško tiskovno društvo je na Placuti odprlo tiskarno. V obeh so še vnaprej tiskali slovenske liste (pri Lukežiču Goriško stražo), slovenske knjige, koledarje in zbornike. V teh tiskarnah so se tiskali koledarji in knjižne zbirke Goriške matice in Goriške Mohorjeve družbe v vsem času med dvema vojnama. Zbirki teh dveh založb sta bili edini slovenski dovoljeni tiska v Italiji za časa fašizma.

MARKO WALTRITSCH

Z elanom in pridnostjo v novi hali pod Štandrežem

Letošnje avgustovske počitnice sta Davorin Pelicon in Romano Čevdek skupno s sodelavci koristno porabila tako, da sta prenesla tiskarske stroje in drugo opremo iz prostorov v Kriški ulici v novo tovarniško halo v goriški industrijski coni pod Štandrežem. V tem tednu je delo v novih prostorih že steklo. Možje in žene, ki so običajno pri tiskarskih strojih, so še v petek dopoldne urejali okolično nove tovarniške hale, saj je bila slovesna otvoritev v petek zvečer. Zaradi tega je bilo že čisto razumljivo, da je morala biti tudi okolica novega posloja lepo urejena.

Novo tovarniško poslojje z več kot tisoč kv. metri pokrite površine se nahaja pod Štandrežem, v Ulici Antona Gregorčiča št. 18, tik za drugo halo, v kateri so obrtne delavnice nekaterih drugih štandreških obrtnikov.

Seveda nas je zanimalo zakaj in kako je prišlo do tega, da se je tiskarna Grafica Goriziana selila iz posloja v starem delu mesta, kjer je tiskarna bila od začetka tega stoletja, v stavbo, ki je veliko izven mesta. Pelicon in Čevdek sta zelo razumeli, ko sta nam povedala, da je

bilo delo v starih prostorih neracionalno, saj je bila tiskarna v dveh nadstropjih, v pritličju in v kleti, na hodniku so imeli skladišče. Vrh vsega pa so v starem posloju imeli na razpolago le približno 300 kv. metrov površine. Tu se ne bi mogli razvijati. V zadnjih letih so tako povečali delo, da je postalo že nujno, da so se izselili. Ni težav v tem, da so iz mesta šli v predmestje. Pri njih je sedaj zelo lahko najti parkirni prostor. Večina klientov bo s tem zadovoljna. Sicer pa tudi druge tiskarne v naših krajih, še zlasti tiste v Vidmu, so v velikih tovarniških halah izven mesta.

Že v mladih letih, po zadnji vojni, sta se Davorin in Romano zaposlila v Lukežičevi tiskarni v Križni ulici v Gorici. Lastnik tiskarne je takrat bil Ludvik Lukežič, ki se je s tem poslom istotam ukvarjal že od začetka stoletja. Lukežič je bil doma iz Sovodenj, zaradi tega je v podjetju zelo rad zaposloval ljudi s tega konca (Davorin je Sovodenjc, Romano pa Pečanc), pa čeprav seveda ni pozabljal na ljudi iz Gorice in iz drugih slovenskih krajev. Na tak način je v tej tiskarni našlo zaposli-

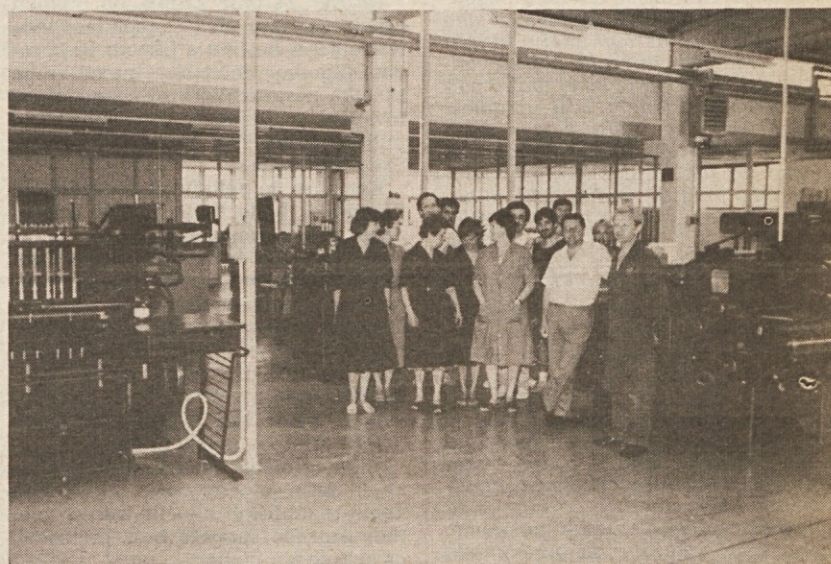
tev in zaslužek veliko slovenskih ljudi. V Lukežičevi tiskarni so svojčas, tudi po zadnji vojni, tiskali tudi slovenske časopise in knjige. Omenili bi le Sočo in Matajurja.

Sredi šestdesetih let so Lukežičevi dali tiskarno v najem takratnim delavcem. Leta 1966 je šest tiskarjev prevzelo podjetje, preimenovali so ga v Grafica Goriziana, ustanovili zadrugo, odkupili stroje. Kot najemniki so ostali v posloju, kjer je tiskarna bila že prej. Med klienti so takrat imeli goriške trgovce, ki so si pri njih omislili razne tiskovine. Tiskali so tudi Foglio Annunzi Legali goriške prefekture in dva biltena za Goriško trgovsko zbornico. Po trinajstih letih skupnega dela so nekateri od zadrugnikov stopili v pokoj. Davorin Pelicon in Romano Čevdek sta ostala sama lastnika podjetja, v njem so takrat imeli tri delavce. Kmalu potem sta kupila nekatere nove stroje, med temi stroj za offset tisk. Uspelo jim je povečati število klientov. Sčasoma sta jemala v službo nove delavce. Pred petimi leti sta kupila sodobne stroje za fotostavek in offset. Takoj sta imela več dela.

Z raznimi naročili so k njim prihajali številni trgovci. Že prej, ko sta še imela opravka s svincem, sta tiskala nekaj knjig, po naročilu Kmečke banke in še nekaterih drugih. Naročilo za tisk veliko več knjig so v tiskarni prevzeli potem ko so nabavili nove stroje. Tu tiskajo tudi knjige za Založništvo tržaškega tiska. V izloži pisarne v novi tovarniški hali imajo danes že več kot sto knjig, slovenskih in italijanskih, da o brošurah in katalogih ob raznih razstavah sploh ne govorimo.

Naročil je bilo vedno več. V tiskarni sta zaposlovala vedno več ljudi. Pelicon in Čevdek še vedno delata v tiskarni, ki jo sicer tudi vodita, pri sebi pa imata že 11 delavk in delavcev. Pravita, da bosta kmalu morala najeti še nove delavce.

Nova tovarniška hala ju je stala nekaj sto milijonov lir. Ker sodita v kategorijo obrtnikov sta dobila obrtna posojila. Nakupila sta tudi nekaj novih strojev. V tovarniškem posloju je dovolj prostora še za druge stroje. Najbrž ni naključje, da je tis-

Pelicon in Čevdek s svojimi tiskarskimi delavci

(Foto Aleš Waltritsch)

Nekaj knjig natisnjenih v Grafica Goriziana

karna v Ulici dr. Antona Gregorčiča. Prav dr. Anton Gregorčič je bil tisti, ki je tik pred obratom stoletja v Gorici ustanovil Narodno tiskarno, tisto tiskarno, ki je kasneje spremenila ime v Lukežičevo tiskarno, kasneje pa v Grafica Goriziana.

Nova tiskarna je rezultat vztrajnega in vestnega dela pridnih slovenskih rok. Seveda bi bilo želeli, da bi se tudi druga slovenska podjetja razvijala tako uspešno kot ta goriška tiskarna, stara po tradiciji, zelo sodobna po delovnem pristopu. (mw)

Ob prisotnosti velikega števila poslovnih ljudi in prijateljev so v petek zvečer odprli nove prostore tiskarne Grafica Goriziana. Zbrane sta najprej nagovorila lastnika Davorin Pelicon in Romano Čevdek (na sliki).

Pozdravili so podžupan Mario Del Ben, Luciano Sacchetti za Trgovinsko zbornico in Zdrženje obrtnikov ter Anton Nanut za SDGZ. Novo halo je blagoslovil štandreški župnik Žorža. Peliconova hči Erika je zatem prerezala trak pred vhodom v novo poslojje.

GRAFICA GORIZIANA S.N.C.

TISKARNA, KNJIGOVEZNICA, FOTOSTAVEK, OFFSET

Ul. A. Gregorčič 18, Gorica (Štandrež), tel. (0481) 22116

Po dvojni zlati areni Kavarni Astorii na puljskem festivalu Novo zaupanje slovenskemu filmu

Končno oceno festivalskega slavlja v Pulju je pošteno začeti s pregledom zadnjih predstavitev. Če o slaboum-nem *Balkan Expressu II* režiserjev Đorđevića, Antonijevića, Radivojevića, ne gre zgubljati besed, pa čeprav so proizvodne nezgode pripomogle k fiasku, je bil vsekakor zanimivejši film *Krvosesi* Dejana Šoraka, zabavna variacija na temo Dracule, vampir-jev in lovec nanje. Več se nazadnje lahko pove o *Hudičevem raju* režiserja Rajka Grlića. Odlični režiser in odlični snemalec (Tomislav Pinter, Zlata arena za kamero) sta sestavila učinkovito mednarodno koprodukcijo, v kateri igra tudi Rod Steiger in Tom Conti. Slednji je čuvaj na rečnem kopališču, v bližini katerega prebiva skrivnostna vodna pošast (ogromni som?), tako da bi verjetno moral biti pravilen prevod naslova *Raj* povodne pošasti. Vendar naslov asociira tudi na zemeljskega hudiča — nemškega okupatorja, do katerega pa nima protagonist nobene politične zavesti. Otroško preprosti človek je in privlačujejo ga bolj podvodne skrivnosti, ki jih razkriva radovednim dečkom. Zamaknjeno atmosfero skorajda mladinskega filma pretoči Grlić v intimno dramo le navidezno jugoslovanskega miljeja, katero smo v takšni ali drugačni preobleki lahko že večkrat gledali.

Grličev film pa navsezadnje odpira vprašanje (jugoslovanskega) mednarodno komercialnega filma in ga tudi po svoje učinkovito rešuje, vendar poskusi komercialnega filma za vsako ceno, kot je na primer *Drugi človek* Milana Živkovića, uničijo vsakršni preostanek ustvarjalnosti, ki se na koncu koncev kaže v tem, da ima dober komercialni film le neko duhovno, kulturno nadgradnjo in se ne reducira na golo raven filmske fabule ali zgodbe. Take in podobne ugotovitve smo lahko slišali na okrogli mizi o filmski proizvodnji 36. festivala jugoslovanskega filma. Govor je tekel tudi o polni zasedbi debitantov, šest v samostojnem filmu in drugih šest v dveh skupnih epizodnih filmih - omnibusih. Vendar pa, tako je ugotavljal uvodničar Ranko Munitić, vedno lažje je debitirati, vedno težje pa priti do svojega drugega ali tretjega filma. To pa nikakor ni samo jugoslovanski problem. Munitić je še nadalje govoril o paradoksu osmih jugoslovanskih kinematografij, od katerih zaradi materialne neobojnosti polovica ostaja le duhovni model.

Velikih hozoan res ni mogoče peti vprico letošnje proizvodnje, lahko pa vendarle rečemo, da je dvojna zlata arena *Kavarni Astorii* vrnila nekaj zaupanja v iznajdljivost slovenske kinematografije, kateri je po pravici že malokdo verjel, predvsem pa doma. Sploh se je izkazalo, da predvajanje skupaj s filmi ostalih republik oziroma ostalih proizvodnih hiš (medrepubliška sodelovanja so namreč na dnevnem redu) pokaže na določene vrline, ki so bile prej prezrte. Lani zelo kvalitetna hrvaška kinematografija se ni ponovno proslavila in je iskala svojo rešitev v presnavljanju ali obnavljanju žanra (Tomičev *Diploma za smrt*, Tadičev *Človek, ki je imel rad pogrebe*, Šorakov *Krvosesi*). Srbska kinematografija je s svojim velikim številom komercialnih filmov za

notranje tržišče izpostavila Markovičev *Zbirni center*, generacijski *Kako je propadel rock'n'roll* in posthumno stvaritev *Ženska s pokrajino*, Bosna in Hercegovina pa se je z (odsotnim) filmom Emira Kusturice, *Dom za obešanje*, in s Kenovićevim *Kuduzem* ustvarjalsko kar utrdila.

Problem, ki ga je treba rešiti, pa je vsekakor mesto puljskega festivala v sistemu filmskih manifestacij doma in v tujini. Puljski festival je z novim terminom izgubil središčno vlogo, vendar pa se mora prevrednotiti tudi na vsebinski ravni. Ob ponovni uvedbi apriorne selekcije (vsak festival izbira - »svetuje« delo, ki jih predstavljajo), bi bila nadvse dobrodošla uvedba novih sekcij, kot so lahko retrospektive jugoslovanskih avtorjev ali filmskih gibanj. S tem bi puljsko srečanje zadobilo študijski nivo in verjetno postalo zanimivo ne samo za domače lovce aktualnosti, ampak tudi za tuji tisk, ki je doslej smatral Pulj bolj za interni festival, kar je v resnici Pulj tudi bil. Da pa bodo proizvodne hiše imele večji interes za aktivno prisotnost na festivalu, bi bilo treba ponovno zainteresirati tuje ekonomske operaterje, ki jih je letos bilo bore malo. Skratka: zgleda, da je osrednje vprašanje nova zasnova za uspešen kulturni in ekonomski marketing jugoslovanskega filma.

ALEŠ DOKTORIČ

»Zlati« režiser Pogačnik o svoji Kavarni Astorii

Jožeta Pogačnika, režiserja *Kavarni Astorie* in nagrajenca za režijo, smo vprašali za izjavo.

»V družbi kvalitetnih avtorjev, ki so se letos udeležili festivala, je priznanje še bolj pomembno; o našem, poudarjam, skupnem filmu sem imel vedno boljše mnenje kot kritiki v Sloveniji. Verjel sem v film.«

Žirija je visoko ocenila izredno subtilno in domišljeno prepletanje predvojnih in medvojnih dogodkov...

»Želel sem filmsko dogajanje povezati ne s sistemom kronološke razvrstitve, pač pa v malih zvezah, ki bi učinkovale na višjem emotivnem nivoju. Tako se prepletata dva vzporedna pogleda nazaj v predvojni in povojni čas. Sama Kavarna Astoria pa je metafora za čas, v katerem je staroogrška kavarna z visokimi svodi in zadržanim, omikanim vzdušjem zdrknula na raven balkanskega bistroja. Skozi kavarno Astorio defilirajo družbeni in ideološki sistemi, v prvem planu pa je drama družine, »potovanja« sina do sprave z očetom.« (A. D.)

Jože Pogačnik

Pogovor s članom žirije Želimirom Žilnikom Nagrade so bile tokrat argumentirane

Režiser Želimir Žilnik, po diplomirani pravniški, zmagovalci Zlatega medveda leta 1969 v Berlinu s filmom *Rani rodovi* (Zgodnja dela), sicer pa od vsega začetka nesprijazni vražji fant jugoslovanskega filma, je bil letos član puljske žirije. Živi in dela v Novem Sadu (Vojvodina).

Ker si se že nekajkrat proglasil za Papanca, bodo tvoje besede o delu žirije gotovo nepristranske...

»Sodelovanje v žiriji mi je bilo v veliko presenečenje zaradi kolegialnosti dela in popolne tolerance v razpravi. O puljskem festivalu se govori kot o mestu, kjer je manipulacije veliko. Zato sem se tudi z veliko skeptiko odločil, da vstopim v žirijo, proti pričakovanjem pa je bila največja težava v našem delu povprečna produkcija.

Nashe odločitve so bile argumentirane in se niso v ničemer ravnale po kakih republiških ključih, zato so bile tudi nagrade sprejete brez protestov, da sem se kar čudil.«

Zlato areno za scenarij je prejel adaptacija gledališkega dela...

»Ne. Vsi poznamo odsko delo Dušana Kovačevića, njegov scenarij pa je velika nadgradnja, ki je še bolj uspela kot odsko delo, in bi lahko bil osnova za še večji film, kot je Markovičev *Zbirni center*.«

Kateri so bili splošni kriteriji ocenjevanja?

»Izključno umetniške kategorije in presoja strokovnega mojstrstva. V pri-

meru izenačenosti pa smo določili prednost mladih avtorjev.«

Kako da v situaciji, ko SFRJ preživlja vsestransko krizo, ni tega videti v nobenem filmu?

»Jugoslovanski film v visokem procentu odvisi od republiških teles za kulturo. Proces priprave filma je zelo dolg, o projektih pa odloča na koncu koncev birokracija. Jaz npr. delam za televizijo in uspeva mi, da se veliko

Želimir Žilnik

bolj direktno ukvarjam s temami, ki odgovarjajo aktualnosti. To poletje sem posnel televizijsko serijo in obenem igrani film na temo vitalnosti življenja in propada »pričakovanja« v državah »bratske socialistične zveze«, glavni junaki pa so... mali tihotapci. Ko bi tako temo hotel obdelati z družbenimi sredstvi samo v celovečercu, bi mi to uspelo v dveh, štirih letih.«

Kaj pa jugoslovanski filmi v bunkerju? Bodo kdaj prikazani v Pulju?

»Nimamo jih, na žalost. Mnogi filmi, ki so bili videni v Pulju, so bili šele kasneje prepovedani (npr. Majstor in Margareta in Biče skoro propast sveta Saše Petrovića ali Zaseda in Nasvidenje v naslednji vojni Žike Pavlovića, moji Rani rodovi. Le nekoliko naslovov pa ni bilo nikoli prikazanih v Pulju: WR Dušana Makavejeva, Vlastični Isus Laze Stojanovića, moj Svoboda ili strip, ki pa mi je bil odvzet že v fazi montaže. Vsekakor problem jugoslovanskega filma ne obstoji v tem.«

Slovenski film je bil letos uspešen...

»V Kavarni Astorii je Jože Pogačnik zelo subtilno vodil razpon dogajanja pred vojno in po njej brez pirotehnike, govoril o spremembi sistema, o iluzijah in deziluzijah brez sredstev seksa. Osebo mi film ugaja, ker v njem ni toliko literature, kot se to navadno dogaja v slovenskem filmu, ampak gre za rekonstrukcijo nekih prvih življenja.«

Pogovarjal se je
ALEŠ DOKTORIČ

Manhattan Ballet v Trstu

Šele zadnja točka petkovega nastopa skupine Manhattan Ballet na Gradu Sv. Justa, ki je obsegal štiri »prizore«, je uspela vžgati občinstvo. Plesna uprizoritev skladbe znanega španskega kitarista Paca de Lucie Entre dos Aguas, ki smo jo med drugim lahko gledali in poslušali lani prav na Gradu in v izvedbi skupine Paca de Lucie, je namreč najbolj navdušila tržaško občinstvo, ki je zelo številno prihitelo na Grad, da bi si ogledalo mlado, a že zelo znano skupino Manhattan Ballet. Zahtevnejša Gershwin in Schubert - in zlasti zadnji, ki je imel bolj komorne prizvoke - sta žela odobravanje, a nista iztrgala aplavzov, ki bi si jih zaslužila.

Petkov nastop 18 plesalcev iz Manhattanja je bil namreč zasnovan po principu »od zahtevnejšega do dopadljivejšega«. Skupina, ki sta jo leta 1985 ustanovila plesalka in koreografinja Charla Genn in Paul Cripotero (sedaj sta umetniška voditelja oziroma direktor skupine) in ki je v pičlih štirih letih postala že svetovno znana, je prvi del nastopa posvetila Georgeu Gershwinu, in sicer njegovim Električnim sekvencam in operi Porgy in Bess, iz katere so izvedli le nekaj odlomkov, med katerimi je bila tudi slo-vita Summertime.

Električne sekvence v koreografiji Vincenta Nebrade so bile (ob Schubertu) najbolj posrečena točka, le ponekod niso bili plesalci dovolj uigrani. Nastop treh parov, ki so na začetku zaplesali skupaj, nato pa posamično, je uprizoril crescendo iz električnega vitalizma v mehkejšo in čutnejšo razpoloženje, ki se je na koncu spet sprevrglo v živahno razposajenost. Sunkovit in čuten ples Električnih sekvenc je nekoliko zasenčil bolj priredbeno in »klasično« točko iz opere Porgy in Bess, za katero je koreografinja Charla Genn imela nekaj dobrih, a ne dovolj dovršenih domislic (posrečen je bil pas des deux pohabljenega Porgyja in deklice Bess).

Schubertova Smrt in deklica v koreografiji Roberta Northa je med Gershwinom in Pacom De Lucio predstavljala neke vrste klasični intermezzo, ki je učinkovito, skoraj literarno, prikazal dvorezen odnos med smrtjo in deklico, vdajanje in upor. Najbolj učinkovit je bil vsekakor solo nastop dobro uigranih glavnih plesalcev.

Kot rečeno, je največje odobravanje žela zadnja točka, in sicer izvedba (v koreografiji Roberta Northa) skladbe Entre dos Aguas Paca De Lucie. Spojna flamenca in rock'n'rolla (kjer je bilo več slednjega) je tako navdušila občinstvo, da so plesalci na koncu še enkrat izvedli zaključni del baleta, pa čeprav je koreograf nekoliko preveč »oleptičil« De Luciovo skladbo.

Skupina je vsekakor ostala zvesta svojemu imenu, saj nihče ni mogel pričakovati trdega in korenitega sloga Pine Bausch. Zelo raznolik nastop je namreč pokazal veščino plesalcev, ni pa dosegel višje umetniške ravni. Organizatorjem, in sicer združenju CIPT, pa je treba vsekakor priznati, da jim je uspelo privabiti v Trst tako znano skupino in da so nekoliko popostrili klavno kulturno tržaško poletje.

(B. G.)

V petek v Lignanu pred 15 tisoč gledalci

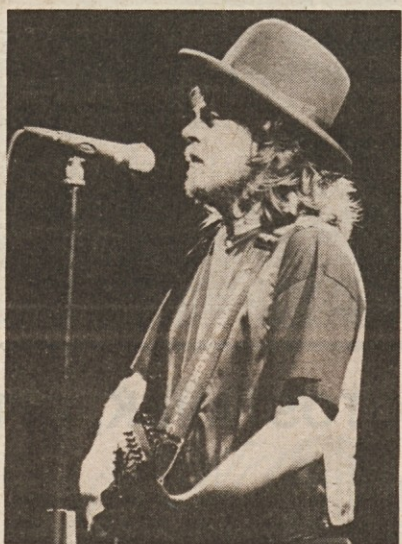
Zuccheru navdušil tudi »brez glasus«

Nad 15 tisoč navdušenih gledalcev je v petek v Lignanu sledilo koncertu italijanskega kantavtorja Zucchera Sugar Fornaciarija, enega od protagonistov letošnjega italijanskega glasbenega poletja. Pevec iz Reggio Emilie jih je s svojim poldrugournim nastopom povsem osvojil, pa čeprav mu je nemalo ponagajal glas.

Zucchero v lignanski dan se je začel dokaj nesrečno. Po četrtkovem koncertu v Trevisu je občutil bolečine v grlu, tako da je bilo v popoldanskih urah sploh vprašljivo, ali bo zvečer zmogel nastopati. Zatekel se je v bolnišnico, kjer so mu z injekcijo nekoliko izboljšali zdravstveno stanje.

Sugarju je bil nastop v Lignanu še posebej pri srcu. Začutil se je, ko je zvedel, da je v predprodaji pošlo nad 7 tisoč vstopnic; tudi to je verjetno pripomoglo, da je »stisnil zobe« in se predstavil ogromnemu občinstvu (to je bil doslej najbolj obiskan koncert njegove poletne turnee) v skoraj najboljši luči.

Koncert je začel z vrsto pesmi iz največje velike plošče Oro incenso & birra. Overdose (d'amore), Nice (Nietzsche) kaže, diavolo in me so takoj spravile »v gibanje« gledalce pod odrom in na tribunah. Gibanje oziroma ritem je ena bistvenih komponent Zuccherove glasbe. Po tem se zelo približuje moderni črnski glasbi, zato ni iz trte izvita trditve, da bi

Zucchero (foto Aleš Waltritsch)

lahko Sugarja poimenovali za »italijanskega črnca«. Nekateri so ga že.

Poleg ritma družijo Zucchera in črnsko glasbo še glas. Sugar Fornaciari ne potrebuje posebnih tonskih efektov, ki praviloma »olepšavajo« glasove mnogih njegovih italijanskih kolegov. Njegovemu eruptivnemu glasu na meji zagrljenosti je dovolj mikrofona, in to tudi ko mu glas ne odgo-

varja tako, kot bi pevec hotel.

V petek verjetno nihče v prvem delu koncerta ne bi opazil, da mu je glas opešal, če ne bi to povedal sam Zucchero in se opravičil občinstvu. Kljub temu handikapu je bil koncert za občinstvo od pesmi do pesmi bolj navdušujoč. Po najnovejših se je pevec s kretnjami, ki so spominjale na Cockerjev woodstockski nastop, predstavil nekaj starejših pesmi: krasne Dune mosse, Senza una donna, Pippo in drugih. Na odru ga je spremljal enajstčlanski zelo dober ansambel, v katerem sta izstopala predvsem kitarist Corrado Rustici, ki je aranžiral večino Sugarjevih pesmi in je tudi njegov producent, in črno-polta pevka Lisa Hunt, ki ji Fornaciari bratsko pravi kar »sister«.

V dodatku smo bili priča edinemu kiks večera. Zucchero je izbral za dodatek med drugimi tudi pevsko zahtevno Hai scelto me, pri kateri pa ga je glas, pa čeprav le za nekaj trenutkov, pustil na cedilu. Že z naslednjima Non ti sopporto più in sanremsko Donne se je oddolžil za spodrsrlaj in spet dokončno vžgal občinstvo. S tem je tudi dokazal svojo veliko profesionalnost, saj težave z glasom niso bile tako majhne, kot bi lahko sklepali po skoraj brezhibnem koncertu. Zaradi le-teh je bil namreč prisiljen odpovedati sinočnji koncert v Rovigu.

(M.K.)

FARCO
FINE CHEMICALS

34132 TRST
Ul. del Lavatoio 4
S.r.l. Tel. (040) 365424
Tx: 461012 FARCO I
Fax (040) 363918

PETROKEMIJA
KEMIJA
FARMACEVTIKA

Filiala v Gorici:
Ul. Trieste 160
Tel. (0481) 20769

Slavijo 800-letnico mesta

Hamburg za turiste vedno bolj privlačen

V tem pristaniškem mestu je 275 hotelov z 21.000 ležišči

V Hamburgu je 275 dobro urejenih hotelov, med katerimi izstopa znani Führjahreszeiten, ki so ga strokovnjaki ocenili kot najboljšega v Evropi in tretjega v svetu. V nekaj letih se je število ležišč v hamburških hotelih povečalo od 16.000 na 21.000. Vsi ti hoteli v glavnem služijo poslovnim ljudem, saj je Hamburg pomembno pristanišče in industrijsko mesto. Tu je kar 60 kilometrov operativne obale, letno tu pretovori en milijon in pol kontejnerjev. Hamburg je eno najpomembnejših pristanišč na svetu. Njegovih uslug se poslužujejo predvsem nemški trgovci in industrijci. Kar čudno ne nam bo zdelo, da tja gori pošiljajo s tovornjaki ali z vlakom svoje blago tudi industrijci iz Veneta ter iz Avstrije, Trdijo, da so usluge pristanišča v Hamburgu cenejše, boljše in predvsem hitreje od tistih v italijanskih pristaniščih na Severnem Jadranu in da blago prej pride do naslovniku. Zaradi tega je čisto razumljivo, da je v Hamburgu vedno veliko trgovcev, bančnikov ter seveda mornarjev.

Doslej je turistično bil za široke plasti ljudi Hamburg privlačen le zaradi svoje četrti St. Pauli, kjer so lepa ali nelepa dekleta svoje čare mimoimdočim »kupcem« ali samo radovednežem ponujale kar v izložbi trgovine na ulici. Koliko časopisnih vrstic je bilo napisanih o tej četrti, v kateri je na tisoče prostitutk!

V Hamburgu so se ustavljali tudi tisti turisti, ki so, iz Bavorske ali iz Francije, Španije, Italije in še drugih držav Južne Evrope, bili namenjeni v Skandinavijo. Hamburg je nekako na sredi poti, do njega prideš po številnih avtocestah. Hotelov pa je v njem itak precej, kot smo že uvodoma omenili.

V zadnjem času pa postaja Hamburg privlačen tudi za druge turiste. Še zlasti v poletnem času. Ob obali Severnega morja niso le dok, skladišča, žerjavi in trgovske ladje, ki za turistovo oko zares niso privlačne. Tu so tudi več kilometrov dolge plaže. Še najbolj zanimivi za turiste in tudi za prebivalce mesta s poldrugim milijonom prebivalcev pa so plovni kanali in jezerca na katerih pluje tisoče jadrnic. Motorni čolni so tu prepovedani. Radovedni turist pa lahko obišče tudi obširne parke in gozdove v katerih je skritih na tisoče razkošnih hiš hamburških bankirjev in bogatih poslovnih ljudi.

Hamburg je bil, in seveda je še, tudi mesto ladjedelnic. Vendar so Japonci in Korejci spravili na kolena tudi do pred kratkim vsemogočno nemško ladjedelniško industrijo. Tudi zaradi tega se je marsikateri poslovnež usmeril v gostinsko-turistično dejavnost. Zaradi tega je bilo v tem mestu zgrajenih toliko novih hotelov. Število turistov se je zelo povečalo. Da je temu tako je botrovala bučna reklama.

Tujci so izvedeli, da je v Hamburgu precej muzejev, da so v njem gledališča, da so v njem številne prireditve. Letos jih je še posebej veliko, kajti v Hamburgu praznujejo 800-letnico mesta. Zgodovinarji sicer pravijo, da je mesto s pristaniščem bilo že prej. Leta 1189 je cesar Friedrik Rdečebredec obljubil, da bo mestu dal pravico trgovanja s komerkoli, ne da bi mu to moralo plavečati davke. Kdor se na zgodovino spozna sicer pravi, da je cesar to le obljubil, dekreta pa sploh ni podpisal.

Turistične delavce sicer prav nič ne briga, če cesar dekreta ni podpisal. Vest o proslavah 800-letnice so vrgli v svet, privabili številne turiste, in že sedaj, ko proslav še ni konec, si že manejo roke, ker so se v svetu pojavili tudi kot privlačno »turistično mesto«. Zaradi tega upajo v letošnje zamudnike, istočasno pa si nadejajo, da bodo turisti k njim množično prihajali tudi v prihodnjih letih.

Skrb za otroke na letalih Lufthanse

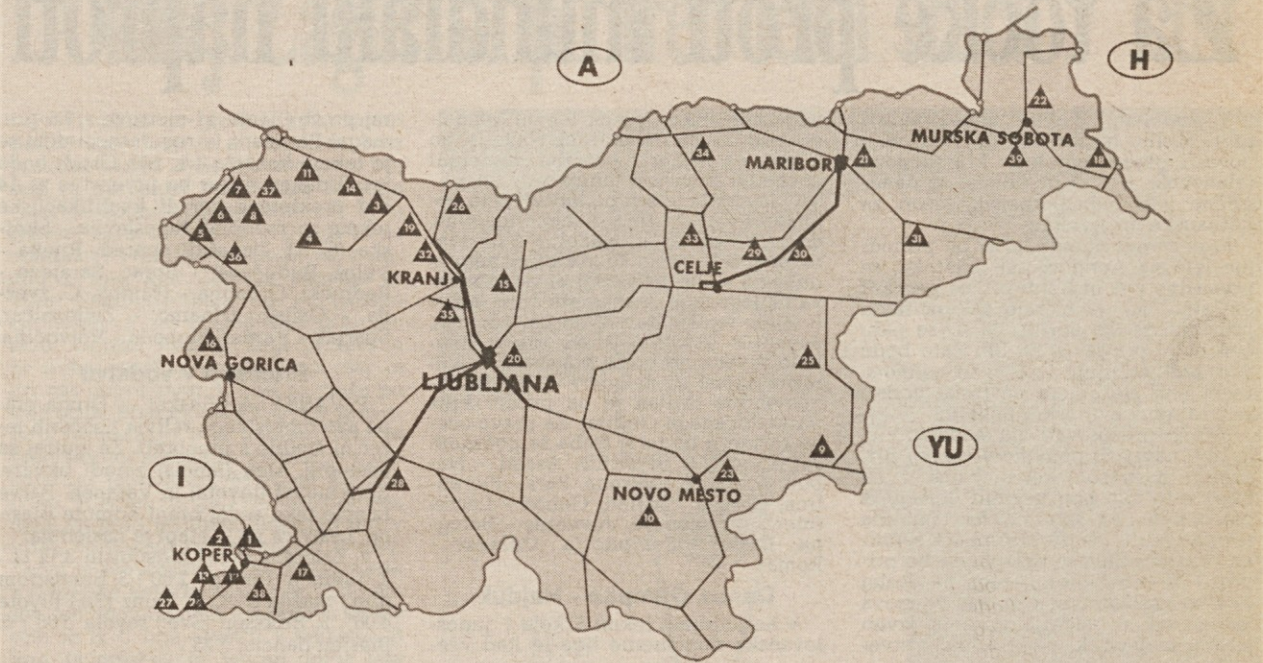
Nemška letalska družba Lufthansa tiska v 80.000 izvodih dvomesečnik Jup. Pisan je v nemškem in angleškem jeziku, namenjen je najmlajšim potnikom na letalih te družbe. Podobne liste za mlade potnike sicer imajo tudi nekatere druge večje letalske družbe. Na nemških letalih matere z dojenčki namestijo na prednje sedeže, tako da so člani letalske posadke njim na voljo bolj kot drugim potnikom. V nemških letalih ne prodajajo le cigaret, parfumov ter svilenih rut. Na voljo imajo tudi zbirko daril za otroke. Očka, ki se vrača domov s potovanja ima priložnost, da v letalu nekaj kupi doma čakajočemu otroku.

Nemci so naredili 89 milijonov turističnih potovanj

V lanskem letu so zahodnonemški državljani naredili 137.000.000 potovanj. Velika večina teh potovanj, kar 89 milijonov, je bila narejena v turistične namene. 16 milijonov potovanj je bilo poslovnega značaja, nadaljnjih 32 milijonov pa v svrhu obiska sorodnikov in prijateljev.

Podatke je obelodanil nemški minister za gospodarstvo in turizem August Lang. Nad 70 odstotkov turističnih potovanj je bilo narejenih na tuje, prednjačili sta Avstrija in Španija, vsaka z 8 milijoni zahodnonemških turistov, na tretjem mestu je bila Italija s 7,3 milijoni.

Karta kampov na Slovenskem

Center za turistično in ekonomsko propagando pri Gospodarski zbornici Slovenije je pred kratkim izdal zgibanko Kampi v Sloveniji. Tiskana je bila v več kot 200 tisoč izvodih. Legenda je napisana v slovenskem, angleškem, nemškem, holandskem, italijanskem in francoskem jeziku. Na grafični karti Slovenije so vrisani kampi, v tabeli pa so poleg naslovov, nadmorske višine, kategorije, časa obratovanja, površine, kapacitete in

druge ponudbe označene tudi možnosti rekreacije od veslanja, jadrnanja, jahanja, lova, ribolova do organiziranih izletov. Zgibanko je mogoče dobiti v turističnih poslovalnicah. Škoda, da smo obvestilo o tej zgibanki dobili le sredi avgusta, sicer bi z njo naše bralce seznanili že tedaj, ko so se namenjali na letovanje, ne pa šele sedaj, ko se počitniška sezona izteka. Upati je le, da so zgibanke bile v turističnih pisarnah že dva meseca prej.

Na Madžarskem 34 od sto več turistov Kmalu z letalom iz Ronk v Budimpešto

Na mah je Madžarska postala privlačna turistična dežela. V letošnjem poletju je veliko turistov iz Zahodne Evrope šlo v to državo Srednje Evrope, ki je pred nekaj meseci podrla železno zavezo, s katero je bila zastrta dolgih štirideset let. Za vstop na Madžarsko še vedno potrebujemo vizum, ki ga, kot prej, dobimo na mejnem prehodu. Postopek izdaje vizuma je sedaj zelo poenostavljen. Ni treba več čakati dve ali celo tri ure kot je bilo pred kakimi desetimi leti.

Budimpešta je lepo mesto s precej spomeniki. Ob Balatonskem jezeru je cela vrsta hotelov. Pa tudi v drugih krajih Madžarske dobimo marsikaj zanimivega, še zlasti v krajih ob Donavi.

Na velikega šmarna dan so se Avstrijci in drugi zahodni turisti vračali iz Madžarske domov. Več ur so morali čakati na mejnih prehodih, saj so bile avtomobilske vrste dolge več kilometrov, čeprav so izstopne formalnosti madžarski policisti zmanjšali na minimum.

V prvih šestih mesecih letos je na Madžarsko prišlo 4.169.000 turistov, kar je 46 odstotkov več kot v enakem časovnem razdobju lani. Italijanov je bilo kar 34 odstotkov več kot v prejšnjem letu. Seveda niso to bili le turisti, precej je bilo potovanj in nočitev iz poslovnih razlogov. Tudi Madžari

veliko potujejo na tuje. V prvem letošnjem polletju se je to njihov število povečalo kar za 110 odstotkov. V sosedno Avstrijo se je prihod Madžarov povečal kar za 414 odstotkov. Na Dunaju je že vsa mestna četrt ob Mariahilferstrasse polna trgovin, kjer je največ kupcev iz Madžarske.

Upoštevaajo tako silovit porast turizma so madžarska gostinska podjetja na Madžarskem zgradila vrsto novih hotelov. V Budimpešti so tudi mednarodne družbe zgradile vrsto hotelov v svetovno znanimi imeni. V načrtu je gradnja še nekaterih drugih. Tudi Madžari so na Dunaju in drugod v Avstriji zgradili nekaj hotelov.

Sočasno se vedno bolj razvija tudi mednarodni letalski promet. Doslej je madžarski prevoznik Malev uporabljal le letala sovjetske izdelave. Sedaj so nekaj letal naročili tudi na Zahodu. Budimpešta je sedaj z letali te družbe povezana s 43 letališči v 31 deželah Evrope, Srednjega Vzhoda in Severne Afrike. V letošnjem letu so odprli nove proge s Stocholmom, New Yorkom, Tel Avivom in Abu Dabijem, ter povečali število poletov z nekaterimi drugimi kraji. Letos 7. septembra bodo odprli progo Budimpešta-Ronke. V prihodnjem letu bodo poleteli tudi v Köln, Stuttgart in Kijev.

V septembru bodo letala družbe Malev pričela leteti na progi Budim-

pešta-Ronke. Iz Ronk bo letalo vzletelo ob ponedeljkih in petkih zjutraj, iz Budimpešte pa ob četrtnih in nedeljah zvečer. Zasedaj bo na tej progi letel avion TU 134 z 68 sedeži.

Za odprtje te proge si je več časa prizadevala uprava ronškega letališča, da bi tako uveljavila svoj položaj tistega italijanskega letališča, ki ima največ povezav z evropskim Vzhodom. Za to progo z Budimpešto je prišlo po skrbni preučitvi nadaljnjih povezav, ki jih nudi letališče v madžarski prestolnici. V poštev prihajajo predvsem povezave s Sovjetsko zvezo. Iz Furlanije in Veneta namreč potuje vsak teden zelo veliko delavcev in tehnikov, ki tam gradijo nove tovarne. Doslej so se ti posluževali čarterskih letal sovjetskega Aeroflota, ki so pristajala v Ronkah, ali pa linijskih letal, ki Milan povezujejo z Moskvjo. Iz Budimpešte pa je mogoče v hitrem času priti v Moskvo in Leningrad, pa tudi v Kairo, Leipzig, Prago, Solun, Varšavo, Tirano, Bucuresti, Damask, Sofijo in Tel Aviv.

V Ronkah si nadejajo, da bo nova progakaj kmalu dokazala svojo upravičenost. S tem v zvezi je seveda tudi rešitev krize podjetja Cogolo, ki ima v Sovjetski zvezi veliko naročil in katere delavci z letalom potujejo iz Furlanije v Sovjetsko zvezo.

Turistično bo še bolj ovrednotila Dalmacijo - Iz Trsta v Split v štirih urah

Jadranska avtocesta bo postala stvarnost

Če pogledamo na zemljevid Evrope lahko ugotovimo, da je Jugoslavija med tistimi državami v Evropi, ki ima, upoštevajoč njeno ozemljsko razširjenost, najmanj avtocest. Na zadnjih mestih so z njo v Evropi le še Portugalska, Poljska, Romunija, Bolgarija. Za tiste, ki večkrat v Jugoslavijo potujejo iz poslovnih ali turističnih razlogov to ni nobena novost. V državi, ki se je v povojnem času industrijsko in tudi drugače zelo razvijala, pa čeprav je bila marsikatera velika in draga investicija popolnoma zgrešena, so pozabili na ceste, na sodobne ceste, na avtoceste. Pravzaprav nanje niso pozabili. Načrtali so jih, niso pa jih zgradili iz preprostega razloga, ker niso dobili denarja za tako investicijo.

V Sloveniji so zakon o avtocestah izglasovali že ob koncu šestdesetih let in takoj pričeli graditi avtocestna odseka od Vrhnike do Postojne in od Maribora do Celja. Še prej je bila zgrajena tako imenovana avtocesta iz Ljubljane do Zagreba, ki pa nima značilnosti sodobne avtoceste in ki je danes prenasršena, tako da je vožnja po njej zamudna in tudi nevarna. Kasneje so v zahodnem delu Slovenije avtocesto podaljšali iz Postojne do Razdrtega, zatem še iz Vrhnike do Ljubljane, ter zgradili okrog Ljubljane obvoznice, zatem so zgradili avtocesto do Kranja. Sedaj kopljeje karavanški predor. Prizadevajo si tudi, da bi sočasno zgradili avtocesto iz predora do Blede. V tem času gradijo tudi avtocestne obvoznice v Mariboru.

O osimskih avtocestah z Razdrtega do Nove Gorice in Sežane je bil govor veliko časa. Pred nekaj tedni so končno pri Razdrtem in pri Novi Gorici zabrneli stroji. Križi in težave so tudi s cestami v Koprščini, kjer je še zlasti v poletnih mesecih veliko vozil tujih turistov.

Več pažnje je bilo vložene v avtocesto Zagreb — Beograd in v tisto, ki bo Beograd povezovala z jugom države ter z Bolgarijo in Grčijo. Tu je bilo narejenega precej, vseeno pa premalo za gost avtomobilski promet. Turist, ki namerava z avtomobilom v Grčijo ali Turčijo izbere danes raje italijansko avtocesto do Brindisija in tam se z vozilom vkrcna na trajekt, pa bo v Atene in v

Istanbul prej prišel in, kar je tudi važno, bolj spočit.

Najhuje pa je ob Jadranski obali. Dalmatinci so se stoletja vozili iz kraja v kraj z najrazličnejšimi plovili. To ni bilo nekaj normalnega le za povezave med otoki in kopnim, marveč tudi za povezave obmorskih krajev na kopnem. Cest skoro da niso poznali. V času Napoleonove zasedbe so njegovi inženirji zgradili več sto kilometrov dolgo cesto ob obali. Ta je služila prometu tja do konca petdesetih let našega stoletja. Ponekod jo še vidimo in se po njej tudi lahko vozimo. V šestdesetih letih je bila zgrajena cesta, ki ji pravimo Jadranska magistrala. Marsikje so v skalovju še danes vgrajene spominske plošče, ki spominjajo na dan odprtja te ceste. Šele kasneje sta bila zgrajena most pri Maslenici in most pri Šibeniku. Prej je bilo treba po dolgih ovinkih ali čez kanale ter reke s trajekti. Čakati je bilo treba precej, še zlasti v poletnih mesecih, ko so v Dalmacijo prihajale množice zahodnoevropskih motoriziranih turistov. Nova cesta je bila velik doprinos za razvoj vsega dalmatinskega gospodarstva in turizma še posebej.

V saboru v Zagrebu so zakon o gradnji avtocest sprejeli na začetku sedemdesetih let. Prednostna lestvica za avtoceste je bila naslednja: Zagreb — Beograd, Zagreb — Karlovac — Reka, Zagreb — Split. Hitro so se lotili gradenj na prvih dveh. Avtocesto iz Zagreba do Karlovca so zgradili zelo hitro, iz reške smeri so tudi naredili nekaj kilometrov. Potem pa se je delo do današnjih dni ustavilo. Na Hrvaškem so zgradili in še gradijo njim pripadajoče odseke v smeri Beograda.

Pred kratkim so Hrvati pričeli graditi avtocesto v severno smer, v smer Maribora. Skozi mejni prehod Sentilj prihaja v Jugoslavijo največ turistov, ki žele na Jadran ali dalje v smeri Beograda. V Zagrebu predvidevajo, da bodo avtocesto do Maribora zgradili v nekaj letih. S tem bodo seveda pobrali precej prometa nedokončani avtocesti od Maribora do Ljubljane in tudi naslednjim cestam proti morju.

V Zagrebu se sedaj pravdajo o avtocestah v jadransko smer. Nameravajo zgraditi avtocesto

od Karlovca do Reke. Iz Karlovca pa naj bi čimprej zgradili tudi avtocesto v smeri Splita. Nekateri načrtovalci so sicer za drugo varianto, za tisto, ki bi Karlovac preko Otočca povezala z Zadrom. Prevladuje pa težnja, da bi avtocesto speljali skozi Bihač in Knin direktno v Split. Na tak način bi povezali dve največji mesti Hrvaške, Zagreb in Split.

Avtoceste bodo finansirali s tujim denarjem. Sodobni jugoslovanski zakoni dopuščajo ustanovitve mešanih družb tudi za take gradnje. Jugoslovanska stran naj bi bila soudeležena s 30 do 40 odstotki. Tujci so predvsem Zahodni Nemci in Avstrijci.

Drugače je v Dalmaciji. Omenili smo, da so sredi šestdesetih let zgradili Jadransko magistralo. Dolga je, preveč ovinkasta, brez dvoma zaradi tega, ker so načrtovalci bili mnenja, da mora cesta povezati vse naseljene pa čeprav še tako majhne kraje. Politiki in načrtovalci niso takrat računali na tako nagel razvoj turizma, ta sicer tudi ni bil v raznih petletnih planih, v katerih je bila samo gradnja velikih pa čeprav nerentabilnih tovarn. Najbrž so tudi mislili, da bodo po njej tujci vozili počasi in da se bodo ustavili za vsakim ovinkom ter občudovali skalovje, morje, otočke, zalivčke. Promet po njej se zaradi tega po sili razmer odvijaa zelo počasi. V poletnih mesecih, ko se domačim voznikom pridruži veliko tujcev, je najvišja možna hitrost 50 — 60 kilometrov na uro.

Zaradi tega je že več let govor o gradnji jadranske avtoceste. Ta naj bi Reko povežala z Zadrom, Splitom in Dubrovnikom ter še s Črnogoro. V Jugoslaviji pa ni dobiti denarja za tako velik podvig. Zaradi tega je nujna denarna pomoč od zunaj. To so sicer nekatera velika italijanska podjetja ponujala že pred veliko leti. Takrat pa je v Jugoslaviji prevladovalo nekako ideološko samozadovoljevanje, ki ni tujim kapitalistom dopuščalo vlaganj v jugoslovansko gospodarstvo. Kam je taka ideološka zaprtost pripeljala danes vsi jasno vidimo. Dandanes takih zastarelih in zabitih predsodkov ni več.

Za finansiranje jadranske avtoceste se zanjimajo nekatera velika italijanska finančna podjet-

ja, stvar zanima tudi nekatere Nemce in še koga drugega. Veliko je že bilo pogovorov o tem, o tem je bila izrečena kakšna beseda tudi na zadnjih srečanjih med italijanskimi in jugoslovanskimi vladnimi predstavniki. Do začetka del pa še ni prišlo predvsem zaradi tega, ker so jugoslovanski zakoni doslej omejevali take investicije, in tudi zaradi tega ker ni še določeno kod bo avtocesta speljana. Ni še jasno kod bodo speljali avtocesto na prvem odseku od Reke do Zadra. Bo to na zahodni strani Velebitskega pogorja, torej nad morjem, nedaleč od sedanje magistrale, ali na vzhodni strani, torej v kontinentalnem delu, daleč od morja? Seveda bi bili do krajev ob morju zgrajeni primerni odseki. Od Zadra dalje pa je, tako poročajo hrvaški časopisi, trasa domala že začrtana.

Treba bo seveda še precej časa preden se ustanovijo mešana podjetja, določi finansiranje in se začne z gradnjo.

Hrvati so prepričani, da bodo stvar srečno izpeljali in da bo stvar prinesla veliko korist Dalmaciji, še zlasti če vemo, da tuji investitorji nameravajo ob avtocesti zgraditi tudi vrsto drugih objektov in nova turistična naselja.

Hrvati pa se dobro zavedajo, da mora njihova republika tudi drugače postati privlačna za tuje avtomobiliste. Zaradi tega nameravajo s pospešenim tempom zgraditi v osimskem sporazumu predvideno avtocesto Trst-Reka, prav tako pa dokončati kar se da hitro avtocesto Zagreb-Maribor in avtocesto Karlovac-Reka.

Če se bodo predvidevanja uresničila in če bodo načrti izpeljani bomo lahko že čez nekaj let, še pred koncem stoletja, prišli iz Trsta v Split v dobrih štirih urah vožnje. Vsakdo, ki je po sedanji cesti v poletnem času vozil od jutra do večera dobro ve, kaj vse to pomeni. Ko bo nova avtocesta zgrajena pa bo od nje imela veliko korist vsa Dalmacija, ki je, hočeš nočeš, ena najbolj privlačnih turističnih pokrajin v Evropi in tudi med najbližjimi državam Srednje in Severne Evrope.

MARKO WALTRITSCH

Danes start italijanske nogometne A lige

Za točke proti mundialu naproti

V znamenju velike angažiranosti proti nasilju na igriščih in izven njih, novosti glede sodnikov, Maradonove telenovele, a tudi mundiala, se danes prične ena najnapornejših sezon za italijanske nogometaše.

Prav zaradi mundiala, ki bo prihodnje leto na Apeninskem polotoku, se prvenstvo v A in B ligi prične prej kot običajno, saj ga morajo zaključiti do prihodnjega 29. aprila, da bi se nato čim bolj pripravili na SP. Zato bodo dve koli odigrali tudi med tednom, vsem tem srečanjem pa treba dodati še nastope v evropskih pokalih.

Ker je pričakovati, da bodo igralci (a tudi navijači) podvrženi večjim pritiskom in stresom kot običajno in da bi se zato čim bolj izognili običajnim polemikam, so sklenili, da bodo na tekmah štirje »možje v črnem«: sodniku in stranskima sodnikoma se bo pridružil še četrti, za katerega pa doslej še niso našli pravega imena. Njegova naloga bo, da sledi dogajanju izven igrišča samega, ki pa je lahko bistve-

nega pomena za potek tekme (gledalci, tehniki na klopi itd.) Nadalje bo lahko v primeru potrebe zamenjal enega od stranskih sodnikov.

O favoritih je kot po navadi zelo ne-hvaležno govoriti. Vsekakor menimo, da so Milan, Inter, Napoli (če bo Maradona, o katerem še včeraj ni bilo ne duha ne sluha, ki pa naj bi se po trditvah njegovega managerja jutri ali v torek le vrnil v Italijo, zaigral kot zna), Juventus, le solidnejši od ostalih. Prvo kolo seveda ne bo še pokazalo pravih razmerij, saj so nekatere ekipe še nekompletne (Milan je na primer brez poškodovanega Gullita). Za pravo oce-no razmerij bo torej treba še počakati.

DANAŠNJI SPORED: Ascoli - Napoli, Atalanta - Verona, Bari - Fiorentina, Cesena - Milan, Genoa - Lecce, Inter - Cremonese, Juventus - Bologna, Lazio - Sampdoria, Udinese - Roma.

Danes Olimpija - Hajduk

V anticipirani tekmi 5. kola 1. jugoslovanske nogometne lige je Rad vče-

raj po streljanju 11-metrovk s 7:6 premagal Partizana (v regularnem delu se je tekma končala 1:1, 1:1). Ostali bodo igrali danes, nakar bo prvenstvo za 14 dni prekinjeno zaradi kvalifikacijske tekme za mundial Jugoslavija - Škotska (6. 9.). Današnji spored: Rijeka - Velež, Budućnost - Borac, Sarajevo - Radnički, Olimpija - Hajduk, C. zvezda - Osijek, Dinamo - Željezničar, Spartak - Vardar, Sloboda - Vojvodina.

Ericsson v vodstvu

IYVASKYLA (Finska) — Druga etapa avtomobilskega rallyja tisočerih jezer ni štedila s preobrat. Že jutraj so odstopili Alen (lancia) zaradi okvare, Kankkunen (toyota) in Vatanen. Barve Lancie tako sedaj brani edinole Bisi-on. Lestvica po 2. etapi je naslednja: 1. Ericsson (Šve.) mitsubishi 3.12'11"; 2. Salonen (Fin.) po 2'00"; 3. Sundström (Fin.) mazda 3'29"; 4. Sainz (Šp.) toyota 4'06"; 5. Eriksson (Šve.) toyota 5'08"; 6. Biasion (lancia) 5'25".

Italijanska nogometna B liga

Triestina - Licata

Triestina bo z današnjim srečanjem na Grezaru proti Licati začela svojo pot med drugoligaši. Cilj moštva, h kateremu je prišlo precej novih imen (Giac-marro, Romano, Consagra, Di Rosa, Lerda) ostaje seveda obstanek v ligi. Koliko so se igralci doslej uigrali, pa bo najbolje pokazalo srečanje proti Licati, dokaj izkušeni ekipi.

DANAŠNJI SPORED: Ancona - Brescia, Avelino - Cagliari, Catanzaro - Messina, Como - Foggia, Padova - Cosenza, Pescara - Barletta, Pisa - Monza, Reggiana - Torino, Reggina - Parma, Triestina - Licata.

Pro Gorizia - Sacilese

V drugem kolu italijanskega pokala (danes 18.00) bo Pro Gorizia igrala pred domačim občinstvom proti Sacileseju, ki je v prvem kolu počival.

Za Trevisanove varovance bo srečanje posebnega pomena, saj bodo morali pokazati, da znajo igrati veliko boljše, kot so to pokazali v sredo proti

Monfalconeju. Obenem je zmaga potrebna, saj bi bila v obratnem primeru Pozzova ekipa predčasno izključena iz tega tekmovanja.

Odbojarski turnir v Kopru

KOPER — Danes bodo v letovadnici osnovne šole Anton Ukmar v Kopru odigrali finale 1. mednarodnega ženskega odbojarskega turnirja za pokal Cimos, na katerem nastopa šest ekip iz Sovjetske zveze, Italije in Jugoslavije. V včerajšnjih polfinalnih tekmah je kadetska reprezentanca Belorusije pred finalom s 3:2 premagala italijanskega prvotigaša Antoniana Volley. V drugi tekmi je Mogliano Veneto preprečljivo s 3:1 odpravil domači Koper Cimos.

Tekma za tretje mesto bo danes s pričetkom ob 9.30, finale (prenašala ga bo TV Koper-Capodistria) pa ob 11.30. (J. Kreft)

Mladinsko atletsko EP

Pajkičeva (Jug.) izredna

VARAŽDIN — Tretji dan mladinskega atletskega EP je dosegel svoj višek z izredno zmago Snežane Pajkić v teku na 1500 m, do dveh zlatih pa je prišla tudi Italija, ki je z zmagama Giardella in Leuprechta pokazala, da namerava nadaljevati tradicijo blestečih uspehov v tekih na srednje in dolge proge.

V finalu teka na 1500 m je Pajkičeva povedla od samega začetka. Ker je skupina tekla dokaj strnjeno je obstajala bojazen, da bo v finišu Pajkičeva slabša, kakih 300 metrov pred koncem pa je še krepko potegnila in teka je bilo s tem dejansko konec.

Tik pred njo je Italijan Giardello suvereno zmagal v teku na 3000 m čez zapreke. Tek je bil izrazito taktičen, 500 metrov pred koncem pa je Italijan nenadoma zbežal in pridobil veliko prednost. V ciljni ravnini je res imel nekaj težav, lahko pa je povsem zanesljivo upravljal nasok in zmagal.

Tek na 1000 m je bil stvar Italijanov. Najprej je Modica povedel in razredčil skupino, na koncu pa je Južni Tireolec Christian Leuprecht suvereno opravil z

vsemi. Med oba Italijana se je vrnil predstavnik Francije.

Ob emotivnih dogodkih je dal tretji dan tudi izredno kakovostne dosežke. Maksim Tarasjev je na primer skočil s palico 5,60 m in za las zgrešil 5,70 m, Karen Forkel iz NDR pa je kopje zagnala kar 70,12 m daleč. Rezultati:

MOŠKI - 400 m: 1. McDonald (VB) 47'27; 2. Lecnzke (NDR) 47'30; 3. Golovastov (SZ) 47'31; 10.000 m: 1. Leuprecht (It.) 29'04'06; 3. Modica (It.) 29'33'28; HOJA 10 KM: 1. Massana (Šp.) 40'14'17; 5. Arena (It.) 41'53'00; PALICA: 1. Tarasjev (SZ) 5,60 m; 2. Zajcev (SZ) 5,45 m; 3.000 M ZAPREKE: 1. Giardello (It.) 8'54'96 (neuradno)

ŽENSKJE - 400 M: 1. Woehlk (NDR) 52'74; 800 M: 1. Bruhns (NDR) 2'01'85; 5. Trabaldo (It.) 2'04'65; 1.500 M: 1. Pajkić (Jug.) 4'13'34; 11. Burić (Jug.) 4'24'21; DISK: 1. Kumburnuss (NDR) 63,70 m; 9. Baldari (It.) 46,14 m; KOPJE: 1. Forkel (NDR) 70,12 m; 8. Becuzzi (It.) 52,22 m; 10. Koren (Jug.) 50,44 m.

Rezultat na 3000 m čez zapreke je še neuraden, ker je bil vložen priziv.

BRUNO KRIŽMAN

Danes avtomobilska dirka za VN Belgije

Ayrton Senna ne popušča

FRANCORCHAMPS — Brazilski as Senan bo tudi danes startal v prvi vrsti, kar je že 37. v karieri in osmič letos. Včeraj je bila namreč proga suha, kar je takoj izkoristil. Berger, ki je bil v petek najhitrejši, ima tretji čas, Mansell pa celo šestega, kar pa ga ne zaskrblja: dejal je, da nimajo motorjev za kvalifikacije, zato je raje poskušal čim bolj pripraviti svoje vozilo. Veliko bo seveda odvisno od vremena. V primeru dežja je namreč razlika med ferrariji in mclarni minimalna. Za prva mesta naj bi se potegovali še williamsi, drugi pa so daleč zadaj, z res velikimi zaostanki. Startni vrstni red (dirka se prične ob 14.30):

1. vrsta: Senna (Braz.) mclaren honda 1'50'867, poprečna hitrost 225,351 km/h; Prost (Fr.) mclaren honda 1'51'463; 2. vrsta: Berger (Av.) ferrari 1'52'391; Boutsen (Bel.) williams renault 1'52'786; 3. vrsta: Patrese (It.) williams renault 1'52'875; Mansell (VB) ferrari 1'52'898; 4. vrsta: Nannini (It.) benetton ford 1'55'075; Modena (It.) brabham judd 1'55'642; 5. vrsta: Gugelmin (Braz.) leyton house judd

1'55'679; Warwick (VB) arrows ford 1'55'864; 6. vrsta: Alliot (Fr.) larrousse lamborghini 1'55'890; Caffi (It.) BMS dallara ford 1'55'892; 7. vrsta: Pirro (It.) benetton ford 1'55'902; Martini (It.) minardi ford 1'56'115; 8. vrsta: Johansson (Šve.) onyx ford 1'56'129; Herbert (VB) tyrrell ford 1'56'248; 9. vrsta: Arnoux (Fr.) ligier 1'56'251; De Cesaris (It.) BMS dallara ford 1'56'257; 10. vrsta: Capelli (It.) leyton house judd 1'56'291; Brundle (VB) brabham judd 1'56'372; 11. vrsta: Palmer (VB) tyrrell ford 1'56'600; Alboreto (It.) larrousse lamborghini 1'56'616; 12. vrsta: Gachot (Fr.) onyx ford 1'56'716; Cheever (ZDA) arrows ford 1'56'748; 13. vrsta: Perez-Sala (Šp.) minardi ford 1'56'957; Gro- uillard (Fr.) ligier 1'57'027.

Motociklistična VN ČSSR

Herreros že prvak

BRNO — Že včeraj so opravili zadnjo letošnjo motociklistično dirko v razredu do 80 ccm, ki je zmago prines-

la Špancu Torronteguiju (krauser), na končni lestvici pa je prvo mesto zasedel njegov rojak Herreros, ki je zbral 92 točk. Sledita: 2. Torrontegui 83; 3. Doerflinger (Švi., krauser) 80.

Včeraj pa so opravili še zadnje poskusne vožnje v ostalih razredih. Vrstni red je naslednji:

500 ccm: 1. Schwantz (ZDA) suzuki 2'03'167, poprečan hitrost 157,659 km/h; 2. Lawson (ZDA) honda 2'03'380; 3. C. Sarron (Fr.) yamaha 2'04'216; 4. Rainey (ZDA) yamaha 2'04'943; 5. MacKenzie (VB) yamaha 2'06'141; 6. Haslam (VB) suzuki 2'06'171.

250 ccm: Roth (ZRN) honda 2'08'508, poprečan hitrost 151,106 km/h; 2. Cornu (Švi.) honda 2'08'593; 3. Pons (Šp.) honda 2'08'748.

125 ccm: 1. Criville (Šp.) cobas 2'16'371, poprečan hitrost 142,393 km/h; 2. Takada (Jap.) honda 2'16'947; 3. Spaan (Niz.) honda 2'17'084.

Na univerzitetnih igrah

Zlato za Italijo

DUISBURG — Tudi včerajšnji dan na univerziadi je prinesel novo kolajno Italiji, in sicer zlato. Osvojila jo je ženska ekipa v floretu, ki je v finalu z 9:7 premagala ZRN. V okviru atletskega tekmovanja pa se je v teku na 100 m uveljavila Kubanka Allenova (11'37), med moškimi pa je na isti razdalji zmagal Cason (ZDA) s časom 10'29. Italijan Pavoni je bil šele peti (10'47).

Na košarkarskem turnirju je Jugoslavija v četrtfinalu visoko s 104:79 (48:39) zgubila proti Kanadi. V drugem četrtfinalu so ZDA s 104:79 premagale Izrael.

Zmaga plavalcev ZDA

ATLANTA — Na plavalnem dvoboju med ZDA in SZ so zmagali Američani s 148:97. Osvojili so kar 9 od 11 tekem.

Teniški turnir v Gorici

Jutri se bo v Gorici začel 14. teniški memorial Giovanni Baum, ki ga prireja teniško društvo Aldo Zaccarelli. Tudi na letošnji izvedbi bo nastopilo nekaj najboljših italijanskih igralcev, kar privedi- vi zagotavlja visoko kakovostno raven.

Radio Opčine

V jutrišnji oddaji Tedenski športni komentar Radia Opčine bomo lahko poslušali (ob 18. uri): nogomet: start v italijanskih prvenstvih; protagonisti amaterskih lig v studiu; košarka: Boris Vitez iz Avstralije-v goriško sveto vodo; Bor Radenska, obisk našega mikrofona med pripravami na stadionu 1. maj; mladinci Jadrana na naši gostje; rubrika seks in šport: predava Boris Vitez.

Na desetdnevne priprave

Borovke odšle na Roglo

Borova ženska članska odbojarska ekipa je v petek odpotovala na Roglo, kjer se bo mudila na desetdnevnih pripravah. Poleg članic so se v ta znani slovenski športni center podale tudi mladinke ekipe under 14. V odpravi je okrog dvajset igralk, spremljajo pa jih trenerja Kalc in Meulja in ter odbornik Može, celoten potek priprav pa je omogočilo podjetje Paloma, sicer pokrovitelj mariborskih prvotigašic Branka.

Članice čaka na Rogli zahteven program dela, saj bodo trenirale tudi do

Svetovno kolesarsko prvenstvo

Danes profesionalci

CHAMBERY (Francija) — Francoska kolesarka Jeannie Longo je osvojila svoj četrti svetovni naslov v cestni vožnji, Italijanka Caninsova pa se je morala zadovoljiti z bronom. Včeraj so podelili tudi naslov med amaterji. Zmagal je Poljak Halupczok, najboljši Italijan je bil Bortolami (5.). Jugoslovani so doživeli parvi polom, saj so vsi odstopili že na polovici proge.

ŽENSKJE POSAMEZNO: 1. Longo (Fr.), ki je 74,100 km prevzela v 1.56'41" s poprečno hitrostjo 38,103 km/h; 2. Marsal (Fr.) po 4'05"; 3. Canins (It.) 4'05".

MOŠKI POSAMEZNO: 1. Halupczok (Pol.), ki je 185,250 km prevozil v 4.52'54" s poprečno hitrostjo 37,948; 2. Pichon (Fr.) po 2'45"; 3. Manin (Fr.) 2'58"; 5. Bortolami (It.) 4'13". Startalo je 206 tekmovalcev, na cilj jih je prispelo 36.

Danes bodo na vrsti profesionalci, kar 196 iz 26 držav, ki se bodo potegovali za naslov, ki ga je lani osvojil Italijan Fondriest. Prevoziti bodo morali 262 km, favoriti pa naj bi bili Biancoca Mottet in Fignon, Španca Delgado in Lejarreta, Nizozemec Rooks in Belgijec Criquelion. Italijani največ upanja polagajo v Bugna, vendar tudi Argentin in Fondriest nista brez možnosti.

Košarkarski turnir Alpe-Jadran

Jutri S. Benedetto v Gradežu

Trenerja Bosinija očitno čaka še precej dela, če bo hotel za bližnje prvenstvo A-2 lige imeti primerno pripravljeno ekipo. San Benedetto se namreč iz Ljubljane vrača s tremi porazi, ki jih je v okviru turnirja Alpe-Jadran utrpel na račun Benettona iz Trevisa (79:78), ljubljanske Olimpije (97:78) in dunajskega Klosterneuburga (88:78).

Že jutri bo goriška ekipa pred novo preizkušnjo. V Gradežu se bo namreč srečala s istimi ekipami, proti katerim je izgubila na ljubljanskem turnirju. Jutri bodo na vrsti Dunajčani, v torek Olimpija, v sredo pa Benetton. Srečanja bo San Benedetto odigral v gradeški športni palači s pričetkom ob 21.30. Turnir bo določil oba finalista trofeje Alpe-Jadran.

trikrat dnevno. Jutraj bo na vrsti delo z utežmi, na igrišču pa bodo vadile elemente obrambe, popoldne bodo pилe ostale tehnične elemente. Manj zahteven bo seveda program mladink.

Če se bo ponudila priložnost, bodo borovke odigrale tudi kako prijateljsko tekmo, najverjetneje z drugo postavo Branika.

Dirka tris

RIM — Zmagovita kombinacija dirke tris je 16-20-17. Dobitnikov je bilo 1.933, prejeli pa bodo po 422.200 lir.

Danes za deželni nogometni pokal

Tudi tri naše ekipe

Z deželnim pokalom se bo danes začela serija uradnih nastopov naših enajsteric. Na Goriškem nastopata šlandreška Juventusina in Sovodnje, ki sta skupaj z Audaxom in Poggiom vključeni v isto skupino, na Tržaškem pa Vesna (v skupini E2 z Olimpio in Opicino) ter Gaja (skupina E5 skupaj s Portualejem, S. Luigijem in S. Vitom).

V prvem kolu bo Juventina danes (ob 16.30) igrala na Baiaumontiju proti Audaxu, Sovodenjci pa bodo ob 16.30 gostovali v Zdravščini proti Poggju. Slovenski enajsterice se bosta v medsebojnem srečanju pomerili 10. septembra. Za to tekmo že danes vlada med navijači obeh moštev veliko zanimanje, saj so slovenski derbiji v zadnjem času postali že prava redkost.

Vesna v današnjem 1. kolu ni zaposlena, Gaja pa se bo ob 16.30 doma pomerila s S. Vitom.

Jutri za memorial M. Štrekelj

V organizaciji proseškega Primorja se bo jutri na Proseku pričel 2. memorial M. Štrekelj, na katerem sodeluje osem ekip, in sicer Breg, Gaja, Kras, Primorec, S. Marco, Vesna, Zarja in Primorje. Turnir bo potekal po izločilnem sistemu, vse tekme pa se bodo pričele ob 20.30.

Sporred je naslednji: jutri, 28. 8.: Primorje - Gaja (A); 29. 8. Vesna - Primorec (B); 31. 8. Zarja - Breg (C); 1. 9. S. Marco - Kras (D); 4. 9. polfinale: zmagovalac A - zmagovalac C; 5. 9. polfinale: zmagovalac B - zmagovalac D; 7. 9. finale za 3. mesto; 8. 9. finale za 1. mesto.

Zarjini balinarji znova odlični

Na tradicionalnem balinarskem turnirju pri Briščkih, ki ga je organiziral balinarski odsek Portualeja, je nastopilo deset ekip, med katerimi je bilo kar pet iz zamejstva in sicer Zarja, Gaja, Kraški dom, Kras, Sokol. Polet se vabilu organizatorja žal ni mogel odzvati. Prvo mesto je zasluženo osvojila Zarja, ki je v finalu premagala Nabrežince, tretji pa so bili Repenci, ki so v zadnjem polfinalnem lučaju proti Sokolu neverjetno napravili veliki finale. (Z. S.)

EKSKLUZIVNI PREDSTAVNIK

PINARELLO MOTOBECAE

- dirkalna kolesa
- mountain bike za turizem in otroke
- oprema in oblačila

Bianchi Atala

TRST — Ul. Valdirivo 21 - Tel. 68009

tržno obvestilo

Ohraniti mladost tudi po 50 letih

Največja želja

zrele osebe

Ameriški in evropski znanstveniki ponujajo konkretne odgovore

MILAN - Ostati mlad, vsaj po videzu, je prva človekova želja, najbrž težko uresničljiva, a ne nedosegljiva. Gube se ne zdijo več nepremagljive, vsaj ne od tedaj, odkar so jih ameriški in nemški znanstveniki vzeli za predmet svojega raziskovanja.

Konkretno in trajne odgovore je že pred časom ponudil profesor Kligman, dermatolog na univerzi v Pennsylvaniji, ki je z uporabo retinske kisline sicer prišel do dobrih rezultatov v boju proti gubam, vendar mu ni uspelo preprečiti vzdraženja kože na obrazu.

Raziskave so napredovale s profesorjem Puschmannom z Dermatološke klinike v Hamburgu, ki je na zrelih ženskah in moških med 50. in 72. letom starosti testiral kozmetično kremo z retinolom. To je snov za kozmetično uporabo, ki v nasprotju z retinsko kislino, namenjeno farmacevtski uporabi, ne povzroča nobenih stranskih učinkov.

Kozmetične kreme proti gubam, ki jo je testiral profesor Puschmann iz Hamburga in ki je v Ameriki in Evropi na prodaj v lekarnah, skorajda ni mogoče najti. Imenuje se Anti-Age Retard in jo proizvaja multinacionalna družba Korff. Pripravljena je za različne starostne pasove: za 35 in 45 let, od nedavnega pa tudi za kožo od 50 let naprej.

iz sveta naše telesne kulture

Gospodarstvo ter športna društva: pravna plat odnosov

Nekdo je opisal športno dejavnost takole: aktivnost, ki združuje mišičevje, srce, denar in zakonodajo. Če se ozremo okoli sebe, tudi v naši sredini ugotovimo, da je tak pogled dokaj realen. V naši telesni kulturi v glavnem še vedno prevladujeta srce in volja do obstoja, a vendar brez denarnih sredstev ne gre več. Obratovanje denarja pomeni istočasno upoštevanje raznih zakonov, ki nam določajo meje ali možnosti poslovanja. Zaradi tega moramo študirati, moramo planirati naše delovanje, moramo ga podvreči določenim normam in predpisom.

Danes lahko ugotovimo, da so odnosi soddvisnosti med telesno kulturo - predvsem pri tekmovalnem športu - in gospodarstvom dokaj tesni in obojestransko koristni. Poznamo tudi razne oblike sodelovanja, ki so odvisne od vloge, ki jo ima športno društvo ali gospodarska organizacija. Ti odnosi so odvisni od davčne zakonodaje, ki je prisotna v tej ali oni državi. Zato, ko govorimo o možnostih ali nujnosti nekega načina poslovanja, se moramo vedno ozirati na obstoječe predpise; ker se pa predpisi zelo hitro spreminjajo, jim moramo slediti tako, da znamo svetovati, kako naj se obnašamo, kako bi našo ladijco varno peljali med čermi in pastmi. To je trenutno dolžnost Združenja, ki mora še pospešiti in poglobiti tako dejavnost.

In tako so pogodbe o pokroviteljstvu postale vsakodnevna praksa tudi v našem športnem življenju. Če govorimo o pogodbah, je naravno, da moramo govoriti o obojestranskih obveznostih in dolžnostih. Športno društvo se obvezuje, da bo posredovalo ime podjetja ali artikla širšemu občinstvu, podjetje se obvezuje, da bo priznalo športnemu društvu neko vsoto, kot odškodnino za njegovo aktivno sodelovanje. To je torej povsem poslovni dogovor med enakopravnimi pogodbeniki, ki morajo obojestransko spoštovati sprejete obveznosti. Ampak tudi v teh splošnih okvirih poznamo več različic, ki bi jih morali upoštevati. Oglejmo si le nekatere:

a) pokroviteljstvo, b) združitev, c) pokroviteljstvo enega športnika, d) športni pool.

Pokroviteljstvo (sponsorizacija): v to skupino spadajo pogodbe, ki jih sklene športno društvo v zamejavo za neko vsoto denarja ali za športne rekvizite. Društvo se obvezuje, da bo sporočalo javnosti ime gospodarske organizacije z vpisom njenega imena na majice, na druga oblačila, na lastna prevozna sredstva in podobno. Gospodarska organizacija

bo imela pravico uporabljati fotografije društva ali posameznih članov društva še za druge lastne reklamne akcije.

Združevanje (abbinamento): uporabil sem ta izraz, ki po vsej verjetnosti ni pravilen, a po drugi strani v slovenskih slovarjih nisem našel primernejšega; to je verjetno tudi posledica dejstva, da v jugoslovanski pravni praksi ni poznan pojem "abbinamento", kot ga pojmujejo v tukajšnji praksi. Pojem je sicer dokaj jasen in predstavlja razširitev pokroviteljstva. Društvo se s tako pogodbo obveže, da bo spremenilo ime ali da bo svojemu dodalo še ime pokrovitelja (torej se društvo in pokrovitelj medsebojno združita za določen čas). Na tak način ne bo društvo prikazalo imena pokrovitelja le prisotnemu občinstvu, ampak ga bo posredovalo, tudi preko tiska, širši množici ljudi. Obojestransko obveznosti ostanejo nespremenjene kot pri pokroviteljstvu.

Pokroviteljstvo posameznega športnika: to pride v poštev v glavnem le pri individualnih športih. Podjetje in športnik skleneta samostojno pogodbo o uporabi znaka ali opreme proti plačilu določene odškodnine. Znani so primeri, ko je prišlo do konfliktov, saj so samostojno sponzorizirani športniki, ki so bili vključeni v državno vrsto, morali zamenjati opremo, ker je strokovna zveza za vse svoje člane sklenila pogodbo z drugim izdelovalcem športne opreme.

Športni pool: v teh primerih je nosilec reklamne pogodbe strokovna zveza (federacija) ali slična organizacija. Ta dovoljuje gospodarski organizaciji uporabo naziva, da je uradni dobavitelj opreme za neko moštvo ali neko prireditev (olimpijske igre, smučarska tekmovanja in podobno).

Za naša društva prideta trenutno v poštev le prvi dve obliki ekonomskega sodelovanja.

Kot smo videli, so vsi odgovori dejansko komercialne pogodbe, ki so podvržene splošni fiskalni zakonodaji. Odlok predsednika republike št. 633/72 predvideva, da je reklama ali ekonomska propaganda podvržena plačilu davka o dodani vrednosti (IVA), ki trenutno znaša 19%. Športno društvo, ki želi dobiti pokrovitelja, bo moralo torej izdati redni račun in zato bo moralo še predhodno imeti urejeno številko IVA. Ta formalni akt je danes vezan na plačilo letne takse, ki je bila letos prvič uvedena. Kaj in kako naprej, si bomo ogledali drugič.

ODO KALAN

Za Borove košarkarje letos skrbi nov trener
Andrej Žagar se po treh letih vrača v Trst

Pravi užitek je gledati, kako mladi Borovi košarkarji te dni zavzeto, brez predaha vadijo in sledijo strokovni besedi in nasvetom priznanega trenerja Andreja Žagarja, ki je letos pri Boru prevzel skrb za igralce v D ligi in za mladince. Treninji potekajo na stadionu 1. maj, kjer Žagarju pomaga še Tone Pavlič (prihaja od ljubljanske Olimpije), a za kondicijsko pripravo skrbi Gorazd Pučnik. Žagarja seveda ni treba posebej predstavljati, saj je pri nas dobro znan. V Trst se vrača po treh letih. Prva ekipa, ki jo je v zamejstvu treniral, je bila Jadran. Bilo je pred šestimi sezonami, vendar je z nekaterimi jadrancami, Markom Banom, Ivom Starcem in pa Tolom Starcem, delal že pred približno desetimi leti v Idriji, na nekem košarkarskem taboru. Tedaj je pravzaprav prvič prišel v stik z zamejsko košarko. Žagar se tistih časov rad spominja: »Z Jadrancovo ekipo smo se iz C lige uvrstili v takratno B ligo, ta preskok je Jadran dolga leta zasledoval in končno ga je tudi dosegel, vendar smo v naslednji sezoni v bistvu nazadovale, kajti prišlo je do reorganizacije tekmovalnega sistema in se je samo prvih šest ekip uvrstilo v novoustanovljeno elitno B ligo. Ostale ekipe so nazadovale v novoustanovljeno B-2 ligo, v kateri Jadran še sedaj tekmuje. Na Jadran me vežejo izredno lepi spomini, predvsem mi je ostal spominu izredno korekten odnos bivšega predsednika Jadrana dr. Gantarja, in pa seveda so mi lepi spomini ostali tudi na trenutke ob napredovanju, ko smo se uvrstili v tako željeno B ligo.«

Ste medtem sledil zamejskemu dogajanju?

»Moram reči, da sem v tem času bil dokaj na tekočem o zamejski košarki. Bil sem redno naročen na Primorski dnevnik, tako da sem spremljal dogajanje v zamejski košarki, istočasno sem bil tudi v stikih s trenerjem Brumnom, občasno tudi z Vatovcem.«

Ščim ste se medtem ukvarjal?

»Treniral sem republiškega ligaša Ilirijo iz Ljubljane. V tem triletnem obdobju, kolikor sem bil pri Iliriji, smo v glavnem pomladili ekipo in po prihodu nekaterih vojakov oziroma nekaterih igralcev iz vojske bodo letos skušali štartati na visoko uvrstitev, morda celo na uvrstitev v jugoslovansko B ligo.«

Kakšne so vaše sedanje zadolžitve?

»Pri Boru smo se dogovorili, da bom vodil mladinsko in člansko ekipo, in sicer zato, ker se velika večina igralcev "prepleta": samo štirje, pet igralcev so po letniku še člani, vsi ostali so po letniku še mladinci, tako da bom vodil mladinsko ekipo v državnem prvenstvu in pa člansko ekipo v D ligi. Poudarek pa bi bil letos bolj na mladinski ekipi, tako da bi s člansko eki-

po skušali zasesti neke zlate sredino lestvice, tako da se ne bi bali za obstanek, z mladinci pa bi skušali doseči čim višjo uvrstitev.«

Kako potekajo treninji?

»Treninji na 1. maju potekajo štirikrat tedensko, v ponedeljek, četrtek in petek so košarkarski treninji, v torek pa kondicijski trening, ki ga vodi naš kondicijski trener Gorazd Pučnik. Fantje so tako zaenkrat obremenjeni štirikrat tedensko, načrtujemo pa še vikend priprave, za katere pa še nimamo točnega termina.«

Vaši prvi vtisi o ekipi in igralcih nasploh?

»Moram povedati, da je ekipa zelo delovno razpoložena, da je startala z velikim elanom. Morda bi bila edina želja ta, da bi bil v ekipi še kak višji igralec, vendar se na žalost to pač ne bo dalo uresničiti, tako da bomo morali pač z dobro obrambo in s hitro igro skušati nadomestiti razliko v višini.«

Pogoji za delo?

»Pogoji za delo so zelo dobri. Imamo zunanje igrišče, če pa v slučaju slabega vremena ne bi mogli trenirati na zunanjem igrišču, nam je na razpolago "balon". Na razpolago nam je tudi kabinet z utežmi, kjer lahko delamo tudi z obremenitvijo, tako da smo zaenkrat s pogoji zelo zadovoljni.«

V jugoslovanski košarki so trenutno v ospredju zanimanja odhodi igralcev med profesionalce. Kaj vi menite o tem?

»Mislim, da je velik kompliment za jugoslovansko košarko, da je prišlo do tega prehoda med profesionalce. Po drugi strani se bo seveda to, neglede ali bodo ti igralci imeli pravico do na-

stopa za reprezentanco ali ne, odrazilo v igri reprezentance, ker tiste kolektivnosti le ne bo več. Koliko pa trenutno jugoslovanska košarka velja pa je bilo jasno na evropskem prvenstvu. Zdi se mi, da je ne za razred, ampak za več razredov odstopala od vseh ostalih ekip in je bilo pravzaprav prvenstvo že od vsega začetna nezanimivo, ker je bil zmagovalac poznan vnaprej.«

Se pri tem ne poraja velika nevarnost, da reprezentanca v bistvu razpade?

»Jaz se ne bojim, da bi reprezentanca razpadla. Zaradi teh odhodov med profesionalce sicer lahko razpade v taki sestavi kot je zdaj bila, vendar bodo te igralce, ki so zdaj odšli, kmalu nadomestili z novimi. Že od časov, ko je Ivo Daneu po svetovnem prvenstvu v Ljubljani leta '70 končal svojo kariero, so se v Jugoslaviji nekateri skeptiki stalno bali, da ne bomo našli novih virov in novih ljudi. In od takrat naprej so se stalno pojavljali novi talenti, ki so prav hitro zapolnili vrzeli in mislim, da se bodo pojavljali tudi novi Divci, novi Radje in da bo reprezentanca še ostala tako močno kot je bila zdaj.«

Kateri perspektivni igralci so v ozadju?

»Mislim, da je tukaj že nekaj visokih igralcev. Nekateri so sicer odšli še na služenje vojaškega roka, vendar Danilović, Tabak in podobni bodo verjetno kaj kmalu nadomestili te starejše kolege, če lahko tako rečem: čeprav so tudi oni stari šele 22, 23 let, pa jih nekako že imenujemo starejše. Torej ni strahu, da bi jugoslovanska košarka stagnirala.«

D. BIZJAK

obvestila

KD BARKOVLJE
priredi tudi letos v mesecu septembru turnir v malem nogometu. Interesenti lahko vpišejo svoje ekipe v trgovini La Calzatura, Ul. Udine 3, tel. 363452, kjer dobite prospekte ter v četrtek, 31. t. m., od 20. do 22. ure v društvenih prostorih v Barkovljah, Ul. Cerreto 12.

JK ČUPA
vabi člane na društveno regato za kajutne jadrnice, ki bo v nedeljo, 3. septembra. Vpisovanje na društvenem sedežu.

ŠPORTNI ODESK KD DANICA
organizira 4. teniški turnir za posameznike, ki se bo začel 1. septembra. Vpisovanje (do 29. t. m.) sprejema Boris Cotič (tel. 882380).

KOŠARKARSE SEKCIJE
ŠD KONTOVEL, ŠD POLET
IN ŠD SOKOL

vabijo na sestanek vse kadete (letniki 1973 in 1974) in njihove starše za sestavo ekipe, ki bo nastopila na deželnem prvenstvu. Sestanek bo jutri, 28. t. m., ob 20.30 na sedežu ŠD Kontovel.

ŠZ JADRAN
obvešča, da bo od 1. do 10. septembra Kamp minibasketa po sledečem razporedu:

Bor - odprto igrišče KD Barkovlje od 15. do 18. ure; Breg - dolinska občinska telovadnica od 9. do 12. ure; Dom - odprto igrišče Dijaškega doma v Gorici od 17. do 18.30; Kontovel - odprto igrišče ŠD Kontovel od 15. do 18. ure. Polet - odprto igrišče Prosotnega doma na Opčinah od 15. do 18. ure; Sokol - odprto igrišče ŠD Sokol v Nabrežini od 15. do 18. ure.

Informacije: neposredno pred začetkom kampa in na sedežu ŠZ Jadran na Opčinah, Ulica Ricreatorio 1, vsak dan (razen sobote in nedelje) od 10.30 do 12.30 in od 17.30 do 19.30 (tel. 213403).

FC PRIMORJE
obvešča člane mladinskih nogometnih ekip, da so treninji vsak dan od 17. ure dalje.

Mladinska nogometna prvenstva na Goriškem
Naši v vseh 4 konkurencah

Čez manj kot mesec dni bo na Goriškem ponovno zaživela mladinska nogometna dejavnost. Sedemnajstega septembra bo namreč steklo prvenstvo mladincev, teden dni kasneje pa še ostala tri na pokrajinski ravni, in sicer prvenstva najmlajših, začetnikov in cibicbanov. Povedati je treba, da bomo letos v vseh štirih prvenstvih imeli tudi slovenske predstavnike. Med cibicbani bodo kar tri slovenske postave, za vsako društvo ena, v ostalih treh pa bodo nastopili združene ekipe.

Novost letošnjega prvenstva cibicbanov je v tem, da bodo ekipe lahko sestavljene iz mešanih postav (fantje in dekleta). Sicer je treba za nastop na tem prvenstvu dopolniti osmo leto starosti, zgornja starostna meja je 1. januar 1979. Prvenstveno srečanje bo trajalo 40 minut, razdeljeno na dva polčasa. Desetletniki bodo nastopili v prvenstvu začetnikov (starostna meja je 1. januar 1977), ki ima iste značilnosti kot prvenstvo cibicbanov.

Najmlajši (od 12. leta starosti, starostna meja 1. januar 1975) bodo najprej sodelovali na krajevni ravni, najboljši

postave se bodo pomerile v deželni preizkušnji, zmagovalac pa bo sodeloval na vsedržavnem finalu. Vsak polčas traja po 30 minut.

Mladinsko prvenstvo je podobno preizkušnji najmlajših in se ga lahko udeležijo nogometaši, stari 14 in več let (1. januar 1973). Vsak polčas traja po 40 minut.

Med drugimi obveznostimi, ki zadevajo ekipe, omenimo, da bo moralo društvo za odsotnost pri prvenstvenem srečanju plačati globo v višini 45 tisoč lir (15 tisoč za cibicbane in začetnike), za dvakratno odsotnost 120 tisoč lir (30.000 lir), za trikratno pa že 200 tisoč lir (60.000 lir).

Kot smo povedali, bomo na Goriškem imeli slovenske ekipe v vseh štirih prvenstvih. Zato predstavniki Juventine, Sovodenj in Mladosti pozivajo starše in same otroke, ki jih nogomet zanima, naj se čimprej javijo pri društvenih odbornikih in se vključijo v slovenske ekipe. (ik)

Na sliki: trenutek z lanskega prvenstva cibicbanov

A.S. Pro Gorizia

Cene vstopnic

POKRITA TRIBUNA	12.000 lir
TRIBUNA	10.000 lir
STOPNIŠČE	7.000 lir
S POPUSTOM*	3.500 lir

*vstopnice za jugoslovanske državljane, vojake, ženske in invalide, mladino od 13. do 18. leta; do 12. leta brezplačno

KORIST...

	ABONMA	VSTOPNICA	PRIHRANEK
ZLATA POKRITA TRIBUNA	400.000 lir		
POKRITA TRIBUNA	200.000 lir	12.000 lir	— 64.000 lir
POKRITA TRIBUNA ON & ONA	350.000 lir	24.000 lir	— 178.000 lir
TRIBUNA	150.000 lir	10.000 lir	— 80.000 lir
TRIBUNA ON & ONA	250.000 lir	20.000 lir	— 210.000 lir
STOPNIŠČE	100.000 lir	7.000 lir	— 79.000 lir
STOPNIŠČE ZA ŽENSKE	60.000 lir	3.500 lir	— 59.500 lir
S POPUSTOM*	60.000 lir	3.500 lir	— 59.500 lir

NOGOMETNA SEZONA 1989/90 PREDVIDEVA 17 TEKEM IN 10 PRIJATELJSKIH SREČANJ

... imajo najzvestejši

ZADNJI DNEVI

Naročnina: mesečna 16.000 lir - celoletna 192.000 lir, v SFRJ števila 6.000 - din, naročnina za zasebnike mesečno 30.000 - din, trimesečno 85.000 - din, letno 320.000 - din, upokojeanci mesečno 25.000 - din, trimesečno 65.000 - din, polletno 120.000 - din, letno 240.000 - din. Naročnina plača na vnaprej se med letom ne poviša.

Poštni tekoči račun za Italijo
Založništvo tržaškega tiska, Trst 13512348

Za SFRJ - žiro račun 51420-603-31593
ADIT 61000 Ljubljana
Kardeljeva 8/II. nad. - telefon 223023

Oglaš: Ob delavnih trgovski 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 72.000 lir. Finančni in legalni oglaš 1 modul (šir. 1 st. viš. 23 mm) 108.000 lir. Mali oglaš 760 lir beseda. Ob praznikih povišek 20%. IVA 19%. Osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. Oglaš iz dežele Furlanije-Juljske krajine se naročajo pri oglasnem oddelku PUBLIEST - Trst, Ul. Montecchi 6 - tel. 7796-688, tix 460270 EST I, iz vseh drugih dežel v Italiji pri podružnicah SPI.

primorski

dnevnik

27. avgusta 1989

TRST - Ul. Montecchi 6 - PP 559
Tel. (040) 7796-800 - Tlx 460894
GOHICA - Drevored 24 maggio 1
Tel. (0481) 533382 - 85723
CEDAD - Ul. Ristori 28
Tel. (0432) 731190

Odgovorni urednik **Marko Waltritsch**

Izdaja
in tiska

ZTT
Trst

FIEG

Član italijanske
zveze časopisnih
založnikov FIEG

V Monitoring Serviceu slišijo radijska poročila iz 130 držav

Zgodovinski Radio London praznuje svojo 50-letnico

LONDON — Znamenita londonska radijska postaja BBC praznuje svojo 50-letnico. »Radio London« je namreč začel delovati 27. avgusta 1939, takrat pa je največjo pozornost posvečal dogodkom v Italiji in Nemčiji. Danes BBC s svojimi antenami »ulovi« radijska poročila iz 130 držav, glavne vesti pa objavlja v vestniku, ki obsega 400 strani.

BBC je edina tovrstna radijska postaja na svetu. Ljudje, ki so v njej zaposleni govorijo več jezikov, saj je njihovo glavno delo to, da poslušajo radijska poročila od vsepovsod. Tako je na primer Radio London 28. oktobra 1962 prvi napovedal, da Združene države ne bodo napadle Kube. Moskovski radio je namreč malo prej predvajal govor Nikite Hruščova, ki je med

drugim pojasnil, da je »SZ umaknila svoje čete in podrla vojaška oporišča na Kubi, potem ko je predsednik J. F. Kennedy zagotovil, da ne bo prišlo do ameriške invazije.« BBC je to vedela celo prej kot Bela hiša.

Med vestmi, ki jih je predvajala BBC na podlagi »prisluškovanja« svojega Monitoring Servicea, pa je še veliko takih, ki so kmalu obkrožile svet in ki so jih ljudje sprejeli z velikim navdušenjem. Vladimir Rubinstein, ki je to delo opravljal dolga leta, se spominja, s kakšnim navdušenjem so vsi uslužbenci razširili vest, da je Mussolini kapituliral. »Moj sodelavec, ki je po rodu Avstrijec, je takoj medtem ko je italijanski EIAR napovedal kapitulacijo, začel govoriti v nemščini, čep-

rav je angleščino dobro poznal. Njegovo veselje je bilo namreč tolikšno, da sploh ni vedel, kaj dela. Ko smo končno razumeli za kaj gre, smo vsi navdušeno zaploskali.«

Pravi priskuškovalni center pa je BBC postavila, ko je bilo treba slediti radijskim poročilom v arabščini, ki jih je predvajal Radio Bari. Rubinstein se še spominja, da je bilo to leta 1939, spominja pa se tudi, da je pesnik Ezra Pound, ki ga je sicer zelo cenil, takrat delal ognjevito fašistično propagando prav preko Radia Bari. »To me je zelo prizadelo,« pravi priletni radijski delavec. Danes je delo v Monitoring Serviceu manj zahtevno predvsem zaradi nove tehnologije, kjub temu pa je vloga BBC še vedno neprecenljiva.

Na Mont Blancu ostanki letala

AOSTA — Ledenik na vrhu Mont Blanca je skrival celih 23 let ostanke indijskega potniškega letala boeing 707, ki se je raztreščilo 25. januarja 1966 na italijanski strani najvišjega evropskega vrha. Letalo Air India je prevažalo 117 oseb, med katerimi je bil tudi zelo znan indijski jedrski fizik. Tisto jutro se je letalo zletelo v goro, kakih 100 metrov pod vrhom in izginilo z vsemi svojimi potniki, sedaj po dveh desetletjih pa ga je po golem naključju našel član gorske reševalne skupine iz Courmayeurja, ki je že nekaj dni hodil po tistem gorskem območju, kjer je iskal posmrtno ostanke nekaterih gornikov, ki so umrli pred leti in katerih ostanki so prišli na dan potem ko se je ledenik, spričo letošnje visoke temperature, stalil več kot v preteklosti. Možje gorske reševalne skupine so že našli poleg ostankov letala tudi nekatere predmete, ki so pripadali potnikom, vendar trupel za sedaj ni videti. Treba je reči, da je ledenik odnesel ostanke letala skoraj tisoč metrov nižje od kraja, kjer je prišlo do nesreče. Sedaj upajo, da bi bodo našli tudi črno skaflo, s pomočjo katere bi utegnili razvozlati vzroke nesreče.

Fidel Castro vpleten v trgovino z mamili?

MIAMI — Jose Antonio Rodriguez Menier, nekdanji agent kubanske protibveščevalne službe, ki je pred leti pobegnil v ZDA, pravi, da je kubanski predsednik Fidel Castro osebno vpleten v škandal, zaradi katerega so julija ustrelili generala Arnalda Ochoo Sancheza in tri njegove sodelavce, ki so jih obsodili zaradi prekupčevanja z mamili.

Po trditvah Menierja naj bi Castro kasiral 80 odstotkov dobička panamske družbe Cimex, ki ima svoj sedež v Havani in ki naj bi skrbela za izvoz mamila. S tem denarjem si je kubanski voditelj baje zgradil vilo s 40 sobami, ki jo ima v Havani ter celo vrsto drugi hiš, s katerimi razpolaga na otoku, poleg tega naj bi z denarjem od mamil kupil tudi celo vrsto dragih evropskih avtomobilov, v katere je zaljubljen.

Manjši del denarja je bil namenjen tudi kubanskim vojakom v Angoli. S Cimexom je baje bil povezan samo Castro, medtem ko kubanska vlada o vsej zadevi najbrž ni na tekočem. Obtožba proti Ochoi in njegovim sodelavcem je baje izključno političnega značaja, kot je političnega značaja najbrž tudi sedanja preiskava proti nekdanjemu notranjemu ministru Abrantesu in nekaterim častnikom, ki naj bi krili Ochoovo dejavnost. V resnici bi se Castro hotel rešiti ljudi, ki bi ga lahko obtožili.

Najlepši in najprimernejši

Krhki plavalasec na levi je (menda) najboljši Italijan. Star je 26 let, študent je še, v višino pa se ni bogve kaj potegnil. Visok je namreč le 168 cm. Idealni Italijan (na desni) sicer ni nič bolj slok, je pa vražje simpatičen (Telefoto AP)

V Kolumbiji še poostrili ukrepe v vojni proti trgovcem z mamili

BOGOTA — Kolumbijska vlada je še poostrila ukrepe v vojni proti proizvajalcem in trgovcem s kokainom. Tako je vlada od vojske, policije in varnostnih sil zahtevala, da najkasneje do jutri pripravijo podroben seznam vseh stvari in dobrin, ki so jih zaplenili domnevnim trgovcem z mamili med veliko »ofenzivo« ob koncu prejšnjega in začetku tega tedna. Istočasno pa so oblasti dale lastnikom zaplenjenih letal, vil, prevoznih sredstev, kmetijskih posestev in orožja pet dni časa, da dokažejo izvor vseh teh stvari.

Zaradi stalnih pritiskov na sodne oblasti se je kolumbijska vlada tudi odločila, da bo zamolčala imena vseh tistih sodnikov, ki bodo imeli posebne naloge v boju proti trgovcem z mamili. Med nove ukrepe spadajo tudi mnogo ostrejša kazni za tiste, ki so obogateli na nezakonit način. Vladno sporočilo s tem v zvezi pravi, da naj bi s kaznovanjem vseh tistih, ki so z neposredno ali posredno povezavo s trgovino z mamili neupravičeno povečali svoje premoženje, zadali hud udarec kriminalnim dejavnostim in prispevali k ponovni vzpostavitvi reda v državi. Kot zadnji v vrsti teh novih ukrepov pa je ukaz vlade, da vojska uniči vse pristajalne steze na stotinah tajnih letališč, kjer dnevno pristajajo letala, ki iz Peruja dovažajo kokainsko pasto in nato natovorjeni s čistim kokainom poletijo proti ZDA.

Prav iz ZDA, ki je glavno tržišče za kolumbijske trgovce s kokainom, pa so v petek sporočili, da so odobrili 65 milijonov dolarjev kot pomoč Kolumbiji v boju proti mamilom. Kot je povedal glasnik Bele hiše Fitzwater, naj bi ta pomoč prišla v Kolumbijo v treh obrokih. Tako naj bi že v naslednjih dveh tednih poslali tja 8 helikopterjev za prevoz ljudi,

kasneje pa naj bi proti Kolumbiji poletelo še 12 ameriških helikopterjev in nekaj letal. Poleg tega naj bi ZDA poslale v to južnoameriško državo »manjše število« svetovalcev, ki jih je Fitzwater označil kot »inštruktorje«.

Prav v zvezi z inštruktorji pa se je v Izraelu razvnela polemika o domnevni vlogi polkovnika izraelskih padalcev Yairja Kleina pri vežbanju polvojaških enot, ki naj bi bile v službi trgovcev z mamili iz Medellina. Vest o tem je prinesla izraelska televizija, ki je predvajala posnetek ameriške TV mreže NBC, v katerem so trdili, da naj bi Klein in še nekateri drugi oficirji vežbali oborožene kriminalne bande v Kolumbiji.

Klein se je včeraj vrnil v Izrael in je v intervjuju za izraelsko televizijo takoj zanikal te trditve in izjavil, da je v Kolumbiji skupaj s še tremi izraelskimi vojaškimi strokovnjaki pomagal neki kolumbijski živinorejski organizaciji, kateri naj bi grozile teroristične organizacije. Padalski polkovnik je še povedal, da naj bi se vse to dogajalo v neki kolumbijski vojaški bazi, kjer naj bi od vojske dobili tudi orožje in municijo. Po njegovih besedah naj bi bila z vsem tem seznanjena tudi kolumbijska vlada.

V to polemiko se je vmešala tudi izraelska ambasada v Venezueli, ki je v posebnem sporočilu poudarila, da izraelska vlada ni bila seznanjena z delovanjem izraelskih vojaških strokovnjakov v Kolumbiji. Ti naj bi po njihovih trditvah delovali povsem na lastno pest, izraelsko veleposlaništvo pa je še zagotovilo, da bo Tel Aviv storil vse, da bi v bodoče preprečil podobne aktivnosti.

Med zaplenjenimi posestvi je tudi ta grad enega od domnevnih veletrgovcev s kokainom (AP)

20

milijonov

tebi na razpolago za nakup pohištva
s tvojo

SANGIUSTO
Card

ki jo dobiš v trgovinah:

mobili
san giusto

TRST - Ul. Diaz 12 - tel. 040/302454

ARREDAMENTI
SANGIUSTO

TRST - Ul. Diaz 7 - tel. 040/307880